ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

—

ΧΛΩΡΙΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ.

Ἔτος Πρῶτον.— Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 1 Ἀπριλίου 1879. — Τεῦχος Τέταρτον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΝΑΡΗΣ.

—

« Εὖγε Κωνσταντῆ μου· τὸ ἔθνος
» θὰ σὲ κάμῃ μεγάλον ἄνθρωπον».
(Ἀποστόλης ναύαρχος.)

Τοὺς βίους τῶν ἀνδρῶν τῆς ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας μετὰ σεβασμοῦ ὀφείλομεν νὰ μελετῶμεν οὐ μόνον διότι παρέχουσιν ἄριστον παράδειγμα ἐνθέρμου θρησκευτικῆς καὶ πατριωτικῆς ἀφοσιώσεως, ἀλλὰ καὶ διότι τελοῦμεν πρὸς αὐτοὺς ἐλάχιστον φόρον τῆς ὀφειλομένης ὑψίστης εὐγνωμοσύνης. Δι' αὐτῶν πράγματι ἡ Ἑλλὰς μετὰ τετρακοσαετεῖς προπαρασκευαστικὰς ἐνεργείας κατώρθωσε ν' ἀποβάλῃ τὸν ζοφώδη πέπλον, ὃν ἐκληροδότησεν αὐτῇ τὸ γεγονὸς τῆς 29 Μαΐου 1453 καὶ ν' ἀναλάβῃ νέαν ζωήν, τὴν ζωὴν τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι εὗρον παρεσκευασμένον τὸ ἔργον οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι ἄνδρες, ἀλλ' ἄνευ αὐτῶν θὰ ἦτο ἀδύνατος ἡ ἐπιτυχὴς αὐτοῦ ἐκτέλεσις. Ἡ ἐποχή, καθ' ἣν ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸ θέατρον τοῦ κόσμου, ἐποχὴ ἐπαναστάσεων καὶ μεταρρυθμίσεων, κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον ἐπέδρασεν ἐπ' αὐτῶν, καθόσον τὸ ἐκ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1789 ῥεῦμα εἶχεν εἰσρεύσει εἰς ἅπασαν σχεδὸν τὴν Ἀνατολήν.

Μεμυημένοι εἰς τὰ μυστήρια τῆς ὀρθοδοξίας καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος καὶ ἐμπνεόμενοι ὑπὸ θερμοῦ πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἔρωτος, ὃν ἐνέπνευσεν αὐτοῖς ἡ μακροχρόνιος διαπαιδαγώγησις ἐν τοῖς θρησκευτικοῖς συγγράμμασι καὶ τοῖς ἀριστουργήμασι τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πνεύματος, οἱ Ἕλληνες οἱ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΘ'. αἰῶνος διαπρέψαντες ἄνδρες ἠσπάσθησαν παραχρῆμα τὰς ἀρχάς, ἃς ἀνέπτυξεν ἡ γαλλικὴ ἐπανάστασις καὶ θαρραλέως προέβησαν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν. Ὁ ἀγὼν ἐπέτυχεν ἀλλ' ἐπέτυχε δι' ἀναριθμήτων θυσιῶν· ἄνευ αὐτῶν, ἄνευ τῆς καρτερίας καὶ γενναιότητος, ἣν ἐπεδείξαντο οἱ εἰς αὐτὸν λαβόντες μέρος, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἡ παλιγγενεσία τῆς Ἑλλάδος ἤθελεν εἶσθαι ἀνέφικτος. Ὅση λοιπὸν εὐγνωμοσύνη ὀφείλεται εἰς τοὺς παρασκευάσαντας τὸ μέγα τοῦτο ἔργον καὶ τηρήσαντας ἄρρηκτον τὸν δεσμὸν τὸν συνδέοντα ἡμᾶς μετὰ τῶν ἡμετέρων προγόνων, τοσαύτη ὀφείλεται καὶ εἰς τοὺς ἐνδόξους ἐκείνους ἄνδρας τοὺς συντελέσαντας διὰ μεγίστων θυσιῶν καὶ ἀγώνων εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν αὐτοῦ.

Ὁ Κωνσταντῖνος Κανάρης διαπρέπει ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἀνδρῶν τούτων.

Τὴν γέννησιν αὐτοῦ ἡ ἠδύλαλος τοῦ Α. Παράσχου μοῦσα ἔψαλλε διὰ τῶν ἑξῆς ἀρίστων στίχων:

Μιὰ νύχτα πῶτρεμεν ἡ γῆ κι' ὁ κόσμος ἐχαλοῦσε,
Τ' ἄστρο τοῦ Ἄρη μοναχὸ καὶ χωριστὸ ἀπ' τἄλλα,
Χαμήλονε, χαμήλονε τὰ κύματα ζητοῦσε,
Κι' θάλασσα σηκόνοονταν ς' τὰ κύματα καβάλλα·
Καὶ τὴν στιγμὴν ποῦ φίλησε τὰ κύματα ὁ Ἄρης,
Μ' ἕνα τῆς θάλασσας σπασμὸ γεννήθηκ' ὁ Κανάρης.

Ἐγεννήθη εἰς τὰ Ψαρὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1793· ὁ πατήρ του ὠνομάζετο Μιχαήλ, ἡ δὲ μήτηρ του Μαρία. Ταχέως μείνας ὀρφανὸς ὁ μικρὸς Κωνσταντῆς ἐπεδόθη, ὅπως ὅλα τὰ τέκνα τῶν Ψαριανῶν, εἰς τὸν ναυτικὸν βίον καὶ ἀνεδείχθη κατόπιν ὁ *ἥρως τῶν θαλασσῶν*. Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν νήσων ἀπὸ πολλοῦ χρόνου μετὰ τὴν ἅλωσιν ἐπεδόθησαν εἰς τὸν ναυτικὸν βίον· περιπλέοντες τὰς θαλάσσας διὰ τῶν πλοίων, ἅτινα αὐτοὶ κατεσκεύαζον χάριν ἐμπορίου κατώρθωσαν οὐ μόνον ν' ἀναπτύξωσι τὸ ἐμπόριον, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀσκηθῶσιν ἄριστα εἰς τὴν ναυτιλίαν. Ναύτης λοιπὸν ἦτο ὁ Κανάρης ὅτε ἡ φωνὴ τῆς πατρίδος προσεκάλει τὰ τέκνα αὐτῆς πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ ὑψίστου καθήκοντος. Τὰς πόλεις ὑπεράσπιζον οἱ γενναῖοι τῶν ὀρέων ἀθληταί, τὰς ἀκτὰς δὲ καὶ τὰς νήσους προσεκαλοῦντο νὰ ὑπερασπίσωσι τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα. Τρεῖς νῆσοι καίτοι πλησίον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κείμεναι, αἱ Σπέτσαι, τὰ Ψαρὰ, καὶ ἡ Ὕδρα ἀλληλοδιαδόχως ἀποστατήσασαι ἀνέλαβον τὸ τολμηρὸν τοῦτο καὶ γενναῖον ἔργον. Εἶχον στόλον πολεμικὸν οἱ ναῦται τῶν νήσων τούτων; οὐχὶ βέβαια, καὶ ὅμως κατωρθώσαντες νὰ μεταβάλωσι πολλὰ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων εἰς πυρπολικὰ ἐξετέλεσαν θαυμασίως μεγάλα ναυτικὰ ἀνδραγαθήματα.

Ὁ Κανάρης ἀνεδείχθη ἥρως τῶν πλειόνων ἐνδόξων κατορθωμάτων· ὁ Κανάρης ὑπερέβη πάντας ὑφ' οὓς ὑπηρέτησεν. Ἦτο πλοίαρχος πράγματι ὁπόταν διέπραξε τὸ μέγα ἀνδραγάθημα τῆς παρὰ τὴν Χίον πυροπολήσεως τῆς τουρκικῆς ναυαρχίδος. Ἦτο ὑπὸ τὸν ναύαρχον Ἀποστόλην· καὶ ὅμως μόνος εἰσῆλθεν εἰς τὸ στενὸν ἐν μέσῳ βαθέως σκότους τῆς νυκτὸς ἐπιβαίνων τοῦ πυροπλικοῦ του, ἐπλησίασε τὴν τουρκικὴν ναυαρχίδα, προσεκόλλησε τὸ πυροπλικὸν εἰς αὐτήν, ἔθεσε πῦρ, καὶ ἡ ναῦς αὐτάνδρος ἐβυθίσθη ὑπὸ τὰ κύματα τῆς θαλάσσης. Ὁ τουρκικὸς στόλος μετὰ τὸ γεγονὸς ἐτράπη εἰς φυγήν. Ἡ ἐπιτυχία αὕτη ἐπηύξησε τὸ θάρρος καὶ τὴν γενναιότητα τοῦ νεαροῦ Κανάρη καὶ ἐκίνησε τὴν συμπάθειαν καὶ τὸν θαυμασμὸν τῶν περιπύστων τῆς ἐποχῆς ναυάρχων Μιαούλη, Ἀποστόλη, Σαχτούρη, Τομπάζη, Παππανικολῆ· ὀλίγαι ἡμέραι παρῆλθον καὶ ὁ Κανάρης μὲ τὸ *δελφίνι* του διέπλεε τὸν Ἑλλήσποντον ὅπως βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἐμφανίσεως τοῦ τουρκικοῦ στόλου. Ἐπέστρεφεν ὁ μέγας θαλασσοπόρος ὅτε, μαθὼν ὅτι ὁ τουρκικὸς στόλος εὑρίσκετο ἐν Τενέδῳ, ἔσπευσε μετὰ τοῦ πυροπλικοῦ του, ἐπυροπόλησεν ἕτερον τουρκικὸν πλοῖον καὶ ἔτρεψε πάλιν τὸν στόλον εἰς φυγήν. Εἰς τὴν Σάμον ἐδοξάζετο μετ'ὀλίγον χρόνον ὁ Κανάρης· πρὸ τῆς ἱστορικῆς νήσου μετὰ τοῦ στολίσκου τοῦ Σαχτούρη καὶ Ἀνδρούτσου, συνενωθεὶς μεθ' ὅλην τὴν ἐναντιότητα τοῦ ἀνέμου, κατώρθωσε νὰ πλησιάσῃ τὸν τουρκικὸν στόλον, ἐπυροπόλησεν αὖθις ἓν πλοῖον καὶ ἔτρεψεν αὐτὸν εἰς φυγήν. Τὰ πυροπληθέντα πλοῖα ἐγένοντο τρία.

Ἀλλ' ἡ τύχη ἐφθόνησε τὸν ἔνδοξον ἥρωα ἀνατρέψασα τὸ μέγα αὐτοῦ σχέδιον. Ὁ Κωνσταντῖνος Κανάρης, ὁ Ἐμμανουὴλ Τομπάζης καὶ ὁ Ἀντώνιος Κριεζῆς συνέλαβον τὸ μέγα σχέδιον νὰ ἐκστρατεύσωσιν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ νὰ καταστρέψωσι τὸν ἐν τῷ λιμένι αὐτῆς ἀγκυροβολοῦντα αἰγυπτιακὸν στόλον· ὅλος ὁ ςόλος, τὸν ὁποῖον διέθετον πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τούτου συνέκειτο ἐκ πέντε μόνον πλοίων.

Ὁ στολίσκος ἔπλευσεν, ὁ δὲ Κανάρης ἐπιβαίνων τοῦ πυροπλικοῦ του φέροντος αὐστριακὴν σημαίαν εἰσῆλθε πρῶτος εἰς τὸν λιμένα· ἀλλ' ὁ ἄνεμος αἴφνης μεταβάλλεται, οἱ δ' ἐν τῷ στόλῳ ἐννοήσαντες ὅτι τὸ πλοῖον ἦν ἐχθρικόν, πέμπουσι πρὸς αὐτὸ τὴν λέμβον τοῦ ἀντιβασιλέως, ἣν ὅμως ὁ Κανάρης πυροβολῶν ἀπωθεῖ· τότε ἰδὼν ἑαυτὸν ἐν μέσῳ ἀναποφεύκτου κινδύνου θέτει πῦρ εἰς τὸ πυροπλικόν του, αὐτὸς δὲ μόλις σώζεται ἐντὸς λέμβου μετὰ τῶν συντρόφων του καὶ ἐξέρχεται ἀβλαβὴς ἐκ τοῦ λιμένος. Ὁ Κανάρης ἀπέτυχεν ἤδη ἐνδόξως. Τὰ ἡρωϊκὰ αὐτοῦ ἔργα ἐπέστεψε τελευταῖον κατὰ τὴν δευτέραν κατὰ τῆς Χίου ἐκστρατείαν ὅτε ἐν μέσῳ προφανεστάτου κινδύνου εὑρισκόμενος, ἐνώπιον πολυαρίθμου στόλου, κατώρθωσε μετὰ τοῦ Παππανικολῆ νὰ σωθῇ καὶ νὰ τρέψῃ αὐτὸν καὶ πάλιν εἰς φυγήν.

Καὶ δὲν ἐδικαιούμεθα λοιπὸν ἀνωτέρω ὀνομάσαντες τὸν Κανάρην *ἥρωα τῶν θαλασσῶν*; Ἐνταῦθα περαιοῦται τὸ πρῶτον μέγα καὶ ἔνδοξον αὐτοῦ στάδιον. Ἀλλ' εἰς τοὺς ἄνδρας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης διπλοῦν ἐπεβάλλετο καθῆκον· ἀφοῦ ἠλευθέρωσαν τὴν Ἑλλάδα ἔπρεπε καὶ νὰ τὴν κυβερνήσωσιν. Ὁ ναύαρχος Κανάρης ἐπέτυχε καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ τούτῳ σταδίῳ· ἀνεδείχθη συνετὸς καὶ ἔμφρων πολιτικός. Μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὄθωνος διωρίσθη μέλος τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως τὴν 30 Ἰανουαρίου 1862 μετὰ τοῦ Ῥούφου καὶ Βούλγαρη, ἀλλ' ἀμέσως παρῃτήθη διότι μόνον διὰ δευτέρας ψηφοφορίας ἐπέτυχε, μόλις δ' ἐπείσθη νὰ δεχθῇ παρακληθεὶς ἐπισήμως ὑπὸ τῆς συνελεύσεως. Ἀλλ' ἀπεσύρθη μετ' ὀλίγον ἕνεκα διαφωνίας, ἐντόνως διαμαρτυρηθεὶς ἐνώπιον τῆς Συνελεύσεως κατὰ τῆς φιλοδοξίας τοῦ Βούλγαρη. Τὴν 18 μαρτίου ἀπεστάλη εἰς Κοπεγχάγην μετὰ τοῦ Ζαΐμη καὶ Γρίβα ὅπως προσφέρῃ τὸ βασιλικὸν στέμμα Γεωργίῳ τῷ Α'. καὶ μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Ἑλλάδα προσεκλήθη τῷ 1863 μαρτίου 5 καὶ ἐσχημάτισεν ὑπουργεῖον μετὰ τοῦ Ζαΐμη ὡς ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, Δ. Χρηστίδου τῶν οἰκονομικῶν, Π. Κορωναίου τῶν στρατιωτικῶν, Θ. Δηλιγιάννη τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ Α. Κουμουνδούρου τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς παιδείας. Τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο ἔδωκε τὴν παραίτησιν αὐτοῦ τῷ 1864 ἀλλὰ καὶ αὖθις τὴν 27 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀνετέθη εἰς τὸν Κωνσταντῖνον Κανάρην ὁ σχηματισμὸς νέου ὑπουργείου. Ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου τούτου ἐγένετο τὸ σύνταγμα, ἀλλ' ὁ Κανάρης μετά τινας μῆνας ἀπεσύρθη καὶ αὖθις, ἔκτοτε δ' ἐξηκολούθησεν ὁτὲ μὲν ἰδιωτεύων, ὁτὲ δὲ ἀναμιγνύμενος εἰς τὰ δημόσια. Τελευταῖον ἡ ὁμόφωνος ψῆφος τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ λαοῦ ἀνέθηκεν εἰς τὸν γηραιὸν ναύαρχον τὸν σχηματισμὸν ὑπουργείου, ἐν ᾧ συνηνώθησαν ὅλοι οἱ κομματάρχαι· τί διεπράξατο τὸ οἰκουμενικὸν ὑπουργεῖον εἶναι γνωστόν. Ἀλλὰ δυστυχῶς μετ' ὀλίγους μῆνας ἀπέσπασεν αὐτὸν ὁ θάνατος ἀπὸ τοῦ κόλπου αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ὁ μέγας πυροπλητὴς εἰσήρχετο τῷ 1877 εἰς τὸν τάφον.

Ἐνταῦθα λήγει τὸ δεύτερον στάδιον τοῦ ἐνδόξου βίου του. Ὁ Κανάρης δὲν διεκρίθη ὡς διάσημος πολιτικός· ἀλλ' ἀείποτε ἡ παρουσία αὐτοῦ ἦν ἀναγκαία διότι ἐν τῷ ἐνδόξῳ ἐκείνῳ σώματι περιεκλείετο φρόνησις καὶ πολυχρόνιος πεῖρα. Τὰ ἔργα τοῦ Κανάρη ἐξύμνησεν ἐπαξίως ἡ μοῦσα πολλῶν μεγάλων ποιητῶν, Γερμανῶν, Ἄγγλων, Ἰταλῶν καὶ Ἑλλήνων.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΘΩΜΑ.

Ἡ κατωτέρω σπουδαιοτάτη συγγραφὴ εἶναι ἔργον τοῦ γάλλου ἱστορικοῦ κ. Λουδοβίκου Δραπεύρων, ὅστις καὶ ἕτερα ἐξέδοτο σπουδαιότατα ἔργα ὡς τὸ περὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἡρακλείου καὶ ἄλλα, ἤδη δὲ ἐκδίδει τὴν Γεωγραφικὴν ἐπιθεώρησιν.

Σ. Μ.

—

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ.

Ἐφαρμογὴ τῆς φυσικῆς γεωγραφίας ἐν τῇ σπουδῇ τῆς ἱστορίας καὶ πολιτικῆς

Ἐν τῶν σπουδαιοτέρων ζητημάτων τῶν δυναμένων νὰ κινήσωσι τὴν προσοχὴν τοῦ δημοσίου καὶ αὐτῶν τῶν λογίων, εἶναι ἀναμφιρρήστως τὸ περὶ τοῦ ἀνίσου σχηματισμοῦ τῶν Κρατῶν, εἰς ἃ διαιρεῖται ἤδη ἡ Εὐρώπη. Διὰ τί φαίνεται ὅτι ἐπεβλήθησαν εἰς τὰς διαφόρους κτήσεις ὅρια ἀπαραβίαστα; Διατί εἰς τὴν δεῖνα ἐπαρχίαν, μᾶλλον εὐνοουμένην ἐπιβάλλεται νὰ ὑπάγωνται ἅπασαι αἱ ἄλλαι ἐπαρχίαι; Διατί τέλος ἐν τῷ κόλπῳ ἰσχυρᾶς τινος δυνάμεως, ἡ πρωτεύουσα νὰ εὑρίσκηται ἐν τῷ δεῖνα μέρει καὶ οὐχὶ ἀλλαχοῦ; Οὐδεὶς ὑπάρχει ὁ μὴ προβάλλων τοιοῦτό τι πρόβλημα προτιθέμενον ν' ἀποκαλύψῃ τὸν νόμον τῆς συσσωρεύσεως τῶν γαιῶν. Δὲν σκέπτονται πλέον περὶ τῆς *τοποθεσίας*, ἐὰν ἐπιτρέπηται ἡμῖν ἡ λέξις, τῆς δυνάμεως ἐν ἑκάστῳ κράτει. Τὰ ζητήματα ταῦτα ὑπεβλήθησαν πολλάκις καὶ ἀναμφιβόλως ἐλύθησαν, ἀλλὰ παραδόξως πως εἰς ζητήματα καθαρῶς γεωγραφικὰ σπανίως ἐλήφθη ἡ γεωγραφία ὑπ' ὄψιν. Ἠρκέσθησαν, ὡς συνήθως, νὰ ἐμβαθύνωσιν εἰς τοὺς πολιτικοὺς τῶν πολιτικῶν συνδυασμούς. Ἐσκέφθησαν αὐτοβούλως ὅτι ἡ ὑπερτέρησις πόλεώς τινος, ἐπαρχίας, ἢ ἔθνους ὀφείλεται εἰς τὸ πνεῦμα ὑπουργοῦ τινος ἢ κυριάρχου.

Ἡ Πετρούπολις π. χ. εἶναι ἤδη πρωτεύουσα τῆς Ῥωσσίας καὶ οὐχὶ ἡ Μόσχα διότι οὕτως ἔδοξε Πέτρῳ τῷ Μεγάλῳ. Ἡ Νῆσος τῆς Γαλλίας εἶναι κέντρον μεγάλου Κράτους διότι ἐκτήσατο δυναστείαν τινα, ἧς ἡ διάρκεια καὶ ἡ εὐδαιμονία ἦσαν εἰς τὸν ὕψιστον βαθμόν· ἡ Ἀγγλία τέλος εἶναι ἡ δέσποινα τῶν θαλασσῶν, διότι ἐκυβέρνησαν αὐτὴν ὁ Ἕρρικος Ζ', ἡ Ἐλισάβετ, ὁ Κρόμβελ, οἱ δύο Πήλ.

Ἐννοεῖται ὅτι δὲν προτιθέμεθα ν' ἀνασκευάσωμεν ἀλλὰ μᾶλλον νὰ συμπληρώσωμεν τ'ἀνωτέρω, ἅτινα δὲν εἶναι μὲν ψευδῆ ἀλλ' ἀποκλειστικά, διότι παραδέχονται μόνον αἰτίας ἐκ συμπτώσεως ἀντὶ τῶν διαρκῶν αἰτιῶν. Παραδεχόμεθα ἐν γένει ἁπάσας τὰς αἰτίας, ὑλικὰς, διανοητικὰς ἢ ἠθικάς. Ἐν τούτοις ἰδίᾳ κατεφύγομεν εἰς τὴν γεωγραφίαν. Διὰ τῶν παρατηρήσεων αὐτῆς ἀφορωσῶν τὴν θέσιν, διασκευήν, μεταμόρφωσιν καὶ ἰδιότητα τοῦ ἐδάφους ἐλπίζομεν νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν λύσιν τῶν ἀνωτέρω ὑποβληθέντων προβλημάτων. Ἀφοῦ ῥίψωμεν ἁπλοῦν ἐπὶ τῆς Εὐρώπης βλέμμα θὰ ἐξετάσωμεν διαδοχικῶς τὰ διάφορα αὐτῆς κράτη.

Διὰ μικρᾶς ἐπὶ τοῦ χάρτου τῆς Εὐρώπης ἐξετάσεως βλέπομεν τὴν μεταξὺ τοῦ ἡμίσεως ἀνατολικοῦ καὶ τοῦ ἡμίσεως δυτικοῦ τμήματος τοῦ κόσμου τούτου ἀντίθεσιν ἑνῷ ἑκάτερον τῶν τμημάτων τούτων ἔχει ἴσην ἔκτασιν [1]. Ὅσῳ ἡ ἀνατολικὴ Εὐρώπη εἶναι μακρὰ, εὐρεῖα καὶ ὀγκώδης, τοσούτῳ ἡ δυτικὴ εἶναι συνεσφιγμένη, ἀκανόνιστος καὶ διακεκομμένη. Τοῦ φαινομένου τούτου ὑπάρχει γεωλογικὴ ἑρμηνεία. Ἡ ἐπιστήμη μανθάνει ἡμᾶς ὅτι ἑνῷ ἡ μὲν εἶναι ἀρχαία πηγὴ τῆς θαλάσσης—τῆς ὁποίας ἴχνη ὑφίστανται εἰσέτι: ὁ Ἀράλης, ἡ Κασπία, ἡ Ἀζοφικὴ καὶ ὁ Εὔξεινος πόντος—ἡ ἑτέρα σχηματίζεται ἐκ τῶν ὀρεινῶν ἀλύσσεων, ὁποῖα τὰ Καρπάθια, ὁ Αἶμος, τὰ Ἀπέννινα, τὰ Πυρηναῖα, ἅπαντα πέριξ τῶν Ἄλπεων, τοῦ ὑψηλοῦ τούτου προπυργίου τῆς Εὐρώπης· οὕτως ἡ Ἀνατολὴ εἶναι εὐρυτάτη πεδιάς, οὐκ ἔχουσα ὅρια ἐκ μέρους τῆς Ἀσίας, χωριζομένη δὲ ἀπὸ τῆς Εὐρώπης διὰ τῶν διακλαδώσεων τῶν Καρπαθίων ὀρέων καὶ τοῦ Αἵμου. Ἡ Δύσις εἶναι σειρὰ χερσοννήσων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀλλοκότων σχεδίων, συνδεομένη κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον στερεῶς μετὰ τῆς ἠπείρου.

Ἐκ τῆς γενικῆς ταύτης διασκευῆς δὲν ἐξάγεται ὅτι τὸ μεῖζον τῆς Εὐρώπης μέρος ἦτο προωρισμένον νὰ σχηματίσῃ ἓν μόνον κράτος, τὴν Ῥωσσίαν; Δὲν ἐξάγεται ἐπίσης ὅτι τὸ ἔλασσον τμῆμα ἔπρεπε νὰ μετασχηματισθῇ εἰς τόσα Κράτη ὅσαι χερσόννησοι καὶ νῆσοι ὑπῆρχον; Ἰδοὺ δὲ ταῦτα: ἡ μεγάλη Βρεττανία, ἡ Ἱσπανικὴ χερσόννησος μεταξὺ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Μεσογείου· ἡ Ἰταλικὴ χερσόννησος μεταξὺ τῆς Τυρηνικῆς θαλάσσης καὶ τῶν θαλασσῶν τοῦ Ἀδρίου καὶ τοῦ Ἰονίου· ἡ Ἑλληνικὴ χερσόννησος μεταξὺ τοῦ Ἀδρίου, τοῦ Ἰονίου, τοῦ Εὐξείνου καὶ τοῦ Ἀρχιπελάγους, ἡ Σκανδιναυϊκὴ καὶ Δανικὴ χερσόννησος μεταξὺ τῆς Βαλτικῆς καὶ τῆς Βορείου θαλάσσης. Ὅλαι αὗται αἱ μερίδες εἰσὶ καθωρισμέναι. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ὁ ἰσθμὸς τῶν Πυρηναίων ἡ Γαλλία θὰ ἦτο χερσόννησος. Ἡ Γερμανία, ἐὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὰ ἐξαρτήματα αὐτῆς τε καὶ τὰ τῆς Αὐστρίας, εἶναι ἐπίσης περιεσφιγμένη πρῶτον μὲν ὑπὸ τῆς Βορείου καὶ Ἀδριατικῆς θαλάσσης, εἶτα δὲ ὑπὸ τῆς Βορείου καὶ Βαλτικῆς. Ἐὰν ἐπιπροσθῇ τις ὅτι ἕτεραι χῶραι διὰ τῆς ἐπεκτάσεως ἢ τοῦ περιορισμοῦ αὐτῶν σχηματίζονται ἐν αὐτῷ τῷ κόλπῳ ἢ παρὰ ταῖς μεγάλαις χερσοννήσοις, ὡς νῆσοι ἄνευ στενῆς μετ' αὐτῶν συσχετίσεως, θὰ ἔχῃ τὸν λόγον τῆς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἐντελοῦς ἀνεξαρ-

1 5,500,000 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα καὶ 5,000,000.

τησίας τῆς Νορβηγίας, τῶν Κάτω Χωρῶν, τῆς Πορτογαλλίας, τῆς Σουηδίας, τῆς Βαβιέρης, τῆς Σερβίας, τῆς Ῥουμανίας καὶ τοῦ Μαυροβουνίου. Ἄλλως τε θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ κύριον τοῦτο θέμα.

Κατ' ἀρχὰς θὰ ἐξετάσωμεν τὴν Ἑλλάδα, Ἰταλίαν καὶ Τουρκίαν διὰ τῶν ἀναμνήσεων τῶν Ἀθηνῶν, του ῥωμαϊκοῦ κράτους καὶ τοῦ βυζαντινοῦ, οὗτινος *γεωγραφικῶς* θὰ δικαιολογήσωμεν τὴν ὑψηλὴν πολιτικὴν τύχην. Εἶτα ἔρχεται ἡ εὐρεῖα ῥωσσικὴ χώρα, ἡ τοσαῦτα τῷ Βυζαντίῳ ὀφείλουσα. Ἕπονται τὸ αὐστροουγγρικὸν καὶ τὸ γερμανικὸν κράτος μετὰ τῆς συνοδείας τῶν μικρῶν Κρατῶν, Σουηδίας, Νορβηγίας Δανιμαρκίας, Κάτω Χωρῶν, Βελγίου καὶ Σβεκίας. Τὸ Ἡνωμένον βασίλειον τῆς μεγάλης Βρεττανίας θὰ ἐξετάσωμεν μετὰ τῆς Ἱσπανίας καὶ Πορτογαλλίας. Τὴν Γαλλίαν θ' ἀφῶμεν ἐν τέλει.

Α'. Μεσόγειοι Χῶραι.

Ἡ Ἑλληνικὴ καὶ Ἰταλικὴ χερσόννησος παριστῶσι ἀνὰ μίαν φωτεινὴν καὶ μίαν σκοτεινὴν ὄχθην. Ἐδῶ αἱ Ἀθῆναι καὶ ἡ Ῥώμη, ἐκεῖ ἡ Ἤπειρος καὶ Ἀπουλία. Ἐν τῇ ἀρχαιότητι αἱ δύο ὄχθαι τοῦ Ἀδρίου ἀνεκηρύχθησαν βάρβαροι· εἶναι οὕτως εἰπεῖν κατ' ὁμοφωνίαν. Ἡ Ῥώμη κεῖται παρὰ τὴν Τυρηννικὴν θάλασσαν, αἱ Ἀθῆναι παρὰ τὸ Ἀρχιπέλαγος· διὸ διὰ μακρᾶς συναναστροφῆς ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ἀνεζωογόνησε τὸ ἀγροϊκὸν Λάτιον. Ὁ Τάρας, αἱ Συρακοῦσαι, τὸ Ἀγριγεντῖνον, τὸ Παλέρμον, ἡ Μεσσήνη, τὸ Πόστουμ καὶ τὸ Ναύπλιον εἶναι οἱ σταθμοὶ τῆς βραδείας καὶ εἰρηνικῆς ἐκείνης εἰσβολῆς, ἥτις, ὡς γνωστὸν, διὰ σειρᾶς πολέμων ὡδήγησε τοὺς Ῥωμαίους μέχρις Ἀθηνῶν.

Διατί ἡ κατὰ τὸ φαινόμενον μονομερὴς αὕτη ἀντίδρασις; Διατί ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐν τῇ Ἑλλάδι τοσοῦτο φῶς, τοσοῦτο δὲ σκότος ἐν τῇ Δύσει; Διὰ τί ἐν τῇ Δύσει τὸ ἐναντίον φαινόμενον; Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἑλλάδα ἠδύνατό τις ν' ἀρκεσθῇ νὰ ὁμιλήσῃ μόνον περὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῆς Μιλήτου καὶ τῆς Σμύρνης, αἵτινες ἔλαβον τόσας ζωηφόρους ἀκτῖνας. Ἠδύνατό τις νὰ προσθέσῃ ὅτι τὸ ζοφῶδες τμῆμα τῆς Ἑλλάδος δὲν ἠδυνήθη νὰ φωτίσῃ τὸ μετ' αὐτῆς συσχετιζόμενον μέρος τῆς Ἰταλίας. Ἀλλαχοῦ ἔγκειται ὁ σπουδαῖος, ὁ ἐπιστημονικὸς λόγος. Ἡ Γεωγραφία δείκνυσιν ὅτι ὁ Πίνδος καὶ ἰδίᾳ τὰ Ἀπέννινα παρουσιάζουσιν τὸ μὲν πρὸς ἀνατολὰς, τὰ δὲ πρὸς δυσμὰς ἀνὰ μίαν κλιτύν. Ἡ γραμμὴ τῆς κορυφῆς τοῦ πρώτου εὑρίσκεται ἐγγὺς τοῦ Ἀδρίου καὶ τοῦ Ἰονίου πελάγους· ἡ τοῦ δευτέρου σχηματίζει τὰς ἀκτὰς τῶν αὐτῶν θαλασσῶν. Ἐπίσης ἀφαιρουμένων τῶν μεγάλων λεκανοπεδίων τοῦ Πὸ καὶ Δουνάβεως, οἵτινες εἶναι πράγματι ἠπειρωτικοὶ ποταμοὶ, τὸ Ἀδρίον καὶ τὸ Ἰόνιον ἔχουσιν ἀσημάντους ὑποφόρους, οὐ μόνον διὰ τὴν ἔλλειψιν ποταμῶν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν τοῦ διαστήματος· ὑπὸ τὴν διπλῆν ταύτην σχέσιν ἡ Τυρρηνικὴ θάλασσα καὶ τὸ Ἀρχιπέλαγος εἶναι μᾶλλον σημαντικά. Ἐπὶ τῶν ἀκτῶν αὐτῶν εὑρίσκεται π. χ. ἡ Θεσσαλία καὶ ἡ Καμπανία.

Ἡ Ἑλλὰς, ἥτις ὁλόκληρος ἀποτελεῖται ἐκ νήσων, χερσοννήσων καὶ κοιλάδων ὡρισμένων οὐδέποτε ἐσχημάτισεν ἓν Κράτος, οὐδ' εἰς αὐτὴν τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἤκμαζε. Μάτην λοιπὸν θ' ἀναζητήσῃ τις ἐν αὐτῇ πρωτεύουσάν τινα ἢ πόλιν κυρίαρχον. Ἐν τούτοις ἡ Ἀττικὴ καὶ αἱ Ἀθῆναι ἀπέβησαν ἀνώτεραι Κράτους ἢ συνήθους τινος πρωτευούσης. Πλεῖστον ὀφείλουσιν εἰς τὴν γεωγραφικὴν αὐτῶν θέσιν. Ἦσαν προωρισμέναι διὰ τὴν κυριαρχίαν τοῦ Ἀρχιπελάγους. Τρεῖς γλῶσσαι ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Αἰγαίῳ πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν Κυκλάδων, τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας. Ἡ Ἀττικὴ λοιπὸν εἶναι μία τῶν γλωσσῶν τούτων, ἡ *κεντρική*, ἐν σχέσει οὖσα μετὰ τῆς πρωτευούσης τῆς Ἀσιατικῆς Ἑλλάδος, τῆς Σμύρνης. Καθ' ἣν ἐποχὴν δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῇ ναυτιλίᾳ ἐν χρήσει ἡ πυξὶς, σπουδαία παρουσιάζετο εὐκολία ἐνταῦθα. Μεταξὺ τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀργολίδος καὶ τῆς Ἀττικῆς ὑπάρχει μικρὰ θάλασσα περὶ τὴν νῆσον Αἴγιναν καὶ τῆς ὁποίας αἱ Ἀθῆναι ἐκυριάρχουν πρὸ τοῦ ἡ μεγάλη θάλασσα τῶν Ἑλλήνων, τὸ Ἀρχιπέλαγος μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων του, νὰ εἰσορμήσῃ ἐκ τῆς Κρήτης πρὸς τὸν Βόσπορον. Σπουδαῖον διεπράξατο σφάλμα ἡ δύναμις αὕτη ἐπιχειρήσασα πρὸ τῆς ὑπάρξεως τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου, νὰ ὑποτάξῃ τὴν Σικελίαν καὶ τὴν μεγάλην Ἑλλάδα. Τότε ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ κύκλου τῆς ἐνεργείας, ὃν διεχάραξεν αὐτῇ οὐ μόνον ἡ γεωγραφία ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ κοινωνικὸς καὶ πολιτικὸς τῶν Ἑλλήνων ὀργανισμός. Σήμερον ὑπάρχει Ἑλλὰς συμπαγὴς καὶ κοινοβουλευτικὴ, ἥτις, καίτοι ἔχουσα τὴν ἀξίαν της, εἶναι ἀδύνατον νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα διαιρουμένην εἰς πόλεις διαφερομένας πρὸς ἀλλήλας. Καὶ αὐταὶ αἱ Ἀθῆναι καίτοι βαίνουσι πρὸς τὴν ἀκμὴν, δὲν ἀνεκάλυψαν ὅμως εἰσέτι τὸ κράτος τοῦ Ἀρχιπελάγους. Πέραν τῶν Κυκλάδων ὑπάρχουσιν αἱ Ἰόνιοι νῆσοι ὑπαγόμεναι μὲν ὑπὸ τοὺς Τούρκους ἀλλὰ πλούσιαι καὶ εὐδαίμονες. Ἡ Ἰωνία Σμύρνη, ἐμπορικωτέρα καὶ πολυαριθμοτέρα τῶν Ἀθηνῶν, εἶναι ἤδη πρώτη μεταξὺ τῶν Ἑλληνικῶν πολεων.

Ἡ Ῥώμη φιλοδοξωτέρα τῶν Ἀθηνῶν ἐδημιούργησε τὸ εὐρύτερον καὶ διαρκέστερον κράτος τῆς ἀρχαιότητος, διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων πλεονεκτημάτων ἡ ἱστορία ἀποδείκνυσιν ὅτι εἶχε σπουδαίαν γεωγραφικὴν θέσιν, ἥτις ὠφέλησεν αὐτὴν μᾶλλον κατὰ τὸ παρελθὸν ἢ κατὰ τὸ παρόν. Ἡ οἰκουμένη γῆ ἐφαίνετο σχεδὸν περιωρισμένη ὑπὸ τῶν εὐ-

ρωπαϊκῶν, ἀσιατικῶν καὶ ἀφρικανικῶν ἀκτῶν τῆς Μεσογείου. Ἡ Ἰταλία, τὸ Λάτιον καὶ ἡ Ῥώμη ἦσαν τῷόντι προνομιοῦχοι. Πράγματι ἡ Ῥώμη εὑρίσκεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς Ἑλληνικῆς χερσονήσου ἐν ἴσῃ ἀποστάσει πρὸς τὸ Παλέρμον, τὸ Μιλάνον, τὴν Καρθαγένην, τὴν Μασσαλίαν, τὸν Δούναβιν καὶ τὸν Ἄτλαντα, τὰς στήλας τοῦ Ἡρακλέους καὶ τὸν Βόσπορον, προσεγγίζουσα μᾶλλον πρὸς τοὺς πολεμικοὺς καὶ βαρβάρους τῆς Δύσεως λαοὺς ἢ πρὸς τοὺς πεπολιτισμένους τῆς Ἀνατολῆς, ἑπομένως ἐπιτηροῦσα ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς ἔχοντας πρὸς αὐτὴν ἐστραμμένον τὸ βλέμμα. Σήμερον ὅτε εἰς τὸν μεσόγειον κόσμον προσετέθησαν ὁ Ἀτλαντικὸς καὶ ὁ Εἰρηνικὸς κόσμος ἡ Ῥώμη εἶναι *προοκαίρως* πρωτεύουσα τοῦ νεωτέρου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν, τοῦ Ἰταλικοῦ βασιλείου. Ἧττον πολυπληθεστέρα τοῦ Ναυπλίου, ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Βενετίας, τοῦ Μιλάνου, τῆς Γενεύης, τῆς Φλωρεντίας καὶ τοῦ Παλέρμου ἀνέλαβεν ὅπως δικαιολογήσῃ τὸν τίτλον τῆς πολιτικῆς μητροπόλεως, τὴν ἀποξήρανσιν τῶν τελμάτων, ἅτινα οὐ μόνον περικλύουσι τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς ἀλλὰ καὶ ἀπομονοῦσιν αὐτὴν τῶν ἄλλων μερῶν τῆς Ἰταλίας.

Ἡ Ῥώμη, ἐγκαλειφθεῖσα ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων κατελήφθη ὑπὸ τῶν βαρβάρων Γερμανῶν. Ἐπρόκειτο νὰ διανεμηθῶσιν ὅλην τὴν Δύσιν, ὅτε ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀνεφύετο ἡ Κωνσταντινούπολις, ἡ *Ἑλληνικὴ Ῥώμη*. Κατὰ σύμπτωσιν ἀξιοσημείωτον αἱ δύο αὗται πόλεις εὑρίσκονται ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ πλάτους,[1] ἐπὶ δύο γειτονικῶν χερσοννήσων. Τὸ αὐτὸ ἔχουσι κλῖμα καὶ τὰ αὐτὰ παράγουσι προϊόντα. Ἡ Θρᾴκη γενομένη *Ῥωμυλία* ἐκληρονόμησε τὴν ἀκμὴν τοῦ Λατίου.

Διὰ διπλῆς χερσονήσου ἥνου τὸ εὐρωπαϊκὸν καὶ τὸ ἀσιατικὸν τμῆμα τῆς ἀνατολικῆς διοικήσεως. Ἡ μία τῶν χερσοννήσων τούτων, ἐκείνη μάλιςα ἐν τῷ ἄκρῳ τῆς ὁποίας ὑπῆρχεν ἡ πόλις τοῦ Κωνσταντίνου, ἦτο ἡ ἀναπόφευκτος ὁδὸς, ἥτις ἀπὸ τοῦ Δουνάβεως ἦγε διὰ τοῦ Σινγιδούνου (Βελιγραδίου), Σαρδικῆς (Σοφίας) Φιλιππουπόλεως καὶ Ἀδριανουπόλεως πρὸς τὰς ἀπροσπελάστους χώρας τοῦ Εὐφράτου καὶ Τίγρεως· ἡ Κωνσταντινούπολις ἦτο τοσοῦτο καλῶς ὠχυρωμένη ὑπὸ τῆς φύσεως ὥστε καὶ ἀφοῦ μετὰ τοὺς διαδοχικοὺς διαμελισμοὺς (395—1204) ἔπαυσε νὰ ἦναι πρωτεύουσα τοῦ κράτους, ἐξηκολούθησεν ἐπὶ μακρὸν διατελοῦσα ἀνεξάρτητος, καίτοι οἱ Τοῦρκοι ἐκυρίευον τῶν ἀπὸ τοῦ Δουνάβεως μέχρι Μαρίτσα χωρῶν.

Σήμερον φαίνεται ὅτι καὶ τὸ τουρκικὸν κράτος ἐπεραίωσε τὴν διάρκειαν τῆς ὑπάρξεώς της.

Σημειώσωμεν ὅτι ἔζησαν ἀμφότερα βίον παραπλήσιον. Ἐν διαςήματι ἡμίσεως αἰῶνος (1453—1520) ὁ Σουλτάνος Μωάμεθ Β'. Βαγιαζὴτ Β'. Σελὴμ ὁ *ἄγριος*, Σουλεϊμὰν ὁ *μεγαλοπρεπὴς* ἐκυρίευσεν ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν, ἐν αἷς ἐβασίλευσεν ὁ Ἀρκάδιος καὶ οἱ τούτου διάδοχοι. Ἤδη ἡ κυριαρχία αὕτη κατακερματίσθη. *Νομίμως* λίαν ἐκτεταμένη, *πράγματι* ὅμως εἶναι περιωρισμένη ἐπὶ τῶν δύο ἀκτῶν τοῦ Βοσπόρου, ἔνθα διαμένει ἡ Ὀθωμανικὴ δυναστεία καὶ οἱ Τοῦρκοι. Ὅλη ἡ περίμετρος τοῦ Τσὰρ-δάγ, τοῦ ὑψηλοῦ τούτου μετεωροσκοπείου τοῦ κράτους κατέχεται ὑπὸ τῶν Βοσνίων, τῶν Μαυροβουνίων, τῶν Σέρβων, ἁπάντων Σλάβων τοῦ Νότου, οἵτινες ἀπωθοῦσι τοὺς Τούρκους πρὸς τὴν Ἀσίαν, ἐξ ἧς ἦλθον πρὸ τεσσάρων αἰώνων μετὰ φυσιογνωμίας καὶ ὅλως διαφόρων ἠθῶν.

Γνωστὸν ὅτι τὸ ἀνατολικὸν κράτος εὑρίσκεται ἤδη οὐχὶ ἐν δημοπρασίᾳ ἀλλ' ἐν συναγωνισμῷ. Τίς μετὰ τοὺς Ῥωμαίους (;) καὶ τοὺς Τούρκους θὰ ἐπαναφέρῃ τὸ ἀνατολικὸν κράτος. Ἐκτὸς τῶν Ὀθωμανῶν, ἰδοὺ οἱ Ἕλληνες, οἱ Σλάβοι, οἱ Ῥουμοῦνοι, οἱ Ῥῶσσοι.

Θὰ ἴδωμεν ὅτι οἱ Ῥῶσσοι, οἵτινες πολλὰ ὀφείλουσι τῷ Βυζαντινῷ κράτει, θὰ θελήσωσι νὰ δώσωσιν αὐτὸ νέαν μοναδικὴν ἔκδοσιν ἐπηυξημένην. Οἱ δὲ Ἕλληνες τί δύνανται νὰ διϊσχυρισθῶσιν; Ἡ εἰκονογραφία τῆς Ἀνατολῆς, ἥτις ἀρκετὰ ἐτροποποιήθη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Θεοδοσίου, τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ Ἡρακλείου ὠθεῖ αὐτοὺς νὰ ἀρκεσθῶσιν εἰς τὸ λεκανοπέδιον τοῦ Ἀρχιπελάγους· ἀναμφιβόλως δὲν εἶναι τοῦτο ἡ μερὶς τοῦ λέοντος. Οἱ Σλάβοι εἶναι πολυαριθμότεροι καὶ πολεμικώτεροι· ἀλλ' ἐνταῦθα πρόκειται μόνον περὶ τῶν μεσημβρινῶν Σλάβων, διαχωριζομένων ἀπὸ τῶν ὁμογενῶν αὐτῶν διὰ τῶν Ῥουμούνων, Μαγυάρων καὶ Γερμανῶν. Ἐνταῦθα πράγματι ὑπάρχει ἓν *ῥεῦμα* Σλάβων εὑρισκόμενον μεταξὺ τῶν λαῶν, οὓς ἠριθμήσαμεν καὶ τῶν Ἑλλήνων. Ἐν τούτοις κατέχουσι τὰ στρατηγικώτερα μέρη καὶ οὐδὲν ἀπολήγει ἄνευ αὐτῶν. Τί δὲ νὰ εἴπωμεν περὶ τῶν Ῥουμούνων τῶν κατοικούντων τὴν Τρανσυλβανίαν, Μολδαυΐαν, Βλαχίαν καὶ τὴν παρὰ τοῦ Δουνάβεως Βεσσαραβίαν. Εἶναι ἧττον ἀποδεκτοὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ Σλάβων. Οἱ διακεκυρηγμένοι τῆς Τουρκικῆς κυριαρχίας λαοὶ εἶναι ὅλοι χριστιανοὶ Ἕλληνες· ἰδοὺ ὅ,τι ἤδη δύναται νὰ συνενώσῃ αὐτούς· ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὴν νίκην νὰ ἐκπληρωθῶσι τὰ δίκαια καὶ αἱ ἀπατήσεις τῶν φυλῶν τούτων.

Ἡ ἁπλουστέρα λύσις τοῦ προβλήματος θ' ἀπολήξῃ εἰς Ἑλληνικήν, Σλαβικὴν καὶ Ῥουμανικὴν ὁμοσπονδίαν μὲ πρωτεύουσαν τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἡ προτεραιότης θὰ μείνῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἧττον πολυπληθεῖς ἀλλὰ μᾶλλον πεπαιδευμένους καὶ πλουσιωτέρους τῶν Ῥουμούνων καὶ Σλάβων.

LUDOVIC DRAPEYRON.

Ἕπεται συνέχεια.

1. Ἡ Ῥώμη ἔχει πλάτος βόρειον 41° 53′ 54″, ἡ δὲ Κων/πολις 41° 0′ 16″.

Χάριν τῶν φιλανθῶν ἀναγνωστῶν τῆς Χλωρίδος ὁ κ. Κ. Χ. Μεταξᾶς παρεκλήθη νὰ πέμψῃ ἡμῖν τεμάχιά τινα τῆς ἀρτίως ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀδελφότητος Μεγάλου Ῥεύματος ἀπαγγελθείσης διαλέξεως αὐτοῦ

Σ. τ. Δ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΦΥΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΕΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΙΩΝ.

Ἐντὸς τοῦ πλουσιωτέρου καὶ μεγαλοπρεπεστέρου οἰκήματος τὸ δάπεδον τοῦ ὁποίου καλύπτουσι πεποικιλμένοι βελούδινοι τάπητες καὶ τοῦ ὁποίου τοὺς τοίχους κοσμοῦσιν ἀνηρτημέναι ζωηραὶ εἰκόνες καὶ ὑπερμεγέθη κρυστάλλινα κάτοπτρα, ὅπου τὸ πᾶν ἀποπνέει τὸν πλοῦτον, τὴν εὐπορίαν, τὴν ἀφθονίαν, ὅπου ὑπερμεγέθη δοχεῖα ἐκ πορσελάνης ἐπιδεικνῦσι κομπαστικῶς τὰ ἐπ' αὐτῶν ἱστορικὰ ἀνάγλυφα, μὲ πόσην χάριν καὶ μὲ πόσην ζωηρότατα θὰ ἔθαλλε καὶ θὰ ἠνθοφόρει κομψὸν καὶ καλίφυλλον φυτόν; . . . Οἱ πλούσιοι τάπητες θὰ ἐθέρμαινον αὐτό, εἰς τὰ κρυστάλλινα κάτοπτρα θὰ ἐνοπτρίζετο φιλαρέσκως, αἱ ζωηραὶ εἰκόνες θὰ ὠχρίων ἀπέναντι αὐτοῦ καὶ τὰ ἱστορικὰ ἀνάγλυφα θὰ ἐμετριοφρόνουν, διότι ὅσῳ πλούσια καὶ πολύτιμα καὶ ἂν ὦσι πάντα ταῦτα δὲν ἐξισοῦνται ὅμως πρὸς τὸ θαλερὸν ἐκεῖνο φυτόν, τὸ ὁποῖον τὰ ὑπερτερεῖ κατὰ πολλά. Ἐπειδή, ἐνῷ αὐτὰ προκαλοῦσι τὸν θαυμασμὸν μόνον τοῦ πτωχοῦ, τὸ φυτὸν προκαλεῖ πολλάκις καὶ τὸν θαυμασμὸν τοῦ πλουσίου, ἐνῷ αὐτὰ ἅπαξ τοποθετηθέντα σπανίως νῦμοίρησαν τῶν περιποιήσεων αὐτῆς τῆς οἰκοδεσποίνης, τὸ φυτὸν θωπεύεται σχεδὸν καθ' ἑκάστην, ἐνῷ αὐτὰ στεροῦνται ζωῆς, ἐν τῷ φυτῷ ὑπάρχει ζωή!!...

Ἐντὸς ἑτοιμορρόπου πενιχροῦ οἰκίσκου, ἔνθα βασιλεύει ἡ πενιχρότης, ἡ πτωχεία καὶ ἡ ἔνδεια, ὅπου διὰ κοπιώδους καὶ βεβιασμένης ἐργασίας ἡ πολυπαθὴς χήρα καὶ ἡ ἀτυχὴς ὀρφανὴ πορίζονται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, πᾶν μέρος καὶ πᾶσαν γωνίαν τὴν ὁποίαν δὲν ἐπέτρεψεν αὐταῖς ἡ ἔνδεια νὰ κοσμήσωσι δι' ἑνὸς ἀψύχου ὄντος, ἡ ὀλιγάρκεια, ἡ ἐργασία καὶ ἡ ὑπομονὴ τοῖς ὑπέδειξαν τὸν τρόπον ὅπως ἐκ μικύλου σπέρματος προαγαγοῦσαι καὶ ἀναθρέψασαι εὐθαλῆ φυτὰ μεχὰ χυμοῦ καὶ ζωτικότητος, κοσμήσωσι καὶ τὸ μέρος ἐκεῖνο τὸ πενιχρόν, τὸ ὁποῖον τώρα ὑπερήφανον ἁμιλλᾶται πρὸς τὰ μᾶλλον κεκοσμημένα μέλαθρα!...

Ἡ ὡραιοτέρα λοιπόν, φυσικωτέρα καὶ ζωηροτέρα διακόσμησις μιᾶς οἰκίας, εἴτε πλουσίας, εἴτε πτωχῆς, εἶναι πολλάκις θαλερὸν καὶ ἐπίχαρι φυτόν, μία εὐθαλὴς καὶ στιλπνόφυλλος *Καμελλία*, δύο δοχεῖα ἀργυροφύλλων *Βεγονιῶν*, γάστραι τινὲς ἀειθαλῶν *Λευκοποδίων* καὶ φυτὰ κομψῶν καὶ χαριεσσῶν *Ἰσυλεπίδων*.

Διὰ νὰ γίνω καταληπτότερος, Κυρίαι καὶ Κύριοι, θὰ ἀναφέρω ὡς φυτὰ τοῦ καλλωπισμοῦ τῶν οἰκιῶν παραδείγματα τοῖς πᾶσι σχεδὸν γνωστὰ καὶ θὰ ἀποφύγω ὅσον ἔνεστι τοὺς ἐπιστημονικοὺς ὅρους.

Καὶ πρῶτον μὲν δυνάμεθα νὰ διαιρέσωμεν τὰ ἐντὸς τῶν οἰκιῶν καλλιεργούμενα φυτὰ εἰς δύο ἰδιαιτέρας κατηγορίας· εἰς *θερινὰ* φυτὰ καὶ εἰς *χειμερινὰ* φυτά. Καίτοι δὲ ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶναι ψυχρὰ, βροχερὰ καὶ χειμερινὴ, ἡμεῖς ὅμως ἔχομεν πλέον ταθερὰν τὴν πεποίθησιν ὅτι διὰ τοῦ Μαρτίου εἴπαμεν πλέον τὸ ὕστατον *χαῖρε* εἰς τὸν παραδόξως πως φιλάνθρωπον καὶ φιλόπτωχον ἐφετεινὸν χειμῶνα· διὰ τοῦτο λοιπὸν ἀρχόμεθα ἀπὸ τῶν πλησιεστέρων ἡμῖν, ἤτοι ἀπὸ τῶν θερινῶν φυτῶν.

Πᾶς φιλανθὴς ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ ἔχῃ καὶ νὰ περιποιῆται ἄνθη ἐντὸς τῆς οἰκίας αὐτοῦ κατὰ τὸ θέρος, δύναται νὰ προμηθευθῇ περὶ τὰ μέσα τοῦ Ἀπριλίου διάφορα εἴδη φυτῶν νεαρῶν εἰσέτι, καὶ εὐεκτικῶν. Τὰ συνηθέστερα ὅμως τούτων εἶναι τὰ λεγόμενα *Βεγονίαι*,[1] φυτὰ διακρινόμενα ἐκ τῶν ζωηρῶν καὶ ποικιλοχρόων αὐτῶν φύλλων, τὰ *Ἡλιοτρόπια* κοινῶς λεγόμενα *Βαϊλλη*, τὰ *Γεράνια* τὰ *Καρυόφυλλα* αἱ *Φουξίαι*,[2] πολλὰ φυτὰ ποώδη καὶ χλοερὰ ὡς τὰ γνωστὰ *Λευκοπόδια* καὶ τόσα *ἀειζώων*, τὰ Ῥόδα, ἀφοῦ δὲ καταρτίσῃ τοιαύτην συλλογὴν φυτῶν δέον νὰ ἐκλέξῃ τὸν φωτεινώτερον θάλαμον τοῦ ὅλου οἴκου του, νὰ τοποθετήσῃ αὐτὰ ἐπὶ βαθμίδων, καὶ ἐκεῖ νὰ συγκεντρώσῃ ὅλην αὐτοῦ τὴν προσοχὴν καὶ περιποίησιν. Τὰ μνημονευθέντα φυτὰ εἶναι τὰ κοινότερα καὶ συνηθέστερα, ἀλλὰ σημειωτέον ὅτι κοσμοῦσιν ἔτι καλλίτερον μίαν αἴθουσαν πολλὰ εἴδη τῆς οἰκογενείας τῶν *Φοινικοειδῶν*[3], τὰ ὁποῖα διακρίνονται ἐκ τοῦ μεγαλοπρεποῦς ἀειπρασίνου αὐτῶν φυλλώματος, τὸ ὁποῖον μάλιστα ἐντὸς μιᾶς αἰθούσης δίδει ἄποψιν ὅλως μαγευτικήν.

Τὰ κυριώτερα, ὧν ἔχουσιν ἀνάγκην τὰ φυτὰ ταῦτα εἶναι ἐν περιλήψει τὰ ἑξῆς. Ἐκτὸς τοῦ κυριωτέρου, ὅπερ εἶναι τὸ φωτεινὸν τῆς αἰθούσης, πρέπει πρὸς τούτοις νὰ μὴ ἔχῃ τις δι' αὐτὰ ὡρισμένην ἐποχὴν ποτίσματος, ὅπως πράττουσι τινὲς, ἀλλὰ νὰ δίδῃ εἰς αὐτὰ τὸ ἀπαιτούμενον ὕδωρ ὁσάκις ἔχουσιν ἀνάγκην καὶ ξηραίνεται ἡ ἐπιφάνεια τῆς ἐντὸς τῆς γάστρας γῆς, τὸ ὕδωρ δὲ τοῦτο νὰ μὴ ἦναι πηγαῖον ψυχρὸν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ τὴν αὐτὴν

1. Βεγονία (Begonia) Φυτὸν ἀειθαλὲς καὶ σύνηθες ὀνομασθὲν οὕτως ἀπὸ τοῦ ἀνακαλύψαντος αὐτὸ Διοικητοῦ τοῦ ἁγίου Δομινίκου καλουμένου Μιχαὴλ Βεγὸν (Michel Bégon.)

2. Φουξία (Fuchsia) Φυτὸν γνωστὸν τοῖς πᾶσι, κοινῶς καλούμενον Σκουλαρίκι ὀνομασθὲν δὲ οὕτως ἀπὸ τοῦ ὀνόματος Βαυαροῦ Ἰατροῦ Λεονάρου Φούξ (Leonard Fouchs) εἰς ὃν ἀφιερώθη ὑπὸ τοῦ ἀνακαλύψαντος αὐτὸ Βοτανικοῦ.

3 Palmiers.

θερμοκρασίαν ἐν ᾗ διατελεῖ τὸ φυτὸν καὶ νὰ ἦναι ὕδωρ βροχῆς ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ τὸ πόσιμον, διότι ἐκτὸς τοῦ δροσίσματος, τὸ πότισμα ἔχει μεγαλητέραν καὶ σπουδαιοτέραν ὑπηρεσίαν τὴν τῆς τροφῆς. Ἕκαστος δὲ ἡμῶν γνωρίζει ὅτι τὰ θρεπτικώτερα νερὰ εἶναι τὰ τῆς βροχῆς καὶ τὰ πόσιμα, ἐνῷ τὸ πηγαῖον ἐμπεριέχει οὐσίας βλαβερὰς πρὸς τούτοις δὲ δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ διαλύῃ καὶ νὰ συμπαρασύρῃ ἐκρέον τόσας ἐπιβλαβεῖς διὰ τὸ φυτὸν καὶ πεπηγυίας ὕλας, τὰς ὁποίας εὐκόλως διαλύουσι τὸ τῆς βροχῆς καὶ τὸ πόσιμον. Ἁπλούστατον παράδειγμα τῆς θεωρείας ταύτης φέρω τὸν σάπωνα, ὁ ὁποῖος εὐκολώτερον διαλύεται διὰ τῶν ὑδάτων τούτων ἢ διὰ τοῦ πηγαίου· ἔπειτα πρέπει νὰ ἀερίζῃ τὸ δωμάτιον πάντοτε ὁσάκις τὸ ἐπιτρέπει ὁ καιρὸς, διότι τὰ φυτὰ ὡς σώματα ἐνόργανα ἔχουσιν ἀνάγκην καθαροῦ ἀέρος ὅπως ἀναπνέωσιν εὐαρέστως· νὰ καθαρίζῃ συνεχῶς τὰ φυτὰ εἰς ὅλα τὰ μέρη ὡς καὶ τὰ δοχεῖα αὐτῶν διὰ νὰ γίνηται ἡ συνήθης ἐξάτμισις ἐκ τῶν πόρων τῶν δοχείων· νὰ μὴ κατακλίνηται ἐντὸς τῆς αἰθούσης ἢ τοῦ δωματίου, διὰ δύο λόγους, διότι βλάπτει ἐν πρώτοις ἑαυτὸν, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον καὶ τὰ φυτά... νὰ μὴ ἀλάσσῃ συνεχῶς τὰς θέσεις τῶν φυτῶν, καὶ νὰ προσπαθῇ πρὸ πάντων ὅπως μὴ ἐπικάθηται τῶν φύλλων αὐτῶν ὁ κονιορτὸς, ὅστις προξενεῖ μεγίστην βλάβην διότι κλείει τὰ εἰς τὰ φύλλα στόματα, τοὺς πνεύμονας δηλονότι τοῦ φυτοῦ, ὥστε τὸ φυτὸν μὴ δυνάμενον πλέον νὰ ἐξατμίσῃ καὶ νὰ ἀναπνεύσῃ κινδυνεύει ὡς καὶ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀποθάνῃ ἐξ ἀσφυξίας....

Ὡς βλέπει πᾶς τις ἡ περιποίησις τῶν θερινῶν φυτῶν διὰ πολλοὺς λόγους εἶναι εὔκολος, πρὸ πάντων ὅμως διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θέρους γίνεται ἡ γενικὴ βλάστησις, τοῦτο δὲ συντελεῖ μεγάλως ἐπειδὴ τὸ φυτὸν ὑπείκει εἰς φυσικὸν νόμον, καὶ διὰ τοῦτο περιποιεῖται αὐτὸ εὐκόλως καὶ ἡ ἐλαχίστην γνῶσιν φυτοκομίας ἔχουσα οἰκοδέσποινα· δὲν ἔχει ὅμως οὕτω καὶ ἡ τῶν χειμερινῶν, διότι τότε τὰ πλεῖστα φυτὰ ἡσυχάζουσι, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον φυλλορροῦσι, ὥστε καὶ ἡ ἐκλογὴ αὐτῶν ἀκόμη εἶναι δύσκολος, ἕνεκα δὲ τῆς ἰδιαιτέρας θερμάνσεως, ἧς ἔχουσιν ἀνάγκην εἶναι καὶ σχετικῶς δαπανηρὰ, πρὸς τούτοις σπάνια εἶναι τὰ φυτὰ τὰ ἀνθίζοντα ἐν καιρῷ χειμῶνος, ἐκτὸς τῶν Καμελλιῶν, αἵτινες ὑπείκουσιν εἰς κοινήν τινὰ παροιμίαν καὶ διὰ τοῦτο «σπάνιαι οὖσαι εἰσὶ καὶ ἐπιθυμηταί», κατόπιν δὲ ὅλων τούτων τῶν δυσχερειῶν ἐπέρχεται ἐπίσης καὶ ἡ δυσκολία τοῦ φωτισμοῦ, τοῦ ποτίσματος, τῆς ἀλλαγῆς τοῦ ἀέρος. Μεθ' ὅλας ὅμως ταύτας τὰς δυσκολίας θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ὑποδείξωμεν πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ θέλῃ τις τὴν ὅρασιν αὐτοῦ, βλέπων ἔξω μὲν, χιόνας, πάγους, κρύσταλλα, κλῶνους ἀπεξηραμένους καὶ γυμνοὺς, ἐντὸς δὲ τῆς αἰθούσης αὐτοῦ φύλλα χλοερὰ, ἄνθη εὔοσμα καὶ φυτὰ θαλερότατα!...

Ὅλα τὰ φυτὰ τὰ ἔχοντα φύλλωμα πράσινον ἀειθαλὲς καὶ στιλπνὸν ὡς τὰ *Φοινικοειδῆ*, τὰ *Φρύνια*, τὰ *Κακτοειδῆ* κτλ. δύνανται νὰ κοσμῶσι ἄνευ φόβου κατὰ τὸν χειμῶνα τὰς αἰθούσας ὑμῶν, τινὰ μάλιστα τῶν *παχυφύλλων* φυτῶν διέρχονται χρόνους ὁλοκλήρους ἐντὸς τῶν οἰκιῶν ἐφαρμοζομένων τῶν ἀνωτέρων τρόπων τῆς διατηρήσεως· ταῦτα εἰσὶν οἱ Κάκτοι, αἱ *Ὀπουντίαι*[1], τὰ *ἐπίφυλλα*,[2] φυτὰ τινὰ *Ἀλόης*,[3] *Ἀγάβης*[4] καὶ τὰ παραπλήσια αὐτῆς, πρὸ πάντων ὅμως δέον νὰ ἐφαρμόζηται ὁ ἑξῆς κανών: ἐπειδὴ διηρέσαμεν τὰ φυτὰ, πρέπει τὰ κατὰ τὸν χειμῶνα κοσμοῦντα νὰ ἦναι κατὰ τὸ θέρος ἐν ὑπαίθρῳ, ἐκτεθειμένα δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῶν θέσιν διότι τοιουτοτρόπως κερδίζουσι κατὰ τὸ θέρος πᾶν ὅ,τι ἀπώλεσαν κατὰ τὸν χειμῶνα. Καὶ αὐτὰ μὲν διὰ τὰ φυλλώδη φυτὰ ἀλλὰ δὲν δύναται ἄρα γε νὰ ἔχῃ τις καὶ ἄνθη ἐν καιρῷ χειμῶνος; Μάλιστα· δύναται δὲ νὰ ἐκλέξῃ πρὸ πάντων τὰ *βολβώδη* φυτὰ ὡς τὰ *Λειριόμορφα*, τὰ ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν *Κρινοειδῶν*, ὡς τοὺς *Ὑακίνθους*, *Ναρκίσσους*, τὰ *Λείρια* καὶ συγγενῆ αὐτῶν. . . .

Τὰ φυτὰ ταῦτα καλλιεργοῦνται κατὰ δύο τρόπους ἁπλοῦς καὶ εὐκόλους, ἀνθίζουσι δὲ πρωϊμότατα.

Ὁ πρῶτος εἶναι ὁ ἁπλούστερος καὶ ὁ συνηθέστερος.

Προμηθεύεταί τις περὶ τὰ μέσα Νοεμβρίου βολβοὺς τινὰς τῶν εἰρημένων φυτῶν, πρὸς τούτοις δὲ φιάλας ἐπὶ τούτῳ τῷ σκοπῷ κατασκευαζομένας καὶ ἐχούσας τὸ στόμιον ἱκανῶς εὐρύ. Ἀφοῦ χύσῃ ὕδωρ βροχῆς ἐντὸς τῆς φιάλης πληρῶν αὐτὴν περὶ τὰ $^5/_6$ προσαρμόζει κατόπιν ἐπὶ τοῦ στομίου τὸν βολβὸν εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ εἰσέρχεται ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ· ἂν δὲ ἡ τοιαύτη προσάρμοσις εἶναι ὡς ἐκ τοῦ μεγέθους δύσκολος τότε πληροῖ τὸ κενὸν διὰ τεμαχίου ὑφάσματος ἐμποδίζων οὕτω τὴν σῆψιν. Θέτει κατόπιν τὰς φιάλας οὕτως ἐχούσας εἰς τὸ θερμότερον μέρος τῆς αἰθούσης αὐτοῦ καὶ μετ' ὀλίγον χρόνον βλέπει μὲ εὐχαρίστησιν αὐτοῦ ἐντὸς μὲν τῆς φιάλης νὰ προχωρῶσιν λεπτοφυεῖς ἔκλευκοι ῥίζαι, ἐν δὲ τῷ ἀτμοσφαιρικῷ ἀέρι φύλλα προαγόμενα καὶ ἐπιδεικνύοντα ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῶν ἄνθησαν ἐπειδὴ καὶ καλλίχρουν. . . . Ὁ δεύτερος τρόπος εἶναι κηπουρικώτερος.

Περὶ τὸν Νοέμβριον φυτεύει τις τοὺς βολβοὺς ἐντὸς γαστρῶν ἐχουσῶν γῆν οὐσιώδη, παχείαν καὶ λιπαρὰν, ἀναλόγως δὲ τοῦ μεγέθους αὐτῶν ἐκλέγει τὴν γάστραν ὡς καὶ τὸ βάθος τῆς φυτεύσεως, εἶτα σκάπτει ἐν τῷ κήπῳ του λάκκον ἔχοντα βάθος ἑνὸς πήχεως καὶ κατατάττει ἐντὸς αὐτοῦ τὰ

1. Φραγκοσυκῆ. 2. εἶδος κάκτου (epiphyum)] 3. παχύφυλ. (Aloe) 4 παχύφ. (Agave).

φέροντα τοὺς βολβοὺς δοχεῖα. Τούτων οὕτως ἐχόντων ῥίπτει ἐπ' αὐτῶν καὶ πληροῖ τὸν λάκκον διὰ φύλλων ξηρῶν, κατόπιν δὲ χύνει ἄφθονον ἐπ' αὐτῶν ὕδωρ τὸ ὁποῖον ἐπιφέρει τὴν σῆψιν τῶν φύλλων, ἥτις ἐπερχομένη βαθμηδὸν θερμαίνει τὸν λάκκον καὶ τοιουτοτρόπως προκαλεῖ τὴν βλάστησιν πρωιμωτέραν. Μετὰ δύο τὸ πολὺ μῆνας ἐξάγει καὶ καθαρίζει τά τε δοχεῖα καὶ τὰ φυτά, τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς μέσην ἄνθησιν, ὥστε ὡς ἅμα φέρῃ ταῦτα ἐντὸς τῆς αἰθούσης αὐτοῦ, δύναται νὰ ἀναμένῃ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἄνθησιν ὅλως πλήρη . . . . .

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν καλὴν διατήρησιν ὅλων τούτων, ἀφοῦ προηγουμένως ἐφαρμόσῃ τις ὅλα τὰ τῶν θερινῶν δέον νὰ προσέχῃ ὅπως τὸ πότισμα γίνηται προσεκτικώτερον καὶ δι' ὕδατος οὐχὶ πηγαίου, ἀλλὰ τῆς βροχῆς ἔχοντος τὴν αὐτὴν θερμοκρασίαν τοῦ ἐπὶ τούτῳ θερμαινομένου δωματίου . . . . . .

Ὅταν τέλος ἀποφασίσῃ τις νὰ περιποιῆται τὰ φυτὰ ἐντὸς τῆς οἰκίας αὐτοῦ δέον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι πρέπει νὰ παρέχῃ αὐτοῖς τὰς ἰδίας περιθάλψεις, ἃς θὰ παρεῖχεν εἰς ἕνα φιλάσθενον ὄν, τὸ ὁποῖον δὲν εὑρίσκεται ἐν τῇ φυσικῇ αὐτοῦ εὐεκτικῇ καταστάσει· διότι τὰ φυτὰ δὲν ἐπλάσθησαν ἐντὸς τῶν οἰκιῶν ἀλλ' ἐφύησαν καὶ ἐβλάστησαν εἰς ἀτμοσφαῖραν καθαρὰν ὅπως ἀναπνέωσιν ἀέρα καθαρὸν καὶ ὅπως μὴ στερῶνται τῶν τοσούτων τῆς φύσεως ἀγαθῶν καὶ καλλονῶν, δι' ὧν ἐκόσμησεν ὁ Πάνσοφος τῆς Κτίσεως δημιουργὸς ὅλον γενικῶς τὸν κόσμον. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι τὰ μνημονευθέντα φυτὰ δὲν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ καλλιεργήσωμεν μόνον ἐντὸς τῶν κήπων μας, διότι ὄντα αὐτοφυῆ τῆς Κίνας, τῶν Ἀνατολ. Ἰνδιῶν, τῆς Μεσημ. Ἰαπωνίας καὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς δὲν δύνανται νὰ διέλθωσιν ἐν ὑπαίθρῳ τοὺς ψυχροὺς χειμῶνας τῶν ἡμετέρων κλιμάτων ὅπως εἷς τῶν ἐνταῦθα ἰθαγενῶν θὰ ἀπέθνησκεν ἐκ τοῦ ψύχους ἐὰν ἦτο ἠναγκασμένος νὰ ἐκτεθῇ εἰς τοὺς παγεροὺς χειμῶνας τῆς παγερᾶς Σιβηρίας . . . . .

Ὅσα ἐν ὀλίγοις περὶ τῶν «ἐντὸς τῶν οἰκιῶν φυτῶν καὶ ἀνθέων» ἀνέφερα προσεπάθησα νὰ τὰ ἐκφράσω διὰ φράσεων ἁπλῶν καὶ διὰ λέξεων συνήθων ἀποφεύγων τὰς τετορνευμένας φρασεολογικὰς προτάσεις καὶ τοὺς ἀκαταλλήλους διὰ τὰς τοιαύτας διαλέξεις ἐπιστημονικοὺς ὅρους. Μοὶ ἐφάνη ὅτι ποιῶν ταῦτα θὰ ὁμοίαζα τοὺς ψάλτας ἐκείνους τῶν ἐκκλησιῶν ἡμῶν, οἵτινες ἐκβάλλουσι τὰς φωνὰς ὅπου δὲν πρέπει, ἐκεῖ δὲ ὅπου πᾶς τις εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν θὰ ἔψαλλε γεγωνυῖα τῇ φωνῇ αὐτοὶ μὲ ἐρρίνον ὑποτονθορύζουσι τόνον τό! «ψυχή μου ἀνάστα τί καθεύδεις;» ἐνῷ ὁ εὐλαβὴς Χριστιανὸς βαρυνθεὶς ἐκ τοῦ ἀφορήτου τυπικοῦ τόνου *καθεύδει* ἐντὸς τοῦ στασιδίου αὐτοῦ, ὑπνώττων νήδυμον, δυνάμενος δικαίως νὰ λογισθῇ ἐπίδοξος διάδοχος τοῦ ἥρωος τῆς γνωστῆς Κωμῳδίας καθ' ἣν «Τὸ σύνθημα εἶναι ῥοχαλητό»! . . .

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ.

Ἐὰν θελήσῃ τις ν' ἀνεύρῃ τὴν καταγωγὴν τῶν κυρίων ὀνομάτων δέον ν' ἀνατρέξῃ εἰς τὴν προκατακλυσμιαίαν ἐποχήν. Ἐν ἀρχῇ τῆς *Γενέσεως* βλέπομεν πράγματι ὅτι ὁ πρῶτος ἀνὴρ ἐκαλεῖτο Ἀδάμ, ἡ δὲ πρώτη γυνὴ Εὔα. Παρὰ τοῖς Ἑβραίοις τὰ ὀνόματα εἶχον πολλὰς σημασίας· οὕτως Ἀδὰμ ἐσήμαινε συγχρόνως *ἄνθρωπος* καὶ *γῆ* καὶ τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐπλάσθη. Αἱ λατινικαὶ λέξεις homus et homo, αἵτινες σημαίνουσι *γῆ* καὶ *ἄνθρωπος* ἐκφράζουσι τὴν σχέσιν ταύτην τῆς ὁμοιότητος. Εὔα σημαίνει μήτηρ τῶν ἀνθρώπων, Μωϋσῆς ὁ σωθεὶς ἐκ τῶν ὑδάτων. Τὰ ὀνόματα τῶν πατέρων δὲν ἔφερον οἱ υἱοί· τοῦ Νῶε οἱ υἱοὶ ἦσαν ὁ Σήμ, ὁ Χὰμ καὶ ὁ Ἰάφεθ· τοῦ Ἀβραὰμ ὁ Ἰσαάκ, τοῦ Δαβὶδ ὁ Σολομὼν κτλ.

Οἱ Ἕλληνες ἓν μόνον ἔφερον ὄνομα: Σοφοκλῆς, Εὐριπίδης, Περικλῆς, Σωκράτης. Τὰ ὀνόματα τῶν ἡρώων τοῦ Ὁμήρου ἔχουσιν ἑπόμενα τὰ τῶν πατέρων αὐτῶν. Ἕκτωρ ὁ υἱὸς τοῦ Πριάμου, Ἀχιλλεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Πηλέως, Διομήδης ὁ υἱὸς τοῦ Τυδέως, ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχε παρ' αὐτοῖς, ὅπως σήμερον, οἰκογενειακὸν ὄνομα. Οὕτως ὁ υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως Νεοπτόλεμος οὐδὲν ἔφερεν ἐπώνυμον ἀναμιμνῆσκον τὸν πάππον αὐτοῦ Πηλέα. Τὰ ἀθροιστικὰ Ἀτλαντίδης, Δαναΐδης σημαίνουσι τὸ σύνολον τῶν θυγατέρων τοῦ Ἄτλαντος καὶ Δαναοῦ οὐχὶ δὲ καὶ πολλὰς γενεὰς ἐξ αὐτῶν καταγομένας.

Τοὐναντίον παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ὑπῆρχον ἐν χρήσει οἰκογενειακὰ ὀνόματα. Τὰ gens Tullia, gens Cornelia συμπεριελάμβανον τὸ σύνολον τῶν ἀτόμων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Τουλλίων καὶ τῶν Κορνηλίων. Ἕκαστος ῥωμαῖος εἶχε συνήθη τέσσαρα προσηγορικά: 1ον τὸ praenomen δηλαδὴ τὸ βαπτιστικὸν ὄνομα (Μάρκος, Πούπλιος, Σέξτος,) 2ον τὸ nomen τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα προσδιορίζον τὸ γένος εἰς ὃ ἀνῆκε τὸ ἄτομον (Ἰούλιος Κορνήλιος) 3ον τὸ cognomen ὄνομα ἰδιότητος ἢ ἐλαττώματος φυσικοῦ ἢ ἠθικοῦ τοῦ ἀτόμου· οὕτως εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Κλαυδίου ὑπῆρχεν ὁ Κλαύδιος Cœcus (τυφλὸς) καὶ ὁ Κλαύδιος Pulcher (ὡραῖος). Ὁ διασημότερος τῶν Ῥωμαίων ῥητόρων ὁ Μάρκος Τούλλιος, ὠνομάσθη Cicero (ἔχων ἐρέβινθον) διότι εἶχεν ἐπὶ τῆς ῥινός του ἐξόγκωμα ὁμοιάζον πρὸς ἐρέβινθον. Ὁ λατῖνος ποιητὴς Ὀβίδιος ὠνομάσθη Naso διότι ἡ ῥίς του ἐξήρχετο τῶν συνήθων ὁρίων. Σήμερον ἔτι Nasone σημαίνει ἰταλιστὶ *μεγάλη ῥὶς* καὶ δίδοται ὡς ἐπώνυμον εἰς τὸν ἔχοντα τοιαύτην. Καὶ τέλος 4ον τὸ agnomen προσώνυμον διδόμενον ὡς τιμητικὸν πρὸς ἀνάμνησιν ἀξιοσημειώτου τινὸς νίκης ἢ μακρᾶς ἐκστρατείας περαιωθείσης καλῶς. Οὕτω τὰ ὀνόματα Ἀφρικανός, Γερμανικός, Βρεταννικός, Ἀσιατικός, Μακεδονικὸς προστεθειμένα εἰς τὸ τέλος ὀνόματός τινος σημαίνουσι τὸν νικήσαντα ἐν τῇ ἐκστρατείᾳ τῆς Ἀφρικῆς, Γερμανίας κτλ. Ὁ ὕπατος Λούκιος Αἰμίλιος Παῦλος, ὅτε ἐκυρίευσε τῆς Σαμοθράκης καὶ ἐπολιόρκησεν ὁλόκληρον τὴν Μακεδονίαν ὠνομάσθη *Μακεδονικός*. Ὁ Πούπλιος Κορνήλιος Σκηπίων, ὅστις ἐνίκησε τὸν Ἀννίβαν ἐν Ζάμᾳ, ὠνομάσθη *Ἀφρικανός*.

Αἱ ῥωμαῖαι γυναῖκες ἔφερον μόνον τὸ οἰκογενειακὸν αὐτῶν ὄνομα κατὰ θηλυκὸν γένος (Σεμπρωνία, Τουλλία, Ἰουλία).

Ἡ μήτηρ τῶν Γράκχων ἐκαλεῖτο Κορνηλία. Ἐὰν ὑπῆρχον δύο κόραι εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν ἡ μεγαλειτέρα ὠνομάζετο major, ἡ δὲ μικροτέρα minor. Ἐὰν ὑπῆρχον πλείονες ἡ μεγαλειτέρα ὠνομάζετο ἐν τῷ οἴκῳ τῶν Κορνηλίων π.χ. Κορνηλία prima, ἡ δευτέρα Κορνηλία secunda, ἡ τρίτη Κορνηλία tertia καὶ οὕτω καθεξῆς.

Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ εἶχον μόνον βαπτιστικὸν ὄνομα (Πέτρος, Ἀνδρέας, Ἰάκωβος, Σίμων). Ἐπειδὴ ὅμως πολλὰ ἄτομα ἔφερον τὸ αὐτὸ ὄνομα ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ προσθέσωσι καί τινα ἐπίθετα. Τὰ ἐπίθετα δὲ ταῦτα ἐλαμβάνοντο ἢ ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ πατρὸς (Πέτρος ὁ *υἱὸς τοῦ Ἰωάννου*) ἢ ἐκ τῆς πατρίδος (Γρηγόριος ὁ Ναζιανζινὸς) ἢ ἐκ φυσικῆς τινος ἰδιότητος (Διονύσιος ὁ Μικρὸς) ἢ ἐξ ἠθικῆς (Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος) ὀνομασθεὶς οὕτω διὰ τὴν εὐγλωττίαν του.

Παρὰ τοῖς Φράγκοις τὰ ὀνόματα εἶχον σημασίαν τινα: Κλοδίων ἐσήμαινε *ἔνδοξος*· Μεροβαῖος *περίφημος πολεμιστής*· Χιλδέριχος *γενναῖος ἐν τῇ μάχῃ*· Κλῶβις *διάσημος πολεμιστής*· Γοτράνος *ἰσχυρὸς ἐν τῇ μάχῃ*· Δαγοβέρτος *λαμπρὸς ὡς ἡ ἡμέρα*.

Ἐπὶ τοῦ Καρλομάνου ἡ χρῆσις τῶν ἐπιθέτων εἰσήχθη εἰς τὴν αὐλήν. Ὁ μέγας αὐτοκράτωρ ἐνθουσιώδης φίλος τῶν Ἑλλήνων καὶ Λατίνων εὐηρεστεῖτο ἀκούων ὀνόματα τῆς ἀρχαιότητος ἢ τῆς ἐποχῆς του· αὐτὸς ἀπεκαλεῖτο *Δαβίδ*, ὁ δὲ διδάσκαλός του Ἀλκουΐνος, ὁ σοφώτερος τῆς ἐποχῆς, ὅστις ἐδίδασκεν αὐτῷ ῥητορικὴν, διαλεκτικὴν καὶ ἀστρονομίαν, ὠνομάζετο *Ἀλβῖνος*.

Κατὰ τὸν μεσαίωνα οἱ τιμαριῶται ἐλάμβανον ὀνόματα ἐκ τῶν ἰδιοκτησιῶν των. Οὕτως ἰδιοκτησία τις ὠνομάζετο Rochebrune, ὁ δὲ κύριος αὐτῆς Raoul de Rochebrune. Ἐνταῦθα ὅλα τὰ ὀνόματα πόλεων, γαιῶν καὶ δασῶν προσηρτῶντο εἰς τὰ βαπτιστικὰ τῶν βαρόνων καὶ τῶν τιμαριούχων ἱππότων. Οἱ βασιλεῖς ἔφερον μόνον τὸ βαπτιστικὸν αὐτῶν ὄνομα: Λουδοβῖκος, Κάρολος, Φίλιππος ἐλέῳ Θεοῦ, βασιλεὺς τῆς Γαλλίας. Οἱ ἐπίσκοποι εἶχον τὸ βαπτιστικὸν μετὰ τοῦ ὀνόματος τῆς ἐπισκοπῆς των: Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ἕλνης, Παῦλος ἐπίσκοπος Τουλώσης. Μέχρι τοῦ ΙΖ' αἰῶνος αἱ γυναῖκες ὠνοματίζοντο διὰ τοῦ βαπτιστικοῦ, παρ' ᾧ προσετίθετο τὸ τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ συζύγου αὐτῶν: Ματθίλδη θυγάτηρ Ῥοβέρτου τοῦ Ἐστάγκου, Κλοτίλδη σύζυγος Ἡρακλέους τοῦ Πολυνιάκου.

Τὰ ὀνόματα τῶν μὴ εὐγενῶν προσδιωρίσθησαν μόλις ἐπὶ τῆς ἐποχῆς Φραγκίσκου τοῦ Α'. διὰ διατάξεως τοῦ Villers-Cotterets (αὔγουστος 1559), ὅττις παρήγγειλε τοὺς ἱερεῖς νὰ ἐγγράφωσι τὰ ὀνόματα τῶν βαπτιζομένων πιστῶν. Ἐπειδὴ δὲ οὗτοι δὲν εἶχον κτήματα ἐλήφθησαν τὰ ἐπίθετα αὐτῶν ἐκ τῶν φυσικῶν ἢ ἠθικῶν αὐτῶν ἰδιοτήτων· τοῦ ἐπαγγέλματος λ.χ. τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως ἢ κατοικίας, τῆς ἡλικίας, τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν φυσικῶν ἰδιοτήτων ἢ ἐλαττωμάτων. Οὕτω πως: *ἐπάγγελμα* Marchand, Le barbier, Tairre κτλ. *τόπος γεννήσεως* Le breton, Catalan, Poitevin κτλ. *χαρακτὴρ* Le bon Bon, Mechant κτλ. *ἰδιότητες* Beau, Le noir Rons'seau κτλ.

Πολλὰ ὀνόματα παράγονται ἐκ τῆς φύσεως ὡς La fontaine, Montagne, Rossignol κτλ. Πλεῖστα δὲ ἐκ διαφόρων ἀντικειμένων ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου κατασκευαζομένων ὡς La porte, La fenestre κτλ.

Διάταγμα τοῦ Ἐρρίκου Β'. τῷ 1555 ἀπηγόρευσε τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος ἄνευ βασιλικῆς ἐγκρίσεως. Τὰ γενικὰ κράτη τοῦ 1664 διεκήρυξαν ὅτι οἱ εὐγενεῖς δέον νὰ ὑπογράφωσι τὰ οἰκογενειακὰ αὐτῶν ὀνόματα καὶ οὐχὶ τὰ τῶν τιμαρίων των. Ἤρξατο δὲ ἤδη ἡ χρῆσις τοῦ προσθέτειν παρὰ τῷ βαπτιστικῷ, ὀνόματα πόλεως ἢ χωρίου καὶ προσποιεῖσθαι οὕτω τὸν εὐγενῆ. Μεθ' ὅλας τὰς βασιλικὰς διατάξεις ἡ κατάχρησις αὕτη ἐξηκολούθησε. Ἰδοὺ τί λέγει ὁ La Bruyère περὶ τῆς ἀλλαγῆς τῶν ὀνομάτων. «Πολλοὶ ἄνθρωποι, λέγει, φέρουσι τρία ὀνόματα φοβούμενοι μήπως χαθῶσι· ἔχουσι ἓν διὰ τὴν ἐξοχὴν, ἕτερον διὰ τὴν πόλιν καὶ ἕτερον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν των. Ἕτεροι ἔχουσιν ἓν ὄνομα δισύλλαβον εἰς τὸ ὁποῖον προσθέτουσιν ἕτερα ὀνόματα εὐγενείας καθόσον αὐξάνει ἡ περιουσία των. Οὗτος, διὰ τῆς ἀφαιρέσεως μιᾶς συλλαβῆς, σχηματίζει ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ὀνόματός του ἓν ἔνδοξον· ἐκεῖνος διὰ τῆς ἀλλαγῆς ἑνὸς γράμματος μεταβάλλεται καὶ γίνεται ἀντὶ Σύρος Κῦρος. Ἄλλοι παραιτοῦσι τὰ ὀνόματά των, τὰ ὁποῖα ἠδύναντο νὰ διατηρήσωσι καὶ λαμβάνουσιν ἄλλα ὡραιότερα, διότι καθ' ἑκάστην γίνεται λόγος καὶ περὶ αὐτῶν ὡς καὶ περὶ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, οἵτινες φέρουσιν αὐτά.»

Τί θὰ ἔλεγεν ὁ La Bruyère ἐὰν ἔζῃ εἰς τὰς ἡμέρας μας! Ὁπόσοι φέρουσιν ἔνδοξα ὀνόματα, ἅτινα κηλιδοῦσι διὰ τῆς διαγωγῆς των καὶ κατα-

φρονοῦσι τοὺς γενναίους ἄνδρας, οἵτινες ἔχουσιν *ἓν μόνον ἀφανὲς ὄνομα* [1].

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Α*

Η ΠΑΡΙΣΙΑΝΗ ΝΕΑΝΙΣ.

Μετάφρασις τῆς Σαπφοῦς Γ. Μοστράτου.

Ἡ κυρία Ῥωμανοῦ εἶχεν ἤδη παραθέσει ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ ἑστιατορίου αὐτῆς τὰ πρὸς ἐξοχικὴν ἐκδρομὴν ὡρισμένα ἐφόδια καὶ ἀπεπεράτου τὰς προπαρασκευάς, ὅτε ἡ θυγάτηρ αὐτῆς Ἐστέλλα εἰσῆλθε δρομαία, λυσίκομος καὶ ἀτημέλητος.

— Μῆτερ, μῆτερ, σπεύσατε λοιπόν, ἐφώνησεν αὕτη· πανταχοῦ σᾶς ζητῶ· βοηθήσατέ μοι νὰ ἐνδυθῶ.

— Πῶς, δὲν ἡτοιμάσθης ἀκόμη; εἶπεν ἐκπεπληγμένη ἡ κυρία Ῥωμανοῦ· ἀλλ' ὦ δυστυχής! λίαν ἀργὰ εἰς τὸ πλοῖον θὰ φθάσωμεν.

— Μὴ φοβεῖσθε, εἶπεν ἡ νεᾶνις· δὲν θὰ μᾶς συνοδεύσῃ ἡ δεσποινὶς Στέλλα Περνώ; Καὶ μήπως μία *Παρισιανὴ νεᾶνις* δὲν θὰ μᾶς ἔχῃ νὰ περιμένωμεν;

— Καὶ μάλιστα ὅταν εἶνε καλλιτέχνις, εἶπεν ἡ κυρία Ῥωμανοῦ, κομβώνουσα τὴν ἐσθῆτα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς· διότι λέγεται ὅτι τὰ πάντα ἔμαθε. . .

— Ἐκτὸς τοῦ ν' ἀποκτήσῃ προῖκα, ἐπανέλαβεν ἡ Ἐστέλλα περιφρονητικῶς· φαίνεται ὅτι οὐδὲν ἔχει· αὐτὴ ἡ θεία της μοὶ τὸ ὡμολόγησε.

— Καὶ ἀντὶ ν' ἀναδείξωσιν αὐτὴν καλὴν οἰκοδέσποιναν, ὑπέλαβεν ἡ κυρία Ῥωμανοῦ, τὴν ἐδίδαξαν νὰ κυμβαλίζῃ, νὰ ᾄδῃ, νὰ λαλῇ ξένας γλώσσας. Ἰδοὺ τί ὀνομάζουσιν καλὴν ἀνατροφήν· τὸ γινώσκειν τὰ λάμποντα καὶ οὐχὶ τὰ ὠφέλιμα.

— Ὦ! στοιχηματίζω ὅτι ὁμιλεῖτε περὶ τῆς δεσποσύνης Περνώ, ἠκούσθη φωνὴ λέγουσα ὄπισθεν τῆς κυρίας Ῥωμανοῦ. Ἐστράφη καὶ παρετήρησε νεάνιδα ἀρκούντως εὐειδῆ, ἀλλὰ τόσον εὐθεῖαν καὶ μετὰ τοσαύτης μερίμνης κεκαλλωπισμένην, ὥςε, ἅμα ἐμφανιζομένη ἀμέσως, ἀνεμίμνησκε τὰς φλανδρικὰς ἐκείνας πλαγγόνας, αἵτινες βαδίζουσιν ἐπὶ τροχίσκων, καὶ ἐπὶ τῶν χαρτίνων ὤμων αὐτῶν ἔχουσι καθηλωμένην διὰ μικρῶν καρφίδων τὴν ἐσθῆτα αὐτῶν.

— Ἰδού! εἶνε ἡ Ἀρμίδα Διφούρ, εἶπεν ἡ χήρα. Καλημέρα, τέκνον μου, πάντοτε εἶσαι τακτική.

— Ἡμεῖς αἱ ἐπαρχιώτισσαι ἀγαπῶμεν τὴν ἁπλότητα καὶ ὅλα μᾶς εἶνε εὔκολα, ὑπέλαβε δηκτικῶς ἡ Ἀρμίδα· δὲν εἴμεθα ὡς *ἡ Παρισιανὴ νεᾶνις*.

— Λοιπὸν πολὺ καλλωπίζεται, ἠρώτησεν ἡ Ἐστέλλα;

— Παρὰ πολύ, ἀγαπητή μου! Πιστεύεις ὅτι ἔχει φαλμπαλάδες εἰς ὅλα τὰ ἐνδύματά της;

— Ἀλλ' εἶνε πολυδάπανον, ἀνθυπέλαβεν ἡ κυρία Ῥωμανοῦ.

— Καὶ ὅτι ἐφάνη φέρουσα πτερωτὸν πῖλον; προσέθηκεν ἡ Ἀρμίδα.

Ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ, σκανδαλισθεῖσαι, ἐξέφρασαν θαυμασμόν.

— Πτερὰ χωρὶς νὰ νυμφευθῇ! ἐφώνησεν ἡ κυρία Ῥωμανοῦ.

— Ἰσχυρίζεται ὅτι εἶνε δῶρον ἑνὸς τῶν θείων της, ἐπανέλαβεν ἡ δεσποσύνη Διφούρ, καὶ ὅτι θὰ τὸν δυσηρέστει ἂν τῷ ἠρνεῖτο νὰ τὸν φορέσῃ· ἀλλ' ἡ καλῶς ἀνατεθραμμένη δὲν παρατηρεῖ τὰ τοιαῦτα· πρῶτον πάντων τὰ πρέποντα.

— Ἡ δεσποινὶς Περνὼ δὲν ἀνησυχεῖ, εἶπεν ἡ Ἐστέλλα.

Φαντάσθητε ὅτι προχθές, παρὰ τῷ φορολόγῳ, ἔψαλλεν ἰταλικὰς δυῳδίας μεθ' ἑνὸς κυρίου, ὃν οὐδέποτε εἶχεν ἰδεῖ!

— Ἀληθῶς;

— Ἰδοὺ ὁ ἱππότης, ὅστις παρευρίσκετο ἐκεῖ, δύναται νὰ σᾶς πληροφορήσῃ περὶ τούτου.

Βραχύσωμος, ἰσχνός, καθάριος, μεσῆλιξ ἀνήρ, φέρων ἀλεξιβρόχιον καμπύλου λαβῆς, εἶχε σταθῆ πρὸ τῆς ἡμικλείστου θύρας, ὡς εἰ ἐδίσταζε νὰ προχωρήσῃ περαιτέρω.

— Εἰσέλθετε, εἰσέλθετε, κύριε Ῥουβύ, εἶπεν ἡ κυρία Ῥωμανοῦ· ἡ Ἐστέλλα εἶνε ἑτοίμη.

Ὁ ἱππότης εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, προσαγορεύων χαριέντως καὶ ἱλαρῶς. Ἐξεπλάγη ἐπὶ τῷ θελκτικῷ ἀναστήματι τῆς δεσποσύνης Ἀρμίδης καὶ τῇ κομψῇ ἁπλότητι τῆς Ἐστέλλης. Ὁ ἱππότης μετεχειρίζετο μόνον συνήθεις καὶ ἐξεζητημένας φράσεις· ὅθεν, ὅτε ἡ κυρία Ῥωμανοῦ ἐπεκαλέσθη τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ κατὰ τῆς *Παρισιανῆς νεάνιδος*, ἐκεῖνος ἀπεφάνθη ὅτι παντάπασιν ἐστερεῖτο τῆς συστολῆς ἐκείνης, ἥτις εἶνε τοῦ φύλου της ὁ κόσμος. Πράγματι ἡ δεσποινὶς Περνώ, οὐδέποτε ὡμίλει ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς χαμηλωμένους, ὡς ἁρμόζει τοῖς σεμνοῖς νεανίαις· ἀπεκρίνετο πρὸς τοὺς λαλοῦντας αὐτῇ ἄνευ τοῦ ἐρυθήματος ἐκείνου, ὅπερ εἶνε τὸ ψιμμύθιον τῆς ὡραιότητος καὶ ἔψαλλεν ἀπαράκλητος, ὡς εἰ ἦν ἐξ ἐπαγγέλματος μουσικός.

Ὁ κύριος Ῥουβὺ δὲν ὡμολόγει τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῆς αὐστηρότητός του· ἡ αἰτία αὕτη ἦν δυῳδία δι' αὐλὸν καὶ κύμβαλον, ἣν εἶχε δοκιμάσει πρὸ ἑβδομάδων τινῶν μετὰ τῆς Στέλλας, ὅτε αὐτὴ ματαίως προσεπάθησε νὰ κυμβαλίσῃ ὁ ἱππότης κατὰ τὸν ῥυθμὸν καὶ χρόνον. Ὁ Ῥουβὺ εἶχε παροξυνθῆ ἐπὶ τῇ ἀσυνήθει ἐκείνῃ ἀπαιτήσει, νομίσας ὅτι ἡ νεᾶνις εἶχεν ἀσύγγνωστον ἔλλειψιν σεβασμοῦ.

Ἐν τούτοις ἡ ὥρα παρήρχετο· ἡ κ. Ῥωμανοῦ ἀφῆκε τὴν Ἐστέλλαν νὰ διορθώσῃ τὸ καλάθιον τῶν ἐξοχικῶν ἐφοδίων καὶ παρέλαβε τὸν κ. Ῥουβὺ νὰ τῇ βοηθήσῃ νὰ κλείσῃ ὅλας τὰς θύρας.

Μείνασαι μόναι αἱ δύο φίλαι, ἐξηκολούθησαν ἀναθεωροῦσαι τὰ σφάλματα καὶ τὰ γελοῖα τῆς *Παρισιανῆς νεάνιδος*. Ἀνατραφεῖσαι ἀμφότεραι ἐν πολίχνῃ τῆς Βρεταννίας, δὲν εἶχον δυνηθῆ ν' ἀποφύγωσι τὰς προλήψεις ἀνατροφῆς ἀθλίας καὶ ἀτελοῦς. Ἡ Ἐστέλλα καὶ Ἀρμίδα, ὑποκείμεναι εἰς ἔθιμα, τὰ ὁποῖα οἱ φρόνιμοι τηροῦσι μὲν ὡς κανόνας ἐγχωρίου ἀζυνομίας, δὲν νομίζουσιν ὅμως καὶ ἀπαραβάτους νόμους, δὲν ἠννόουν οὔτε τὴν διαφορὰν τῶν ἐθίμων, οὔτε τὰς ποικιλίας τῶν χαρακτήρων. Ἂν τις κατά τι διέφερεν αὐτῶν, δι' αὐτὸ καὶ μόνον ἦν κατακριτέος. Πρόσθες ἔτι τὴν ἐπαρχιακὴν προκατάληψιν περὶ παντὸς ἐκ Παρισίων προερχομένου.

Ἡ μεγάλη αὕτη πόλις, πόρρωθεν ἐξεταζομένη, ἔχει πάντοτε ἐπιπροσθοῦσαν τὴν ἀπάτην τῆς κακοβουλίας ἢ τοῦ θαυμασμοῦ. Κατὰ ταύτας δὲ τὰς διαθέσεις φαίνεται ἢ ὡς χώρα μαγείας, ἢ ὡς ἄλλη Βαβυλών· πᾶν ὅ,τι προέρχεται ἐκεῖθεν ἐκ προτέρων ἢ ἐπικροτεῖται, ἢ καταδικάζεται. Τοῦ μεγάρου τούτου οἱ κάτοικοι ἀλληλοδιαδόχως ἐκκαίουσιν ἢ τὸ μῖσος, ἢ τὸν φθόνον, διότι εἶνε ἄγνωστον. Ἡ δεσποινὶς Ῥωμανοῦ καὶ ἡ φίλη αὐτῆς, ἀπό τινος ἐν Βρέστῃ διατρίβουσαι, δὲν εἶχον δυνηθῆ ἔτι νὰ μετριάσωσιν ἐν κοινωνίᾳ μᾶλλον πεφωτισμένῃ τὰς ἀποκλειστικὰς ἰδέας τῆς κωμοπόλεώς των· ὅθεν ἡ θέα τῆς δεσποσύνης Στέλλας Περνὼ εἶχε προξενήσει αὐταῖς ἔκπληξιν, μεταβληθεῖσαν ἐντὸς ὀλίγου εἰς ὑπόκωφον δυσμένειαν. Ἐν τούτοις παλαιαὶ σχέσεις πρὸς τοὺς συγγενεῖς, μεθ' ὧν κατῴκει *ἡ Παρισιανὴ νεᾶνις*, ἠνάγκασαν αὐτὰς νὰ τὴν ἴδωσι· κατ' αὐτὴν δ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἔμελλον νὰ ἐπιβιβασθῶσι μετ' αὐτῆς, ἵνα ὑπάγωσι εἰς Λαμβόκ, ὁπόθεν ἔμελλον νὰ πορευθῶσι πεζῇ εἰς Δουαρνενέζην [1] καὶ νὰ ἐπισκεφθῶσι τὰ περίεργα σπήλαια τοῦ Μοργάτου. Αἱ δύο νεάνιδες ἔσπευσαν νὰ συναντήσωσιν τὴν μητέρα αὐτῶν καὶ διότι ἐφρόνουν ὅτι *ἡ Παρισιανὴ νεᾶνις* δὲν θὰ ἐφαίνετο τακτική, ὡς οὖσα γυνὴ τοῦ κόσμου, καὶ διότι ἤθελον χαρῇ μετὰ μοχθηρίας ἀνακαλύπτουσαι τὴν ἀνακρίβειαν ἐκείνην.

Ἡ ὑπηρέτρια ἔλαβε τὸ καλάθιον τῶν ἐφοδίων καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν ἀποβάθραν τῆς βοηθείας ἔνθα τὸ πλοιάριον ἐστάθμευσε.

Ἡ Ἐστέλλα, φθάσασα ἐκεῖ καὶ παρατηρήσασα ἐν τῇ πρύμνῃ τῆς λέμβου τὴν δεσποσύνην Περνώ, ἀναμένουσαν αὐτάς, ἐξέφρασε τὴν ἔκπληξίν της ἐπὶ τῇ διαψεύσει τῆς προσδοκίας αὐτῆς.

Ἡ Περνώ, μόλις ἰδοῦσα αὐτάς, προέβη εἰς ὑπάντησίν των μετ' εὐγενοῦς προθυμίας. Ἡ νεᾶνις αὕτη ἦτον 22 περίπου ἐτῶν, μᾶλλον χαρίεσσα ἢ εὐειδής, ἔχουσα τοὺς τρόπους ἀφελεῖς καὶ ἐλευθέρους, οὔτε δηλ. αὐθάδεις, οὔτε σκαιούς.

Ὁ ἱματισμὸς αὐτῆς ἦτον ἁπλούστατος μέν, ἀλλὰ τὰ μάλιστα προσήκων τῇ τε νεάνιδι καὶ τῇ περιστάσει· ἡ τοιαύτη καταλληλία τοῦ ἱματισμοῦ χαρακτηρίζει τὸν φέροντα καὶ ἀποτελεῖ, ὡς εἰπεῖν, ἀναπόσπαστον μέρος ἡμῶν αὐτῶν. Προσαγορεύσασα φιλοφρόνως τὴν κ. Ῥωμανοῦ καὶ τὸν κ. Ῥουβύ, ἔσφιγξε τὴν χεῖρα τῶν δύο νεανίδων, αἵτινες ἀντήλλαξαν εἰρωνικὸν βλέμμα *ἐπὶ τοῖς ἀγγλικοῖς ἐκείνοις τρόποις* καὶ ἐβοήθησεν αὐταῖς νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν λέμβον. Αὐτὴ δέ, τὰ ἐδώλια καὶ τὰς κώπας ἐλαφρῶς ὑπερπηδήσασα, ἐκάθησε πλησίον αὐτῶν.

Ὁ ἱππότης, ἀείποτε θέλων νὰ ἐκτοξεύῃ φράσεις ἐκ τῶν συνήθων τοῖς πολλοῖς, ἀποτελούσας τὴν ὅλην αὐτοῦ εὐφυΐαν, ἐξεπλάγη ἐπὶ τῇ εὐκαμψίᾳ τῆς Παρισιανῆς, ἣν πρὸς *χρυσαλλίδα* παρέβαλε. Ἡ Στέλλα τῷ ἀπεκρίθη φαιδρῶς ὅτι δι' ἐλάχιστα τὴν ἐπῄνει καὶ ὅτι ἐν ἀνάγκῃ ἠδύνατο νὰ δικαιολογήσῃ τὴν γνώμην του ταύτην, ἀναβαίνουσα ἱστόν, ἢ ἀναρριχωμένη εἰς σχοινίον· ἤρκει μόνον ν' ἀναμνησθῇ τῶν ἐν τῇ σχολῇ διδαχθέντων μαθημάτων τῆς γυμναστικῆς, ἐξ ὧν διαφερόντως εἶχεν ὠφεληθῆ.

Ἡ μὲν Ἀρμίδα ἔκαμε χειρονομίαν προσβληθείσης σεμνοτυφείας, ἐπὶ τῇ *παραδόξῳ ταύτῃ ὁμολογίᾳ*· ἡ δὲ Ἐστέλλα ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἤρμοζον νεάνιδι τὰ τοιαῦτα παίγνια. Ἡ κ. Ῥωμανοῦ παρετήρησεν ὅτι παρόμοια παίγνια παρεμόρφουν τοὺς στηθοδέσμους καὶ ὁ συνετὸς ἱππότης ὑπέδειξε τὸν κίνδυνον τῶν πτώσεων.

Ἡ Στέλλα οὐδαμῶς ἐζήτησε ν' ἀποδείξῃ ὅτι αἱ γυναῖκες χρῄζουσιν, ὡς καὶ πάντες, τῆς γυμναστικῆς, τῆς παρεχούσης ἰσχὺν καὶ ἐπιδεξιότητα καὶ ὅτι τὸ καλλίτερον μέσον ἀποφυγῆς πτώσεων εἶνε νὰ μάθωσι νὰ μὴ πίπτωσι. Καίτοι δ' εἶχε βαθείας πεποιθήσεις, ἀπέφευγεν ὅμως νὰ συζητῇ μετ' ἐκείνων, ὧν ἡ ἡλικία καὶ ἡ θέσις ἀπῄτουν τὸν σεβασμόν της καὶ ηὐχαριστεῖτο ἔχουσα δίκαιον, μὴ ἰσχυριζομένη νὰ καταδείξῃ ὅτι εἶχον ἄδικον.

Ἐνῷ συνδιελέγοντο, τὸ πλοιάριον διελθὸν τὸν γήλοφον τοῦ Πετάλου, ἤρχιζε νὰ ἐξέρχηται τοῦ ὅρμου. Ἡ πελάγειος αὔρα, πλαγίως τὸν ἱστὸν ἔπληττεν· ἡ Ἐστέλλα εἶδε τοῦτο καὶ ἐξεπλάγη ὅτι ὁ ἄνεμος ὤθει τὴν λέμβον κατὰ δ εὐθυνσιν διάφορον ἐκείνης, ἣν αὐτὸ ἠκολούθει. Ὁ κ. Ῥουβὺ ἀπεφάνθη ὅτι πάντοτε *οὕτως ἐγίνετο*· ἡ ἐξήγησις αὕτη ἐφάνη σαφεστάτη καὶ εὐαρεστοτάτη τῇ κ.

---

1. Περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν ἑλληνικῶν ὀνομάτων θὰ ἐνδιατρίψωμεν ἐν τῷ προσεχεῖ φυλλαδίῳ.

1 Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Φινεστέρου, ἐπαρχίας Κυμπέρης—5,434 κατοίκων.

Σ. Μ.

Ῥωμανοῦ. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἡ νεᾶνις ἐπέμενεν, ἰσχυριζομένη ὅτι ὑπῆρχεν αἰτία, ἡ Στέλλα ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ ὅτι πρὸ ἡμερῶν εἶχεν ἐρωτήσει καὶ ὅτι τῇ ἐξήγησαν τὸν λόγον.

— Καὶ τὸν ἠννοήσατε; ἠρώτησεν ἡ Ἀρμίδη.

— Τὸν ἐπίστευσα τοὐλάχιστον εἶπεν ἡ Παρισιανή, ἥτις, ἵνα προκαλέσῃ κρίσεις, ἐπανέλαβε τὴν ἀπόδειξιν πρὸς ἀμφοτέρας τὰς νέας· ἐκεῖναι ὅμως ἠννόησαν μόνον τὰς λέξεις, *γραμμὴ* καὶ *γωνία*, αἵτινες πολλάκις καὶ βεβιασμένως ἐπανελήφθησαν.

— Ὦ! ἔχομεν καὶ μαθηματικά, εἶπεν ὁ ἱππότης. Λοιπὸν ἐσπουδάσατε τὴν γεωμετρίαν, δεσποσύνη;

— Κατὰ βάθος, προσέθηκεν ἡ Στέλλα μειδιῶσα. Γινώσκω τὴν μεταξὺ γωνίας καὶ κύκλου διαφορὰν καὶ ὅτι ἡ εὐθεῖα εἶνε συντομωτέρα τῆς τεθλασμένης. Ἡ Ἀρμίδη καὶ Ἐστέλλα ἠτένισαν ἀλλήλας.

— Πάντα λοιπὸν διδάσκονται αἱ νεάνιδες ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τῶν Παρισίων, εἶπεν ἡ πρώτη μετὰ δηκτικῆς εἰρωνείας.

— Ἔχετε δίκαιον εἰρωνευομένη τὴν τῶν Παρισιανῶν ἐπιστήμην, ἐπανέλαβεν ἁπλῶς ἡ Στέλλα. Ἐξ ἡμῶν αἱ μᾶλλον πεπαιδευμέναι ὀλίγισα γινώσκουσι. Τὰ πάντα θεωρητικῶς μανθάνομεν, ἡ δὲ πρᾶξις ἐλλείπει. Πρὸ τῆς εἰς Βρέστην ἀφίξεώς μου, οὐδέποτε εἶχον ἰδεῖ φυτά, εἰ μὴ ἐν συλλογαῖς· ἐνταῦθα μόνον ἠδυνήθην ἐν μέσῳ ἀγροῦ νὰ τ' ἀναγνωρίσω.

— Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἐσπουδάσατε καὶ τὴν βοτανικὴν δεσποσύνη; προσέθηκεν ὁ κ. Ῥουβύ.

— Ἀλλὰ προσέτι καὶ ὅτι δὲν τὴν γνωρίζω ὑπέλαβεν ἡ Στέλλα· ἀλλ' ἰδού, προσεγγίζομεν.

Πραγματικῶς ἡ λέμβος εἶχε φθάσει εἰς τὸν μυχὸν τοῦ πρὸ τῆς κώμης Λαμβὸκ κολπίσκου. Ἡ κ. Ῥωμανοῦ μετὰ τῆς συνοδείας ἀπεβιβάσθησαν, ἀφοῦ συνεφώνησαν μετὰ τοῦ λεμβούχου περὶ τῆς ὥρας τῆς ἐπιστροφῆς καὶ ἀνέβησαν τὸ ὕψωμα, διευθυνόμενοι πρὸς τὰ σπήλαια.

Ὁ ἱππότης, χρησιμεύων ὡς ὁδηγός, ἔφθασεν εἰς τὸ ὀροπέδιον καί, διὰ μέσου ἀγρῶν, ἐβάδισεν ἀτραπούς, μόλις πεπατημένας ὑπὸ τῆς διαβάσεως ποιμνίων καὶ ποιμένων. Διήρχοντο εὐρείας χέρσους, διασχιζομένας ὑπὸ βαθειῶν χαραδρῶν, ἃς ἤρδευον ῥυάκια, ὑπὸ ἰτεῶν κυκλούμενα. Κατὰ διαλείμματα, ἐκκλησίδιον ἠρειπωμένον, παλαιὸν ὕψωμα τοίχου μονῆς, κατακαλυπτόμενον ὑπὸ κισσοῦ καὶ αἰγοκλήματος, ἐποίκιλλον τὴν ἀγροτικὴν ἐκείνην ἐρημίαν. Ὁ κ. Ῥουβὺ ἐδίσταση πρὸς στιγμὴν καθ' ὁδὸν καὶ παρεκάλεσε τοὺς συνοδοιπόρους αὐτοῦ νὰ καθήσωσιν, ἐνῷ ἐκεῖνος ἐπορεύετο ἐπὶ κατασκοπῇ τόπου. Ἡ Στέλλα ἐδράξατο τῆς εὐκαιρίας νὰ σκιαγραφήσῃ ἐπὶ τοῦ λευκώματός της τὴν ἀγρίαν τοποθεσίαν, πρὸ τῆς ὁποίας ἔστησαν. Ἡ μὲν Ἀρμίδη τότε ἐπανέλαβε σκωπτικὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῇ πανδαημοσύνῃ τῆς Παρισιανῆς, ἡ δ' Ἐστέλλα προσέθηκε διαφόρους σκέψεις, περὶ τῶν ἀνωφελῶν προτερημάτων τῆς πολυτελείας, προσηκόντων τὸ πολὺ ταῖς νεάνισιν ἐκείναις, ἃς πολύφερνον ἀναμένει μέλλον. Ἡ Στέλλα ἤκουσε τὰς γνώμας ταύτας χωρὶς ν' ἀποδώσῃ αὐταῖς προσωπικὰς ἐξηγήσεις, ἐπιδοκιμάζουσα μὲν ὁσάκις αὐτὰς ἀπεδέχετο, σιωπῶσα δ' ὁσάκις εἶχε τὴν ἐναντίαν γνώμην.

Τέλος ὁ ἱππότης ἐπανῆλθε καὶ ἤγγειλεν ὅτι εἶχεν ἐπανευρεῖ τὴν ὁδόν του· ἤρξαντο καὶ αὖθις πορευόμενοι ὑπὸ ἥλιον, ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν φλογερώτερον θερμαίνοντα. Αἱ ἀβεβαιότητες τοῦ κ. Ῥουβὺ εἶχον μηκύνει τὸν δρόμον, ἕκαστος δ' ἐπόθει τὸ τέλος τῆς ἐκδρομῆς. Τέλος οἱ βράχοι τοῦ Μοργάτου ἐφάνησαν δεξιόθεν· διὰ μέσου ἐρεικῶν ἐπορεύθησαν καὶ ἔφθασαν πρὸς τὸ παραθαλασσίως ἐκτισμένον χωρίον, ἔμπροσθεν τοῦ ὅρμου.

Μικρὸς ῥύαξ, ῥέων διὰ τῆς ἄμμου τοῦ ἀκρωτηρίου, εἵλκυσε τὰ βλέμματα τῶν περιηγητῶν· φθισιῶντα δένδρα εἰς τὰς ὄχθας ὑψοῦντο· ὁ τόπος οὗτος ἐφάνη ὁ καταλληλότατος πρὸς παρασκευὴν τραπέζης.

Ἡ κ. Ῥωμανοῦ, ἥτις ἠννόει ὅτι ἤγγιγεν ἡ ὥρα τοῦ θριάμβου της, ἔλαβεν ἐκ τῶν χειρῶν τῆς ὑπηρετρίας τὸ καλάθιον καὶ ἤρχισεν ἀφαιροῦσα τὸ καλύπτον αὐτὸ λευκὸν μάκτρον.

— Ἕκαστος μὲ τὴν σειράν του, δεσποσύνη Περνὼ, εἶπε μετὰ πανηγυρικῆς ὑπερηφανείας· ἡμεῖς δὲν γνωρίζομεν οὔτε τὴν γυμναστικὴν, οὔτε τὴν ἰχνογραφίαν, οὔτε τὴν βοτανικήν, ἀλλὰ μόνον τὰ ὠφέλιμα. Εἴπατέ μοι τί φρονεῖτε περὶ τῆς ὄρνιθος, τὴν ὁποίαν ἡ Ἐστέλλα ἔθρεψε καὶ τὴν ὁποίαν ἔψησα.

Ὁ κ. Ῥουβύ, οὗ οἱ ῥώθωνες ἡμιηνοίγοντο ὑπὸ λαιμαργίας, ὑπετονθόρυσε φράσιν ἐπὶ τῇ λεπτότητι φαγητοῦ *παρασκευασθέντος διὰ χειρὸς τῶν χαρίτων*.

Ἡ κ. Ῥωμανοῦ, ὡς λίαν φιλόστοργος μήτηρ, ἐξέλαβε τὸν ὑπαινιγμὸν ὑπὲρ τῆς θυγατρός της.

— Μάλιστα, μάλιστα, εἶπεν ἐξακολουθοῦσα τὴν ἀναζήτησίν της ἐν τῷ καλαθίῳ· ἡ Ἐστέλλα εἶνε ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένη ὡς ἐπαρχιώτισσα . . . . ἔπειτα θὰ λάβῃ *ἀρκετὰ σημαντικὴν* προῖκα, ὥστε θὰ ζητῆται· δὲν εἶνε μὲν σοφή, ἀλλὰ θὰ γείνῃ οἰκοδέσποινα τακτική, προβλεπτική, ἐπιμελὴς καὶ. . . . Ὦ! Θεέ μου! δυστυχής! ἐλησμόνησες τὴν ὄρνιθα!

— Ἐγώ; ἐφώνησεν ἡ Ἐστέλλα ἔκπληκτος.

— Καὶ τὸν οἶνον, προσέθηκεν ἡ Ἀρμίδη.

— Καὶ τὸ χοιρομήριον, ἐξηκολούθησεν ἡ ὑπηρέτρια.

— Τότε οὐδὲν ὑπάρχει! διέκοψεν ἔντρομος ὁ ἱππότης.

— Ἔχει ξηρὸν ἄρτον, ἀπεκρίθη ἡ Ἀρμίδη.

— Φαίνεται ὅτι αἱ δύο λίτραι τῆς σακχάρεως, καὶ τὸ χοιρομήριον, περιετειλιγμένα ὡς ὄρνιθες μὲ ἠπάτησαν, προσέθηκεν ἡ Ἐστέλλα.

Ἡ κ. Ῥωμανοῦ ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ βράχου μετ' ἀπελπιστικοῦ ἐπιφωνήματος· ὁ ἱππότης ἐβύθισε μέχρι τοῦ βάθους τοῦ καλαθίου παράφορον βλέμμα· ἡ Ἐστέλλα ἦτον ἑτοίμη νὰ κλαύσῃ καὶ ἡ Ἀρμίδη συνέστειλε τά χείλη, ἵνα τηρήσῃ *σεμνοπρεπὲς ἦθος*.

Μόνη ἡ Στέλλα δὲν ἀπώλεσε τὴν ἑτοιμόνοιάν της. Κατ' ἀρχὰς ὑπέλαβε τὸ πρᾶγμα ἀστεῖον, ἔπειτα ὅμως παρατηρήσασα ὅτι ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον σοβαρώτεροι οἱ λοιποὶ ἐγένοντο, προὔτεινε νὰ ζητήσωσιν ἂν ὑπῆρχέ τι ἐν τῷ χωρίῳ. Τῆς κ. Ῥωμανοῦ μετὰ θλίψεως κατανευσάσης, ἀνεχώρησεν ἡ Στέλλα μετὰ τῆς ὑπηρετρίας καὶ τῶν δύο συντρόφων αὐτῆς. Δυστυχῶς αἱ πλεῖσται τῶν καλυβῶν ἦσαν κεκλεισμέναι καὶ οἱ κάτοικοι ἠσχολοῦντο ἁλιεύοντες ἐν τῷ ὅρμῳ· γυναῖκές τινες, ἃς καθ' ὁδὸν ἀπήντησαν, οὐδεμίαν βοήθειαν ἠδυνήθησαν νὰ παράσχωσιν αὐταῖς.

Ἐνῷ ἡ Στέλλα ἐξηκολούθει τὰς ἐρεύνας αὐτῆς, ἡ Ἀρμίδη καὶ Ἐστέλλα ἦλθον ἀγγέλλουσαι τὴν ἀπαισιόδοξον ταύτην εἴδησιν τῇ κ. Ῥωμανοῦ, ἥτις πλησίον τοῦ ῥυακίου μετὰ τοῦ ἱππότου ἀνέμενον. Ἡ εἴδησις αὕτη κατέβαλεν αὐτόν. Ὠμίλει ἤδη περὶ τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῶν εἰς Λαμβὸκ, χωρὶς ποσῶς νὰ σκεφθῇ διὰ τὰ σπήλαια τοῦ Μοργάτου, ὁπόταν ἡ Στέλλα ἐπανεφάνη μετὰ θριαμβευτικῶν φωνῶν. Ἐπιμελῶς ἐρευνήσασα καὶ ζητήσασα, εὗρε γάλα, βούτυρον, ἄλευρον καὶ ὠά, ἅπερ ἰδοῦσα ἡ κ. Ῥωμανοῦ, εἶπεν ὅτι εἰς οὐδὲν συνετέλουν τόσα ὀλίγα πράγματα.

— Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ δοκιμάσω, εἶπεν ἡ νεᾶνις ἡδέως· ἠκολούθησα συχνὰ ἐν καιρῷ χειμῶνος τὸν θεῖόν μου, διερχόμενον ἡμέρας ἐν τῷ ἐν Ἁγίῳ Μιχαὴλ οἰκίσκῳ του· τότε ἐστερούμεθα τῶν πάντων καὶ ἔπρεπεν, ὡς ὁ Ῥοβινσὼν, νὰ ζήσωμεν δι' ἐπινοήσεων· ἐλπίζω νὰ μὲ χρησιμεύσῃ ἡ πεῖρά μου αὕτη.

Οὐδὲν ἕτερον ὑπῆρχε πρὸς ἐκλογὴν, ὥστε παρεδέχθησαν τὰς προτάσεις τῆς Παρισιανῆς, ἀρξαμένης πάραυτα τοῦ ἔργου. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν τὰ πάντα ἦσαν ἐν κινήσει, ἡ δὲ Στέλλα, ὁδηγήσασα τὴν ὑπηρέτριαν, προὔτεινεν, ὅπως κεντήσωσι τὴν ὄρεξιν, νὰ δράμωσι μέχρι τῶν σπηλαίων. Καίτοι ἡ φροντὶς αὕτη ἐφάνη περιττή, συγατετέθησαν ὅμως, ὁ δὲ κ. Ῥουβὺ ὡδήγησεν αὐτὰς εἰς τὰ γραφικὰ κοιλώματα, τὰ ὑπὸ τῆς θαλάσσης ἐν τῷ βράχῳ κοιλανθέντα.

Αἱ νεάνιδες ἠσμένιζον ἀναγινώσκουσαι ὀνόματα καὶ ἐπιγράμματα κεχαραγμένα ἐπὶ τῶν λίθων ὑπὸ τῶν περιηγητῶν. Ἡ Στέλλα ἀνεγνώρισε ἐπί τινος τῶν ἐπιγραμμάτων ἐκείνων, νεωτέρου τῶν λοιπῶν, τὰς πρώτας λέξεις τοῦ περὶ τῆς θαλάσσης μεγαλοπρεποῦς στίχου τοῦ λόρδου Βύρωνος καὶ ἐκ μνήμης ἀπήγγειλεν ὅλην τὴν στροφήν, μεταφράσασα αὐτὴν πρὸς τὰς συντρόφους αὐτῆς.

— Ἰδού, δεσποσύναι, ἡ ἀπόδειξις τῆς ὠφελείας τῶν ξένων γλωσσῶν, εἶπεν ἡ κ. Ῥωμανοῦ, ἣν ἡ διάψευσις τῶν ἐλπίδων ὁλονὲν ἐξηρέθιζεν.

— Ἤθελον προτιμήσει πρὸς στιγμὴν τὸ ἐλάχιστον πλευρίον ἀντὶ τῶν στίχων *τοῦ λόρδου Βύρωνος*, προσέθηκεν ὁ ἱππότης σκυθρωπῶς.

—Τότε ἐπιστρέψωμεν, εἶπεν ἡ Στέλλα· ἂν αἱ ὁδηγίαι μου ἐξετελέσθησαν, τὰ πάντα θὰ εἶνε ἕτοιμα.

Ἤρχισαν καὶ πάλιν τὸν δρόμον τοῦ χωρίου, ἡ δὲ δεσποινὶς Περνὼ ἔσπευσε πρὸς τὴν ὑπηρέτριαν ὅπως βοηθήσῃ αὐτῇ πρὸς τὸ αὐτοσχέδιον γεῦμα.

Ἡ τράπεζα ἐστρώθη ἔν τινι καλύβῃ, ὅτε δὲ ἡ κ. Ῥωμανοῦ εἰσῆλθε μετὰ τοῦ ἱππότου καὶ τῶν δύο νεανίδων, ἐξέβαλε κραυγὴν ἐκπλήξεως. Ἐπὶ τῆς τραπέζης, κεκαλυμμένης διὰ δύο μάκτρων, δι' ὧν ἐκομίζοντο αἱ τροφαί, ἤτμιζε ζωμὸς χόρτων, συνοδευόμενος ὑπὸ ὠοκοπίας (σπογγάτου) καὶ ὑπὸ πλακοῦντος ὀξυλαπαθῶν (ξύνηθρας)· τὰ φαγητὰ ταῦτα ἐξαιρετικῶς ἐπιτηδεύονται αἱ Ἀγγλίδες οἰκοδέσποιναι· ἀρτολάγανα (τηγανῖται) γεωμήλων καὶ ὀπωρέψημα (compote) ἀγρίων συκαμίνων συνεπλήρουν τὸν κατάλογον τῶν ἐδεσμάτων· τὰ ἐξ ἄδρᾶς κεχρωματισμένης φαβεντιανῆς πινάκια, τὰ κασσιτέρινα λαμπρὰ κοχλιάρια καὶ δύο ἀνθοδέσμαι, καταρτισθεῖσαι ἐκ τῶν ἀνθέων τοῦ φραγμοῦ, καθίστων τὸ συμπόσιον ὅλως ἀγροτικόν.

Ἡ κ. Ῥωμανοῦ καὶ αἱ δύο νεάνιδες, ἐμβρόντητοι, μικροῦ δεῖν ὡς μάγισσαν κατεδίκαζον τὴν Παρισιανήν. Συνηθισμέναι ἐν τῇ ἐπαρχιωτικῇ ἀφθονίᾳ, ἥτις οὐδέποτε ἀναγκάζεται ν' ἀναπληροῖ τὴν ἔλλειψιν τῶν πόρων δι' ἐπινοήσεων, οὐδὲν ἐγίνωσκον ἐκ τῶν μέσων ἐκείνων, ἅπερ ἐμπνέει ἡ ἀνάγκη ἐν τῷ πολυδαπάνῳ βίῳ τῶν μεγάλων πόλεων. Ὁ δὲ κ. Ῥουβὺ ἀπώλεσε τὴν ἀνάμνησιν τῆς δυωδίας πρὸ τοῦ ὀρεκτικοῦ ἀκρατίσματος· ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ λαιμάργου, κατεπράυνε τὴν μνησικακίαν τοῦ μουσικοῦ καὶ ἐμειδίασε *πρὸς τὴν Παρισιανὴν* μειδίαμα εἰλικρινοῦς συμφιλιώσεως.

Τὰ πάντα ἐξαιρέτως διέκειντο, ἡ δὲ κατευνασθεῖσα ὄρεξις ἐπράυνε καὶ αὐτὴν τὴν κ. Ῥωμανοῦ. Τοῦ δείπνου ἀποπερατωθέντος, ἐπέστρεψαν πρὸς ἐπίσκεψιν νέων τοποθεσιῶν, καὶ διέτρεχον τὰς ἀμμώδεις ὄχθας μέχρις οὗ ὁ ἥλιος πρὸς τὸν ὁρίζοντα ἤρξατο καταβαίνων.

Ὁ ἱππότης προὔτεινε τότε νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς Λαμβὸκ διὰ τῶν χέρσων. Ἤρξαντο λοιπὸν ὁδεύοντες ἄνευ βίας, συναθροίζοντες ἐπὶ τῶν ἀκρωτηρίων χαιρέφυλλα (γαρόφαλα) καὶ θαλάσσια ῥόδα.

Ἐν τούτοις ἡ ἡμέρα ταχέως ἔκλινε· ἡ θαλασσία αὔρα ἐγένετο ψυχροτέρα καὶ ὁ ὁρίζων ἤρχιζε

νὰ καλύπτηται ὑπὸ ὁμίχλης. Ἡ κ. Ῥωμανοῦ προσεκάλεσε τὰς νεάνιδας καὶ ἐπανέλαβεν ὅτι ἔπρεπε νὰ σπεύσωσι. Καὶ αὐτὸς ὁ κ. Ῥουβὺ εἶπεν, ἰδὼν τὸ ὡρολόγιόν του, ὅτι δυσκόλως ἤθελον φθάσει εἰς τὴν ἀποβάθραν κατὰ τὴν συμφωνηθεῖσαν μετὰ τῶν κωπηλατῶν ὥραν· ἀπεφάσισεν ἑπομένως νὰ βραχύνῃ τὸν δρόμον καὶ περιεπλάκη εἰς πλαγίας ἀτραπούς· ἀλλὰ μετὰ πορείαν ἡμισείας ὥρας παρετήρησεν ὅτι εἶχε περιπλανηθῆ. Ἠθέλησε νὰ στραφῇ πρὸς τὰ ὀπίσω· αἱ μόλις διακεχαραγμέναι ὁδοί, ἃ, εἶχε διαβῆ, διεσταυροῦντο ἢ ἠφανίζοντο ἐν τῷ σκότει, ὥστε, μετὰ πολλὰς ἐρεύνας καὶ ἐλιγμούς, εἶχε τόσον ἐντελῶς παρεκκλίνει, ὥςε ἠγνόει πλέον ἂν διηυθύνετο πρὸς τὸν σταθμὸν τῆς λέμβου, ἢ ἂν εἶχεν αὐτὴν κατὰ νῶτα.

Ἡ ἀνησυχία τῆς κ. Ῥωμανοῦ κατέστη σπουδαία, αἱ δὲ δύο νεάνιδες ἤρχισαν νὰ φοβῶνται.

Ἐφ' ὅσον ὁ ἱππότης ἤλπιζεν ὅτι ἤθελεν ἐπανεύρει τὴν ὁδόν, ἡ Στέλλα οὐδεμίαν ἔδωκε συμβουλήν· ἀλλ' ὅταν εἶδεν αὐτὸν τόσον ἀβέβαιον, ὅσον καὶ τὰς ἄλλας, εἶπεν αὐτοῖς ὅτι εὑρίσκοντο ἐν τῷ βάθει φάραγγος, πανταχόθεν τὸ βλέμμα περιοριζούσης καὶ προὔτεινε ν' ἀναβῶσιν εἰς γήλοφον πόρρω ἀπέχοντα, ὅπως δυνηθῶσιν ἐκεῖθεν νὰ ἴδωσι μακρὰν καὶ ν' ἀνακαλύψωσι τὴν ἀληθῆ ὁδόν.

Δυστυχῶς, τὸ σύμπλεγμα τῶν δένδρων, ὑφ' οὗ ὁ λόφος ἐσκιάζετο, οὐδὲν ἄνοιγμα ἤνοιγε πρὸς τὸν ὁρίζοντα. Ἀφοῦ ματαίως περὶ αὐτὰ ἐστράφησαν, ἡ κ. Ῥωμανοῦ συνεβούλευσε νὰ καταβῶσι πάλιν, ὅτε ἡ Παρισιανὴ ἀνεχαίτισεν αὐτήν.

— Μίαν στιγμήν, εἶπεν αὕτη μειδιῶσα, ἰδοὺ λοιπὸν μοναδικὴ εὐκαιρία ν' ἀναμνησθῶ τῶν μαθημάτων τῆς γυμναστικῆς.

Καὶ δραμοῦσα πρὸς δένδρον, πρὸ ἐτῶν μόλις κλαδευθέν, οὗτινος οἱ νεαροὶ κλάδοι ἐσχημάτιζον ἀλλεπαλλήλους βαθμῖδας, ἤρξατο ἀναβαίνουσα μετὰ τοσαύτης χαριέσσης καὶ σταθερᾶς εὐχερείας, ὥστε οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον ἐνεποίει φόβον. Φθάσασα εἰς ὕψος διέκρινε λόφους τινὰς καὶ ἀνεγνώρισεν ἀριστερόθεν δένδρα, ἅπερ τὴν πρωίαν εἶχε σκιαγραφήσει. Ἡ παρατήρησις αὕτη τῇ ἐπέτρεψε νὰ εὕρῃ τὸ ἀνατολικὸν μέρος καὶ νὰ ἐπανεύρῃ ἄλλα σημεῖα. Ἔσπευσε νὰ καταβῇ καὶ ἀδιστάκτως πρὸς βορρᾶν ἐτράπη. Ὁ πολικὸς ἀστήρ, ὃν εἶχεν ἀναγνωρίσει, ὡδήγησεν αὐτήν. Ὀλίγον ἔπειτα παρετήρησεν, ἐκ τῆς κορυφῆς τῶν ὑψωμάτων, τὸν τῆς Βρέστης ὅρμον ἠδέως ὑπὸ τὸ φῶς τῶν πρώτων ἀστέρων λάμποντα καὶ τὴν ταχεῖαν ἀτραπόν, τὴν πρὸς τὸν κόλπον τῆς Λαμβὸκ ἄγουσαν.

Ἡ εἴδησις αὕτη ὑπῆρξε κεραυνοβόλος τοῖς περιηγηταῖς.

Ἡ Ἀρμίδη καὶ ὁ ἱππότης πρὸ πάντων, οἵτινες περιεμένοντο, ἐπτοήθησαν ἐπὶ τῇ ἀνησυχίᾳ, ἣν ἔμελλεν νὰ ἐμποιήσῃ ἡ ἀπουσία αὐτῶν. Ἡ μὲν κ. Ῥωμανοῦ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ πῶς νὰ γείνῃ ἀπόκοιτος ἄνευ τῆς δεούσης προπαρασκευῆς, ἡ δὲ Ἐστέλλα ἐθεώρει τὸ μυσαρὸν ξενοδοχεῖον, ἐν ᾧ εὑρίσκοντο, λέγουσα καθ' ἑαυτήν, πῶς κατῴκουν αὐτὸ οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι.

Μετὰ τοὺς θρήνους ἠκολούθησαν, ὡς συνήθως, αἱ ἐπιτιμήσεις. Ἡ μὲν κ. Ῥωμανοῦ ἐμέμψατο τοῦ ἱππότου ὡς ἀποπλανήσαντος αὐτάς, ὁ δὲ ἱππότης ἐμέμφετο ἐκείνης, διότι πρώτη προὔτεινε τὴν ἐκδρομήν.

Ἀλλὰ κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, ἡ Στέλλα ἀείποτε ὠφελίμως ἀσχολουμένη, διέτρεχε τὸ χωρίον ἵνα πληροφορηθῇ περὶ τοῦ πρὸς ἐπιστροφὴν τρόπου· ἀλλὰ πᾶσαι αἱ ἔρευναί της ἐματαιώθησαν καὶ ἐπέστρεφεν ἄπελπις καὶ ἀνήσυχος, ὅτε, παρακάμπτουσα ὁδόν τινα, ἤκουσε λέξεις γαλλικάς, ὑποτονθορυσθείσας μετὰ βρεττανικοῦ τόνου. Ἐστράφη καὶ παρετήρησε νεανίαν, στολὴν μὲν ἁπλοῦ ναύτου φέροντα, ἔχοντα ὅμως κομψότητα ἱματισμοῦ, ὅστις δὲν ἐφαίνετο ἀνήκων ναύτῃ. Ὁ νεανίας ἐκεῖνος ἐζήτει νὰ λάβῃ ὁδηγίας καὶ δὲν κατώρθου νὰ γείνῃ καταληπτός. Ἡ δεσποσύνη Περνὼ ἐπλησίασε μετὰ κοσμίου φιλοφροσύνης καὶ ἐπανέλαβεν αὐτολεξεὶ τὴν ἐρώτησιν τοῦ ξένου.

—Μυλαίδυ, γνωρίζετε τὴν Ἀγγλικήν, ἐφώνησε ζωηρῶς οὗτος ἐν τῇ μητρικῇ αὐτοῦ γλώσσῃ.

— Ὡς δύναται νὰ γνωρίζῃ αὐτὴν Γαλλίς, ἀπεκρίθη ἡ Στέλλα ἐρυθριῶσα.

— Ὦ! εἶνε οὐράνιος βοήθεια! ἐπανέλαβεν ὁ νεανίας· συγγνώμην, Μυλαίδυ, ἂν καταχρῶμαι τὴν φιλοφροσύνην Σας· ἀλλ' ἐβοτανολόγουν πρὸ ὀλίγου παρὰ τὰς παραλίας θῖνας, νῦν δὲ ἐπιθυμῶ νὰ ἐπανακάμψω εἴς τι τῶν χωρίων τῶν κειμένων πρὸς δυσμὰς τούτου καὶ ἐλησμόνησα τὸν δρόμον καὶ τὸ ὄνομά του.

Ἡ Στέλλα ἐξήγησε τὴν ἐρώτησιν τοῦ Ἄγγλου τῷ ἁλιεῖ, ὅστις δὲν εἶχεν ἐννοήσει αὐτὸν κατ' ἀρχάς Οὗτος δ' ὁ τελευταῖος ὠνόμασε πάντα τὰ ἐν τῇ ἀκτῇ διεσπαρμένα χωρία, μέχρις οὗ ὁ ξένος ἀνεγνώρισεν, ὅπερ ἐζήτει. Προσέτι ὑπέδειξεν αὐτῷ, ὃν ὤφειλε ν' ἀκολουθήσῃ δρόμον.

Ἐχαιρέτισε τὴν κ. Περνώ, εὐχαριστοῦσα αὐτὴν δι' ὅρους πλήρους εὐγνωμοσύνης καὶ σεβασμοῦ.

—Δὲν δύναμαι, Μυλαίδυ, κατά τι νὰ ἐξυπηρετήσω ὑμᾶς, πρὸς ἀνταλλαγὴν τῆς φιλοφρονήσεώς σας, ἠρώτησεν οὗτος, καὶ δὲν ἔχετε ν' ἀγγείλητέ τι δι' ἐμοῦ εἰς Βρέστην;

— Εἰς Βρέστην; ἠρώτησεν ἡ Παρισιανή.

— Ἐντὸς μιᾶς ὥρας θέλω εὑρεθῆ ἐκεῖ.

— Ἔχετε λοιπὸν λέμβον;

— Ἡ ἰδική μου μὲ ἀναμένει εἰς τὸ χωρίον, ὅπερ δι' ὑμῶν ἐπανεῦρον.

Ἡ Στέλλα ἀνεσκίρτησεν, ἔπειτα ὅμως ἐδίςασε.

— Θὰ εἶμαι τόσον εὐτυχής, ὥστε ἡ Μυλαίδυ νὰ μὲ ζητήσῃ τι; εἶπεν οὗτος βλέπων τὴν νεάνιδα.

Αὕτη τὸν παρεκάλεσε πρὸς στιγμὴν νὰ περιμείνῃ καὶ ἔδραμεν ἀγγέλλουσα τῇ κ. Ῥωμανοῦ τὴν ἀπροσδόκητον συνέντευξιν, ἧς πρὸ ὀλίγου ἔτυχεν. Ἡ χήρα ἐφώνησεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ὠφεληθῶσι τῆς εὐκαιρίας καὶ πάντες ἐπέστρεψαν πρὸς τὸν νέον ναύτην, πρὸς ὃν ἡ Στέλλα ἐξέθηκε τὴν θέσιν των καὶ ὅστις ἔσπευσε προσφέρων αὐτοῖς τὴν λέμβον του.

Μετ' ὀλίγον εὑρέθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ πάντες καὶ ἐπέβησαν τῆς λέμβου.

Ἡ ἑσπερινὴ αἰθρία ἦτο θαυμασία, ἡ θάλασσα ἀκύμαντος καὶ ἡ αὔρα ὑπόθερμος ἐκ τοῦ ἡμερινοῦ θάλπους. Παρακληθεῖσα ἡ Στέλλα ὑπὸ τοῦ κ. Ῥουβύ, ὅστις ἐντελῶς εἶχε μεταβάλει φρόνημα, ἤρξατο ᾄδουσά τινας τῶν μελῳδιῶν ἐκείνων τοῦ Schubert, αἵτινες τόσον θαυμασίως ἁρμόζουσιν εἰς τὰς μελαγχολικὰς ἑσπερινὰς ἐντυπώσεις. Ἡ ἐκφραστικὴ καὶ γλυκεῖα φωνὴ αὐτῆς, συνοδευομένη ὑπὸ τῶν ὑποκώφων τῆς θαλάσσης θορύβων, εἶχε θέλγητρον, ὑφ' οὗ πάντες οἱ ἀκροαταὶ κατεγοητεύθησαν. Ὁ νέος ξένος πρὸ παντων προὔδωκε τὸν θαυμασμὸν αὐτοῦ, δι' ἀκουσίων ἐπιφωνημάτων, ἅπερ πλείονα ἔλεγον πάντων τῶν ἐπαίνων. Τέλος αἰσίως ἀπεβιβάσθησαν καὶ ἡ Στέλλα, εὐχαριστήσασα τῷ ὁδηγήσαντι αὐτὰς ἐξ ὀνόματος τῆς κ. Ῥωμανοῦ, ἀπεχαιρέτισε τοὺς συνοδοιπόρους της.

Μετά τινας ἡμέρας, ἔν τινι φιλικῇ οἰκογενείᾳ, συναντήσασα τὸν νέον Ἄγγλον, μεθ' οὗ τόσον ἀπροόπτως εἶχε γνωρισθῆ, ἐπληροφορήθη ὅτι εἰς πλουσίαν καὶ εὐγενῆ τῆς Σκωτίας οἰκογένειαν ἀνῆκε. Ἔχων κλίσιν πρὸς τὴν τῆς βοτανικῆς σπουδήν, διέτρεχε τὰς ἀκτὰς τῆς Γαλλίας ἐπὶ θαλαμηγοῦ, ἠγκυροβολημένης κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐν τῷ τῆς Βρέστης ὅρμῳ. Μαθὼν μάλιστα ὅτι ἡ Στέλλα εἶχε συλλογὴν ἀνθέων, ἐζήτησε νὰ ἴδῃ αὐτήν.

Αἱ πρῶται αὗται σχέσεις βαθμηδὸν στενώτεραι κατέστησαν καὶ μετά τινας μῆνας, προσκλητήριοι ἐπιστολαὶ ἀνήγγελλον τὸν γάμον τῆς δεσποσύνης Στέλλας Περνὼ μετὰ τοῦ μυλόρδου Arthur Young, υἱοῦ πατρικίου τινὸς τῆς Ἀγγλίας.

Ἐπὶ τῇ εἰδήσει ταύτῃ ἡ κ. Ῥωμανοῦ ἔμεινεν ἐμβρόντητος.

— Κόρη ἄνευ προικὸς καὶ ἄνευ *οὐδεμιᾶς ἐλπίδος!* ἐφώνησε.

— Καὶ ἥτις δὲν εἶνε εὐειδής, προσέθηκεν ἡ Ἐστέλλα ἀκκιζομένη.

— Καὶ τόσον *παράδοξος!* ὑπέλαβεν ἡ Ἀρμίδη βρενθυομένη.

— Μεθ' ὅλα ταῦτα, εἶνε σοφὴ ὑπέλαβεν εἰρωνικῶς ἡ χήρα.

— Συγγνώμην, συγγνώμην, εἶπεν ὁ κ. Ῥουβύ, οὗτινος αἱ προκαταλήψεις ἐκινοῦντο πάντοτε ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας, *ἡ Παρισιανὴ νεᾶνις*, κατέδειξεν ἡμῖν κατὰ τὴν εἰς τὰ σπήλαια ἐκδρομὴν ἡμῶν, ὅτι ὅσον πολλὰ γινώσκομεν, τοσούτῳ πλείονας τρόπους ἐξευρίσκομεν ἐν τοῖς πράγμασι καὶ ἐν ἡμῖν αὐτοῖς· τὸ γινώσκειν ὀλίγα δὲν ἀποδεικνύει ὅτι γινώσκομεν αὐτὰ κάλλιον τῶν ἄλλων. Ἀρχίζω νὰ δυσπιστῶ πρὸς τοὺς ἰσχυριζομένους ὅτι βλέπουσι καθαρώτερον διότι ἔχουσιν ἕνα ὀφθαλμόν. Ἡ δεσποσύνη Περνὼ ἔσχε τὴν καλωσύνην νὰ μὲ προσκαλέσῃ εἰς τὸν γάμον αὐτῆς· εὐτυχὴς δὲ θέλω λογισθῆ ἂν παρευρεθῶ καὶ ἴδω, ὡς ἤθελεν εἴπει ποιητής,

Τὰ προτερήματα καὶ τὰς χάριτας ἐστεμμένας
ὑπὸ τοῦ Ὑμεναίου.

EMILE SOUVESTRE.

Η ΠΡΩΤΗ ΑΠΡΙΛΙΟΥ.

Ὁ ἀπρίλιος εἶναι ὁ μὴν, καθ' ὃν οἱ Χριστιανοὶ ἑορτάζουσι τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, ὡς οἱ Ἐθνικοὶ τὴν ἀνάστασιν τῆς φύσεως. Ὡς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐστάλη ποτὲ ἐκ τῆς αὐλῆς τοῦ Ἄννα εἰς τὴν τοῦ Καϊάφα, οὕτω, κατὰ μίμησιν τῆς ματαίας ἐκείνης πορείας καὶ ἀποστολῆς, ἀσεβὴς συνήθεια ἀνέκαθεν ἐπεκράτησε νὰ στέλλωνται οἱ εὐαπάτητοι «εἰς τὴν πρώτην ἀπριλίου.» Σημειωτέον ὅμως ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔθιμον ἦτο ἐν χρήσει πολὺν χρόνον πρὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Περὶ τὰ τέλη μαρτίου ἑορτάζουσιν οἱ Ἰνδοὶ ἑορτὴν, Χουλὶ καλουμένην, καθ' ἣν οἱ ἠλίθιοι ἐπὶ παντοίαις προφάσεσι στέλλονται τῇδε κἀκεῖσε ὅπως ἐκτελέσωσι παραγγελίας ἀσκόπους. Παρομοίαν ἑορτὴν εἶχον τὸ πάλαι οἱ Ἰσραηλῖται καὶ Ἕλληνες (ἀποδιδρασκίνδα), ἥτις διεδόθη ἔπειτα ἀπανταχοῦ τῆς Εὐρώπης. Τὸν ἀπατώμενον καλεῖ ὁ Ἄγγλος «μωρὸν τοῦ ἀπριλίου» (an April fool), τὴν δὲ πρωτομηνίαν «ἡμέραν τῶν μωρῶν» (fool's day). Οἱ Γάλλοι τὴν καλοῦσι «poisson d' Avril»· ἐρωτώμενοι δὲ περὶ τῆς ἐπωνυμίας, λέγουσιν «οἱ ἰχθύες, οἱ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς μεγάλης ἑβδομάδος περισσεύοντες, εἶναι τὸ σύμβολον τῆς μωρίας!» Ἀλλ' οὐδεμία ὑφίσταται ἀμφιβολία ὅτι καὶ τὸ γαλλικὸν ἔθιμον προέκυψε κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἐκ τῆς διὰ προσωπιδοφόρων παραστάσεως τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ «la passion d' Avril», ὁπόθεν οἱ ἀμαθεῖς διαστρέψαντες ἔπειτα τὴν φράσιν εἶπαν «poisson d' Avril.»

Ἡ πρώτη ἀπριλίου ἐπρωταγωνίστησεν ἄλλοτε ἔν τε τῇ ἱστορίᾳ καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος κατὰ προτροπὴν τοῦ ὑπουργοῦ του, ἐπιχειρήσας νὰ προσαρτήσῃ τὴν Λωραίναν εἰς τὴν Γαλλίαν, ἐτήρει δέσμιον τὸν τῆς Λωραίνης δοῦκα μετὰ τῆς συζύγου του

ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν πόλει Λουνεβίλ. Τῇ πρώτῃ ἀπριλίου, λίαν πρωΐ, ἅμα ἀνοιχθεισῶν τῶν πυλῶν τοῦ φρουρίου, ὁ δοῦξ καὶ ἡ δούκισσα ἐξῆλθον πενιχρὰ ἐνδεδυμένοι καὶ βαστάζοντες ἐπὶ τῶν ὤμων κοφίνους ὅπως δῆθεν ἀγοράσωσι τροφὰς ἐκ τῆς πόλεως. Ὁ φρουρῶν στρατιώτης τοὺς ἀφῆκε νὰ διέλθωσι· γυνή τις δὲ, ἀναγνωρίσασα καθ' ὁδὸν τὸ ὑψηλὸν ζεῦγος, ἔδραμε καὶ ἐδήλωσε τὸ μυστικὸν τρέμουσα πρὸς τὸν στρατιώτην· ἀλλ' ἐκεῖνος τὴν διέκοψεν ἀποτόμως λέγων «δὲν μὲ ἀπατᾷς· εἶναι ἡ πρώτη ἀπριλίου.» Ὅσον ἐκείνη ἐπέμενε, τοσοῦτον ὁ φρουρὸς ἐγέλα· διηγήθη ὅμως τὸ ἄκουσμα πρὸς τὸν ἀξιωματικόν. «Oh qeul joli poisson d'Avril», ἀνέκραξε καὶ οὗτος γελῶν, σὲ ὑπέλαβεν ἠλίθιον.» Καὶ οὗτος ὅμως, ὡσανεὶ θέλων νὰ ἀποφύγῃ πάντα ἔλεγχον τοῦ συνειδότος, ἀνακοινοῦται τὸ συμβεβηκὸς πρὸς τὸν φρούραρχον ἱππότην Βρασσάκ. «Μήπως ἀπώλεσας τὰς φρένας; ἠρώτησεν οὗτος μετὰ βλοσυροῦ βλέμματος· σιώπα, εἰ δὲ μὴ θὰ καταγελασθῇς ὑφ' ἁπάσης τῆς φρουρᾶς.» Μετ' ὀλίγον ἔπαθεν ὁ φρούραρχος ὅ,τι καὶ οἱ ἄλλοι δύο, παραγγέλλει δὲ τῷ ἀξιωματικῷ νὰ ἐξετάσῃ ἐὰν ἦσαν ἐν τῷ θαλάμῳ των ὁ δοῦξ καὶ ἡ δούκισσα. Ὁ ἀξιωματικὸς κρούει τὴν θύραν καὶ ἐρωτᾷ ἐὰν ἀνέστη ἐκ τῆς κλίνης τὸ ὑψηλὸν ζεῦγος· ὁ δὲ ὑπηρέτης εἶπε βαιᾷ τῇ φωνῇ: «Πρὸς Θεοῦ, μὴ κραυγάζετε, διότι ἐξυπνίζετε τὸν βαθέως κοιμώμενον κύριόν μου.» Οὕτω δὴ παρῆλθον ὀκτὼ ὧραι, καθ' ἃς ὁ δοῦξ καὶ ἡ δούκισσα ἔσχον καιρὸν νὰ ὑπερβῶσι τὰ ὅρια. Ἀπερίγραπτος ὑπῆρξεν ἡ λύσσα τοῦ Βρασσὰκ, βεβαιοθέντος κατόπιν ὅτι «ἡ πρώτη ἀπριλίου τοὺς εἶχε στείλει εἰς τὸν ἀπρίλιον.» Πάντες οἱ ὑπηρέται καὶ θεράποντες ἐδέθησαν δι' ἀλύσεων· δὲν εἶχον ὅμως τί νὰ ὁμολογήσωσι, διότι αὐτὸς ὁ δοῦξ οὐδενὶ ἠθέλησε νὰ φανερώσῃ τὸ ἀπόρρητον ἵνα πάντες ἐν ἁγνῇ συνειδήσει ὀμόσωσι περὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν ἀθῳότητος.

Τῇ πρώτῃ ἀπριλίου 1805 οἱ δύο σύμβουλοι τοῦ κράτους Regnault de Saint-Jean d' Angely καὶ Carion de Nisas ἔλαβον πλαστὸν ὑπουργικὸν ἔγγραφον δι' οὗ ἐκελεύοντο νὰ μεταβῶσιν ἀνυπερθέτως εἰς Φονταινεβλὼ καὶ συνδιαλεχθῶσι πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ναπολέοντα, πρὶν καταβῇ οὗτος ἐκ νέου εἰς Ἰταλίαν. Ὁ Regnault ἐμίσθωσε ταχυδρομικὴν ἅμαξαν καὶ ἵππους καὶ ἔφθασεν εἰς Φονταινεβλώ· ὁ Ναπολέων τῷ εἶπε μετ' ἀδιαφορίας: «Δὲν σὲ περιέμενον.» Πλήρης ὀργῆς ὁ πεπλανημένος κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ἀσεβοῦς· ἀλλὰ, καὶ μεθ' ὅλας τὰς ἐρεύνας τοῦ ὑπουργοῦ τῆς ἀστυνομίας, οὐδὲν κατώρθωσε νὰ μάθῃ. Ὁ Nisas ἐφάνη φρονιμώτερος. «Μεγαλειότατε, εἶπε, δὲν ἀδημονῶ ὅτι διεπαιδαγωγήθην τῇ πρώτῃ ἀπριλίου, διότι ἔσχον ἀφορμὴν νὰ προσενέγκω σοι τὸν σεβασμόν μου καὶ ἐν ὥρᾳ ἀσυνήθει.» Ὁ Ναπολέων ἐμειδίασεν· ὁ δὲ Nisas πανταχοῦ διήγειρε γέλωτα ἀφηγούμενος τὸ συμβεβηκός.

Πέτρος ὁ μέγας ἐποίησεν ἀνάστατον πόλιν ὁλόκληρον ἀρχομένου τοῦ μηνὸς ἀπριλίου. Ἐγγὺς τῆς πρωτευούσης συνέλεξε κρύφα ἄχυρα, ξύλα καὶ ἄλλην καύσιμον ὕλην καὶ ἐποίησε πυρὰν ἔχουσαν ἑξήκοντα ὀργυιὰς μῆκος, τὴν ἐκύκλωσε δὲ διὰ διπλῆς στεφάνης στρατιωτῶν καὶ χωροφυλάκων. Περὶ μέσας τὰς νύκτας ἐτέθη τὸ πῦρ καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ἐφαίνετο ὡσανεὶ ἐκαίετο ὅλη ἡ πρωτεύουσα. Μικροὶ καὶ μεγάλοι ἐξαναστάντες τοῦ ὕπνου ἔτρεχον, ἐκραύγαζον, ἐζήτουν ἀντλίας κ.τ.λ. Προσεγγίσαντες δὲ τελευταῖον ἵνα σβέσωσι τὸ πῦρ ἤκουσαν παρὰ τῶν στραφέντων αἴφνης ὁπλιτῶν: «Σήμερον εἶναι ἡ πρώτη ἀπριλίου.»

Τῇ 23 μαρτίου 1798 ἁπανταχοῦ τοῦ Λονδίνου ἑτοιχοκολλήθησαν προκηρύξεις, καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων ἐπαναληφθεῖσαι, καθ' ἃς «μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας, καὶ δὴ καὶ περὶ τὴν μεσημβρινὴν ὥραν ἔμελλε νὰ γίνῃ περιεργοτάτη καὶ τέως ἀθέατος λιτανεία γερόντων καὶ γραιῶν, χηρῶν καὶ ἀποχήρων, ἐγγάμων καὶ διεζευγμένων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, νέων καὶ νεανίδων, παίδων καὶ κορασίων, εἰς ἣν προσεκαλοῦντο οἱ πολῖται παντὸς φύλου τάξεως καὶ ἡλικίας.» Κατὰ τὴν τεταγμένην ἡμέραν καὶ ὥραν μυριάδες λαοῦ περιέμενον ἐναγωνίως ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἄλλοι δὲ πλεῖστοι προέκυπτον ἐκ τῶν παραθύρων καὶ τῶν ὀροφῶν. Αἴφνης ἐκ τοῦ μέσου τῆς ἀναρίθμου πληθύος ἠκούσθη στεντόρειος φωνὴ λέγουσα: «Πρώτη ἀπριλίου.»[1]

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΘΩΜΑΣ.

Ὁ Θωμᾶς ἦτο ἐκ τῶν Δώδεκα τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἀποστόλων. Πότε καὶ πῶς ἐκλήθη οὐδεὶς τῶν εὐαγγελιστῶν μνημονεύει. Ὁ Εὐσέβιος ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ του ἱστορίᾳ λέγει, ἐκ παραδόσεως τὴν εἴδησιν γνωρίσας, ὅτι τὸ καθαυτὸ ὄνομα τοῦ Θωμᾶ ἦτο Ἰούδας (οὐχὶ ὁ Ἰσκαριώτης, ἄπαγε). Τὸ Θωμᾶς λέξις ἀραμαϊκὴ δηλοῖ δίδυμος, ὡς καὶ ὁ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ φίλος μου ῥαββουνῆς τῆς ἑβραϊκῆς ἐβεβαίωσέ με, διὰ τοῦτο καὶ ἐν τῷ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίῳ συζυγεῖται τὸ ἕτερον τῷ ἑτέρῳ «Θωμᾶς δὲ ὁ λεγόμενος Δίδυμος». Διατί λέγεται Δίδυμος; Εἶπον ὅτι ἦτο δίδυμος ἀδελφὸς τῆς ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων δὶς μνημονευομένης Λυδίας (16). Εἶπον ἄλλοι ὅτι ὁ Δίδυμος οὗτος ἦτο ὁ ἐν ταῖς ἑτερομητρίοις ἀδελφοῖς τοῦ Κυρίου μνημονευόμενος Ἰούδας (Ματ. 15. 56), τοῖς κατὰ Θεοφύλακτον υἱοῖς τοῦ Ἰωσὴφ ἐξ ἄλλης γυναικὸς, ἢ ἐξαδέλφοις αὐτοῦ, οἵτινες καὶ ἀδελφοὶ παρ' Ἑβραίοις λέγονται.

Παρὰ τοῖς Εὐαγγελισταῖς Ματθαίῳ, Μάρκῳ καὶ Λουκᾷ καὶ ταῖς πράξεσι τῶν Ἀποστόλων εὑρίσκομεν μόνον τὸ ὄνομα τοῦ Θωμᾶ μνημονευόμενον. Ἐν δὲ τῷ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίῳ εὑρίσκομεν χαρακτῆρας τινας αὐτοῦ καὶ ἰδίως τὸν τῆς δυσπιστίας, καὶ τὸ ἱστορικὸν, τῷ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς Ἀναστάσεως Εὐαγγελίῳ. Οὕτω δὲ, ὅτε ἔγνω ὁ Ἰησοῦς νὰ ἔλθῃ εἰς Βηθανίαν ἵνα ἐγείρῃ ἐκ νεκρῶν τεταρταῖον τὸν Λάζαρον, καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς, «Λάζαρος ἀπέθανεν . . . . ἄγωμεν πρὸς αὐτὸν», ὁ Θωμᾶς εἶπε τοῖς συμμαθηταῖς «ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ» ὅπερ δύναται μὲν νὰ δηλοῖ δειλίαν, ἀλλ' ὅμως καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὸν Ἰησοῦν, εἰς θάνατον νὰ τὸν παρακολουθήσωσιν. Ὅτι ἦτο βραδὺς εἰς πίστιν, βεβαιοῦται πως ἐκ τοῦ λόγου αὐτοῦ ἐν τῇ κατανυκτικῇ ἐκείνῃ ὁμιλίᾳ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ μυστικῷ δείπνῳ. Εἶπε τότε ὁ Θωμᾶς «Κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι;» Ἴσως ἐνόμισεν αἰσθητόν τινα τόπον καὶ ὁδὸν εἰς αὐτὸν, κατὰ Εὐθύμιον τὸν Ζυγαβηνόν. Τρίτον μνεία γίνεται εἰδικωτέρα τοῦ Θωμᾶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος, τὴν ὀγδόην ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμφανίσεώς του εἰς τοὺς δέκα μαθητὰς ἡμέραν. Διατὶ δὲν ἐπίστευσεν εἰς τοὺς συναδέλφους του εἰπόντας αὐτῷ. «Ἑωράκαμεν τὸν Κύριον». Καὶ διὰ τί δὲν ἔτυχε νὰ ἦναι παρὼν εἰς τὴν πρώτην ἐμφάνισιν τοῦ Κυρίου; Ταῦτα καὶ ἡ ἑρμηνεία τῆς μετὰ ταῦτα ἱστορίας εἶναι ἔργον μακρὸν, πρόσθες δὲ καὶ οὐκ ἐμόν· ἄλλοις ἀπόκειται, τῆς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας κεκλημένοις καὶ ὑπὸ τῆς πολιτείας τεταγμένοις πρὸς τὰς τοιαύτας ἑρμηνείας ἱεροκήρυξιν.

Ἱστορεῖται ὅτι ὁ Θωμᾶς ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον «τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ» εἰς Παρθίαν ἢ Περσίαν καὶ ὅτι ἐτάφη, θανὼν ἐν Ἐδέσσῃ, ὅπου καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέγει ὅτι ἦτο ὁ τάφος τούτου. Ἕτεροι ὅμως λέγουσιν ὅτι ἐπροχώρησεν εἰς Ἰνδίαν, καὶ ἐπέκεινα ταύτης· ἀλλὰ τὰς νεωτέρας ταύτας παραδόσεις ἀντικρούουσιν ἄλλοι βεβαιοῦντες ὅτι ὁ εἰς Ἰνδίαν κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον δὲν ἦτο ὁ ἀπόστολος Θωμᾶς, ἀλλ' ἄλλος τις Θωμᾶς τῶν Νεστοριανῶν λεγομένων ἀπόστολος εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα. Ἀπέθανεν δὲ ὁ Δίδυμος μάρτυς τῆς ἀληθείας τοῦ κηρύγματός του εἴτε ἐν Περσίᾳ εἴτε ἐν Ἰνδίᾳ.

Δ. ΠΑΝΤΑΖΗΣ.

---

1. Ἐστάχ. ἐκ τῆς Κλειοῦς.

Ο ΑΓΓΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΛΑΖΑΡΟΝΟΣ.

Ἐκ τῶν «ὁδοιπορικῶν ἐντυπώσεων» τοῦ Α. Δουμᾶ

Συνέχεια καὶ τέλος· Ἴδε σελ. 65.

Ὁ Ἄγγλος ἐνέπηξε τὴν μολυβδίτην εἰς τὸ λεύκωμα καὶ τοῦτο ἐντὸς τοῦ θηλακίου του· ἔπειτα δὲ ἐξερχόμενος τῆς οἰκίας τοῦ Σαλλουσίου προσεποιήθη ὅτι σταματᾷ πρό τινος τείχου, ἵνα δῆθεν ἀναγνώσῃ τὰς δι' αἱματίτου ἐγγεγραμένας ἐπ' αὐτοῦ ἐπιγραφάς. Ἐν τούτοις ὁ Λαζαρόνος ἔτρεχεν εἰς τὸ φυλακεῖον καὶ ἐκόμιζεν ἐκεῖθεν ἀπόμαχόν τινα τυφλόν, ὃν ὡδήγει μέγας κύων. Ὁ Ἄγγλος ἐπλήρωσε τὸν κωφὸν ἀπόμαχον καὶ τὸν ἀπέπεμψε.

Ὁ Ἄγγλος ἤθελεν εὐθὺς νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ποιητοῦ, ὅπως τελειώσῃ τὸ ἰχνογράφημά του, ἀλλ' ὁ Λαζαρόνος πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ὑπονοίας τὸν ἔπεισε νὰ κάμῃ μικρὰν τινὰ περιστροφήν. Ὁ τυφλὸς ἀπόμαχος προεπορεύθη καὶ ἐξηκολούθησαν τὴν ἐπίσκεψιν.

Ὁ Σκύλος τοῦ ἀπομάχου ἐγνώριζε τὴν Πομπηΐαν εἰς τὰ δάκτυλα ἢ κάλλιον εἰς τοὺς ὄνυχάς του, ἦτο ἐν *διαβολόσκυλο* τὸ ὁποῖον ἤξευρε περὶ ἀρχαιοτήτων περισσότερα ἢ πολλὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν· ὡδήγησε λοιπὸν τὸν περιηγητήν μας ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον τοῦ σιδηρουργοῦ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φορτηνάτα, καὶ ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Φορτηνάτα εἰς τὸν δημόσιον κλίβανον.

Οἱ ἐπισκεφθέντες τὴν Πομπηΐαν γινώσκουσιν ὅτι ὁ δημόσιος οὗτος κλίβανος ἔχει παράδοξόν τι ἔμβλημα ἐξ ὀπτῆς γῆς, κιννάβαρι βεβαμμένον, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκονται αἱ τρεῖς αὗται λέξεις. Hic habitat Felicitas.

— Ὦ! ὤ! ἐφώνησεν ὁ Ἄγγλος αἱ οἰκίαι ἔχει *νούμερα* εἰς Πομπηΐαν· ἰδοὺ *νούμερο 1*.

Καὶ σιγαλῇ τῇ φωνῇ προσέθηκε ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Λαζαρόνον.

— Ἐγὼ θέλει νὰ ζωγραφίσῃ *νούμερο 1*, διὰ νὰ κάμῃ γελάσῃ ὀλίγον μιλαίδυ.

— Κάμετε ὅ,τι θέλετε, ἀπήντησε ὁ Λαζαρόνος, ἐν τῷ μεταξὺ ἐγὼ θὰ διασκεδάζω τὸν ἀπόμαχο.

Καὶ ὁ Λαζαρόνος ἐπῆγε νὰ φλυαρήσῃ μετὰ τοῦ ἀπομάχου, ἐν ᾧ ὁ Ἄγγλος ἀντέγραφε τὸ ἔμβλημα.

Τὸ ἰχνογράφημα ἐτελείωσε ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν.

— Ἐγὼ πολὺ εὐχαριστημένος, εἶπεν ὁ Ἄγγλος, ἀλλ' ἐγὼ θέλει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ποιητοῦ.

— Κάστωρ, εἶπεν ὁ ἀπόμαχος πρὸς τὸν κύνα του, Κάστωρ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ποιητοῦ.

Καὶ ὁ Κάστωρ πλησιάσας διευθύνθη κατ' εὐθείαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σαλλουστίου.

Ὁ Λαζαρόνος ἐπανέλαβε τὴν μετὰ τοῦ ἀπομά-

χου φλυαρίαν του, καὶ ὁ Ἄγγλος ἀπεπεράτωσε τὸ ἰχνογράφημά του.

—Ὦ! Ἐγὼ πολὺ εὐχαριστημένος! πολὺ εὐχαριστημένος! εἶπεν ὁ Ἄγγλος, ἀλλ' ἐγὼ θέλει νὰ κάμῃ καὶ ἄλλας.

—Κάμετε ὅσας θέλετε, ἀπήντησεν ὁ Λαζαρόνος.

Ὡς ἕκαστος ἐννοεῖ, ἡ εὐκαιρία δὲν ἔλειψεν εἰς τὸν Ἄγγλον ὅπως αὐξήσῃ τὴν συλλογὴν τῶν ἀστείων εἰκόνων του. Οὕτως ἐν διαστήματι βραχυτέρῳ τῶν δύο ὡρῶν τὸ λεύκωμα τοῦ Ἄγγλου εἶχε προσλάβει ὄγκον σεβαστόν.

Ἐν τούτοις ἔφθασαν εἰς μέρος τι, ἔνθα ἐγένοντο ἀνασκαφαί· ἦτο, ὡς φαίνεται οἰκία πλουσιωτάτου τινὸς ἰδιώτου, διότι ἐξέθαπτον πληθὺν ἀγαλματίων, χαλκίνων ἀρχαιοτήτων καὶ ἄλλων περιέργων ἀντικειμένων, πάντων πολυτιμοτάτων, ἅτινα αὐθωρεὶ μετεκόμιζον εἰς παρακειμένην τινὰ οἰκίαν. Ὁ Ἄγγλος εἰσῆλθεν εἰς τὸ αὐτοσχέδιον τοῦτο μουσεῖον, καὶ ἔστη πρό τινος ἀγαλματίου, ἐξ περίπου δακτύλων ὕψους, παριστῶντος σάτυρον, ὅστις εἶχεν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα προσόντα ὅπως ἐφελκύσῃ τὴν προσοχήν του.

—Ὦ! εἶπεν ὁ Ἄγγλος, ἐγὼ θέλει νὰ ἀγοράσῃ αὐτὸ τὸ μικρὸν ἄγαλμα.

—Ὁ βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως δὲν θέλει νὰ τὸ πωλήσῃ, ἀπήντησεν ὁ Λαζαρόνος.

—Ἐγὼ πληρώνει ὅσα μὲ εἰποῦν διὰ νὰ κάμω γελάσῃ ὀλίγον μιλαίδυ.

—Σᾶς λέγω ὅτι δὲν εἶναι διὰ πούλημα.

—Ἐγὼ πληρώνει τὸ διπλοῦν τὸ τριπλοῦν τὸ τετραπλούν.

—Συγγνώμην, ἐξοχώτατε, εἶπεν ὁ Λαζαρόνος μεταβάλλων τόνον φωνῆς. Σᾶς ἔδωκα δύο συμβουλάς, τὰς ὁποίας ἤξεύρατε καλάς· θέλετε νὰ Σᾶς δώσω καὶ ἄλλην μίαν; Ἔ λοιπὸν μὴ ἀγοράσητε τὸ ἄγαλμα, κλέψατέ το.

—Ὦ! σὺ λέγει καλά· ἡμεῖς ἔχει μάλιστα ἀπόμαχο τυφλὸ, ὤ! ὤ! πολὺ νόστιμον.

—Ναὶ, ναὶ, ἀλλ' ἡμεῖς ἔχει τὸν Κάστορα, ποῦ ἔχει δύο μάτια καὶ δεκαὲξ δόντια πολὺ κοπτερὰ, καὶ ἂν μόνον ἐγγίσητε τὸ ἀγαλματάκι πηδᾷ ἀμέσως εἰς τὸν λαιμόν Σας.

—Ἐγὼ φαρμακώνει Κάστορα.

—Κάμετε ἓν ἄλλο καλλίτερο, πάρετε ἕνα ἀπόμαχο χωλόν. Καὶ ἐπειδὴ εἴδετε σχεδὸν ὅλα βάζετε τὸ ἀγαλματάκι εἰς τὸ θυλάκιον Σας *καὶ τὸ κόβομε λάσπη*· θὰ φωνάξῃ ἀλλ' ἡμεῖς θὰ ἔχωμεν πόδια ἐνῷ αὐτὸς δὲν θὰ ἔχῃ.

—Ὦ! ἐφώνησεν ὁ Ἄγγλος, θαυμάσας ἔτι περισσότερον διὰ τὴν τρίτην συμβουλὴν παρ' ὅτι εἶχε θαυμάσει διὰ τὴν δευτέραν, ἐγὼ θέλω μάλιστα ἀπόμαχο χωλό.

Καὶ ὅπως μὴ δώσῃ ὑπονοίας εἰς τὸν τυφλὸν ἀπόμαχον καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸν Κάστορα, ὁ Ἄγγλος ἐξῆλθε καὶ προσεποιήθη ὅτι παρετήρει κρήνην τινὰ ἐκ κοχλίων, ῥυθμοῦ ὑπερβαλλόντως κωμικοῦ, ἐνῷ ὁ Λαζαρόνος εἶχεν ὑπάγει νὰ εὕρῃ τὸν νέον ὁδηγόν.

Μετὰ τέταρτον τῆς ὥρας ἐπανῆλθε συνοδευόμενος ὑπὸ ἀπομάχου βαίνοντος ἐπὶ δύο ξυλίνας κνήμας· ὁ Λαζαρόνος ἤξευρεν ὅτι ὁ Ἄγγλος δὲν ἦτο φιλάργυρος καὶ ἐκόμισεν ὅ,τι εὗρε καλλίτερον εἰς τὸ εἶδος τοῦτο.

Ὁ Ἄγγλος ἐπλήρωσε τὸν τυφλὸν ἀπόμαχο καὶ καὶ τὸν ἀπέπεμψε.

Δὲν ἔμεινε πλέον νὰ ἴδωσιν εἰμὴ τὰ θέατρα, τὴν ἀγορὰν καὶ τὸν ναὸν τῆς Ἴσιδος

Ὁ Ἄγγλος καὶ ὁ Λαζαρόνος ἐπεσκέφθησαν τὰς ἀρχαιότητας ταύτας μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ· εἶτα δὲ ὁ Ἄγγλος διὰ τρόπου ἀφελεστάτου ἐζήτησε νὰ ἴδῃ μίαν ἀκόμη φορὰν τὰ εὑρεθέντα κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τῆς ἀρτίως ἀνακαλυφθείσης οἰκίας, καὶ ὁ ἀπόμαχος οὐδὲν ὑποπτευόμενος ἐπανήγαγε τὸν Ἄγγλον εἰς τὸ μικρὸν μουσεῖον.

Εἰσῆλθον καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ δωμάτιον, ἔνθα αἱ ἀρχαιότητες ἦσαν προσηλωμέναι ἐπὶ σανίδων προσηλωμένων ἐπὶ τοῦ τείχους.

Ἐν ᾧ δὲ ὁ Ἄγγλος ἐπήγαινεν, ἤρχετο, ἐστρέφεν, ἐπανήρχετο, χωρὶς παντάπασι νὰ φαίνηται ὅτι ἀποβλέπει εἰς τὸ ἀγαλμάτιον, ὁ Λαζαρόνος ἔπαιζεν ἐκτείνων σχοινίον πρὸ τῆς θύρας, δύο πόδας ὑψηλότερον τοῦ ἐδάφους· ὅτε δὲ τὸ σχοινίον ἐστερεώθη καλῶς, ἔνευσε πρὸς τὸν Ἄγγλον, ὁ Ἄγγλος ἔθεσε τὸ ἀγαλμάτιον εἰς τὸ θυλάκιον του, καὶ ἐνῶ ἐκπεπληγμένος ὁ ἀπόμαχος τὸν ἐθεώρει, ὑπερεπήδησε τὸ σχοινίον καὶ προηγουμένου τοῦ Λαζαρόνου, ἔφυγε διὰ τῆς πύλης τῆς Σταβίας μεθ' ὅλης τῆς ταχύτητος τῶν ποδῶν του, εὑρέθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Σαλίρνου, συνήντησε δίφρον εἰς Νεάπολιν ἐπιστρέφοντα, ἐπήδησεν εἰς αὐτὸν καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν ὁδὸν τῶν τάφων, ἔνθα ἡ ἅμαξά του τὸν περιέμενε. Δύο δὲ ὥρας μετὰ τὴν ἐκ Πομπηΐας ἀναχώρησίν του ἦτο εἰς τὸν πύργον τοῦ Γραικοῦ καὶ μίαν ὥραν μετέπειτα εἰς Νεάπολιν.

Ὡς πρὸς δὲ τὸν ἀπόμαχον, ἐπειράθη τὸ πρῶτον νὰ διέλθῃ διασκελίζων τὸ σχοινίον, ἀλλ' ὁ Λαζαρόνος τὸ εἶχε τείνει εἰς ὕψος τοιοῦτον ὥστε οὐδεμία ξυλίνη κνήμη ἠδύνατο νὰ τὸ ὑπερπηδήσῃ. Ἰδὼν τὸ ἀνωφελὲς τῶν προσπαθειῶν του ἐδοκίμασε νὰ τὸ λύσῃ, ἀλλ' ὁ Λαζαρόνος εἶχε χρηματίσει ἀλιεὺς, κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς αὐτοῦ, καὶ ἤξευρε νὰ κάμῃ τὸν περίφημον ἐκεῖνον ναυτικὸν δεσμὸν ὅστις δὲν εἶναι ἄλλο τι εἰμὴ ὁ γόρδιος δεσμὸς τῶν ἀρχαίων. Ἐπὶ τέλους ὁ ἀπόμαχος ὡς ἄλλος Μέγας Ἀλέξανδρος ἀπεφάσισε νὰ κόψῃ ὅ,τι δὲν ἠδύνατο νὰ λύσῃ καὶ ἔσυρε τὸ ξῖφος του, ἀλλὰ τὸ ξῖφος του, ὅπερ πάντοτε ὀλίγον ἔκοπτε, δὲν ἔκοπτε τώρα παντάπασιν, ὥστε ὁ Ἄγγλος ἦτο ἤδη ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ τῆς Ῥεζίνας, ἐνῷ ὁ ἀπόμαχος κατεγίνετο νὰ πριωνίσῃ τὸ σχοινίον.

Τὴν αὐτὴν ἑσπέραν ὁ Ἄγγλος ἐπεβιβάζετο ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου, καὶ ὁ Λαζαρόνος ἐγένετο ἄφαντος ἀναμιγνυόμενος εἰς τὸ πλῆθος τῶν ὁμοίων του.

Ὁ Ἄγγλος εἶχε κάμει τρία πράγματα ἐκ τῶν αὐστηρότατα ἐν Νεαπόλει ἀπηγορευμένων· ἐκακολόγησε τὸν βασιλέα, ἀντέγραψε τοιχογραφίας, ἔκλεψεν ἄγαλμα, καὶ ταῦτα οὐχὶ χάρις εἰς τὰ χρήματά του, διότι τὰ χρήματά του εἰς οὐδὲν τῷ ἐχρησίμευσαν κατὰ τὰς τρεῖς ταύτας περιστάσεις, ἀλλὰ χάρις εἰς τὸ ἐφευρετικὸν πνεῦμα ἑνὸς Λαζαρόνου.

Α.

ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΣ ΜΕΓΑΛΟΥΠΟΛΕΩΝ ΕΝ ΤΕ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΗ.

Κατὰ νεωτέρας καὶ ἀκριβεστέρας στατιστικὰς ἡ θνησιμότης μεγάλων πόλεων τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς λογιζομένη ἐπὶ 1000 κατοίκων ἔχει ὡς ἑφεξῆς:

Ἐν	Λονδίνῳ	ἐπὶ 1000	κατ' ἔτος	22
»	Βίρμινγχαμ	»	»	27
»	Μάντζεστερ	»	»	30
»	Βομβάῃ	»	»	31
»	Παρισίοις	»	»	22
»	Βερολίνῳ	»	»	37
»	Βρυξέλλαις	»	»	25
»	Βιέννῃ	»	»	35
»	Ῥώμῃ	»	»	39
»	Νέα Ὑόρκη	»	»	28
»	Μονάχῳ	»	»	33
»	Στρασβούργῳ	»	»	41
»	Πράγᾳ	»	»	54
»	Πέστῃ	»	»	49
»	Ἀμστελοδάμῳ	»	»	29
»	Νεαπόλει	»	»	36
»	Βουκουρεστίῳ	»	»	33
»	Δουβλίνῳ	»	»	43
»	Ἀννοβέρῳ	»	»	48
»	Φιλαδελφίᾳ	»	»	49

Αἱ ἀνωτέρῳ ἀναλογίαι θεωρητέαι ὡς αἱ κατὰ μέσον ὅρον. Περὶ Κωνσταντινουπόλεως οὐδὲν βέβαιον γνωρίζομεν· καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἐνίοτε διὰ τῆς ἐνταῦθα ἰατρικῆς ἐφημερίδος δημοσιεύνται μηνιαῖος Ἔλεγχος τῶν κατὰ μῆνα ἀποβιώσεων φέρων τὸν Ἀριθ. 800 κατὰ μέσον ὅρον, ὅμως πρέπει νὰ θεωρηθῇ μὴ ἀκριβὴς διότι πολλοὶ θάνατοι πρὸς ἀποφυγὴν ἐξόδων τινῶν δὲν γνωστοποιοῦνται ἐν τῷ ὑγειονομείῳ. Ἡ Κωνσταντινούπολις, φρονοῦμεν, μεθ' ὅλην τὴν παράλειψιν ἔργων ὑγιεινῶν, εἶναι πόλις ὑγιεινὴ, καὶ ὀφείλει τοῦτο μόνον εἰς τὴν ἔξοχον θέσιν ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶναι ἐκτισμένη.

*

ΤΟ ΠΑΣΧΑ.

Μύρισ' ἡ δάφνη 's τοὺς ναοὺς, Χριστὸς ἀνέστη ψάλλουν,
χαρᾶς τραγοῦδι, ἀγάπη μου, ἀρχίνησε καὶ ψάλλε!
Βλέπεις χοροὺς, βλέπεις φιλιά;
ἦλθ' ἡ γλυκειά μας Πασχαλιά!
λουλούδια τῆς ἀνοίξεως 's τὸ μέτωπόν τους βάλλουν,
καὶ ς' τὸ δικό σου βάλλε.

Χριστὸς ἀνέστη! . . . νὰ ἰδῶ τί θὰ μὲ πῇ καὶ τώρα;
ὁ ἐν Χριστῷ μας ἀσπασμὸς ἐκ τρίτου δὲν θὰ γένῃ;
Στάσου, μὴ φεύγεις τὸ φιλί!
στάσου, μαρμόλικο πουλί!
ς' τὰ χείλη μου ἡ φιλική ψυχή μου τὰ πυρφόρα
χειλάκια σου προσμένει.

Βλέπεις χαραῖς; ἀκοῦς φωναῖς; δὲ τὰ παιδιά τὰ ξένα,
ἐδῶ κ' ἐκεῖ εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Ἐκκλησιᾶς φιλοῦνται.
Ἡ Πασχαλιὰ δὲν σὲ κινεῖ;
καὶ σὺ δὲν εἶσαι χριστιανή;

. . . . . .
. . . . . .

Φέρε τά κόκκινα τ' αὐγά, κ' ἔλα νὰ κτυπηθοῦμε·
ἕνα φιλί, ἂν νικηθῇς, ς' τοῦ γέλοιου τὸ λακκάκι.

. . . . . .

Ἰδού, σ' ἐτσάκισα ἐγώ!
Ὦ! ὤ! τὴν συμφωνίαν μας λοιπὸν νὰ μὴ ξεχνοῦμε!
δός, δός με τὸ φιλάκι. 1

ΑΛΗΘΕΙΑΙ.

* * Ἡ φωνὴ τοῦ λογικοῦ πρέπει νὰ ὑπακούηται περισσότερον, ἢ οἱαδήποτε ῥοπὴ τῆς φύσεως ἡμῶν· πᾶσα δὲ κλίσις ὀφείλει ἐπὶ τέλους νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὸ λογικόν. (Ἄδδισων).

* * Δὲν εἶναι καλὸν νὰ λέγωνται πᾶσαι αἱ ἀλήθειαι, εἶναι ὅμως καλὸν ν' ἀκούωνται. (Κυρία Δε-Δεφράν).

* * Ἡ νέα κόρη εἶναι ἄνθος, ἡ γυνὴ εἶναι καρπός· ἐὰν ὁ καρπὸς εὑρεθῇ κακὸς, ποία ἀνάμνησις θὰ μείνῃ διὰ τὸ ἄνθος. (Σινικὸν γνωμικόν).

* * Ὁ τροχὸς τοῦ βίου εἶναι στιλπνὸς, μεταβάλλων ἐνίοτε χρώματα καθ' ἣν λαμβάνει θέσιν πρὸς τὸ φῶς.

* * Ἡ ἐκ τῆς μελέτης ἡδονὴ εἶναι τόσον ἥσυχος, ὅσον αἱ ἄλλαι εἶναι ἀνήσυχοι.

ΠΑΡΕΡΓΑ.

Ἐν Πέστῃ ἐτελεύτησεν ἐσχάτως ὁ βουλευτὴς Ζοδενὺ ὅστις εἶχε περιουσίαν ὑπὲρ τὰ δέκα ἑκατομμύρια, ἦτο δὲ οὐχὶ φιλάργυρος ἀλλ' ἀμελὴς περὶ τὴν ἐξωτερικὴν διακόσμησιν. Τὸν παρελθόντα χειμῶνα ἀπήντησεν αὐτὸν φίλος του ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς Πέστης φοροῦντα παλαιότατον καὶ

1 Ἠλίας Τανταλίδης.

τεθλασμένον πῖλον· ὁ φίλος του ἠρώτησε τὸ αἴτιον· «Ἀδιάφορον ἀπήντησεν ὁ Ζοδενύ· ὅλος ὁ κόσμος ἐδῶ μὲ γνωρίζει ποῖος εἶμαι.» Μετά τινας μῆνας ὁ αὐτὸς φίλος συνήντησεν αὐτὸν ἐν Παρισίοις, ἐν τῷ βουλεβάρτῳ τῶν Ἰταλῶν, φοροῦντα τὸν αὐτὸν πῖλον. «Ἀκόμη αὐτὸν τὸν ἄτιμον πῖλον» ἀνεφώνησε· «Ἀδιάφορον» ἀπεκρίθη ὁ Ζοδενύ· «ἐδῶ κανεὶς δὲν μὲ γνωρίζει.»

* * *

Ἐν μέσῳ βαθείας νυκτὸς χωρικός τις ἀφυπνίζεται ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ,—Ἄναψε, ἄνδρα μου, ὀλίγο τὸν λύχνον διότι θὰ σκάσω!

— Καὶ τάχα χωρὶς λύχνον δὲν ἠμπορεῖς νὰ σκάσῃς; λέγει μετ' ἀπαθείας ὁ ἀφυπνισθεὶς χωρικός.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ.

Τὰ πτηνὰ κατὰ τὴν χολέραν.

Γερμανικὸν ἐπιστημονικὸν περιοδικὸν κατεχώρισε πρό τινος λεπτομερείας τινὰς περὶ τοῦ σπουδαιοτάτου ἀντικειμένου: τί γίνονται τὰ πτηνὰ κατὰ τὰς χολερικὰς ἐπιδημίας.

Ἐν Πετρουπόλει καὶ Ῥήγᾳ τῷ 1848, ἐν Πρωσσίᾳ τῷ 1849 καὶ ἐν Ἀννοβέρῳ τὸ 1850 παρετηρήθη ὅτι ἅμα ἐνσκηψάσης τῆς νόσου τὰ στρουθία, αἱ χελιδόναι καὶ ἄλλα ἐγκατέλιπον τὰς πόλεις καὶ ἐπανῆλθον τότε μόνον ὁπόταν τὸ κακὸν ἠλαττώθη ἢ παντελῶς ἔπαυσε. Ἐν Γαλικίᾳ, τὴν 26 σεπτεμβρίου 1872, οἱ σπουργίται ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς πόλεως Πρζεμύολ πρὸ τῆς ἐνσκήψεως τῆς χολέρας καὶ ἐπανῆλθον μόλις τὴν 30 νοεμβρίου ὅτε δὲν ὑπῆρχεν οὐδὲν κρούσμα. Τὸ αὐτὸ συνέβη ἐν Νορεμβέργῃ ἐνόσῳ ὑφίστατο τὸ κακὸν καὶ ἐν Μουνίχῃ ἔνθα ἡ ἐπάνοδος τῶν πτηνῶν ἐχαιρετίσθη ὑπὸ τῶν κατοίκων μετὰ μεγίστης χαρᾶς.

Ἀλλ' αἱ ἀποδημίαι αὗται γίνονται καὶ πρὸ τοῦ νὰ φανῇ ἡ χολέρα, τοῦτο δὲ ἐμπνέει φόβους εἰς τοὺς κατοίκους. Ἐν Γερμανίᾳ ἡ χολέρα ἐνέσκηψε κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θερισμοῦ ἐποχὴν καθ' ἣν τὰ πτηνὰ συναθροίζονται πανταχόθεν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ ἐπὶ μικρὸν στρατοπεδεύουσιν ἐν αὐτοῖς. Καὶ ὅμως κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἤλλαξαν δρομολόγιον.

Περὶ ὡρολογίων.

Ἡ ὡρολογικὴ τέχνη ἔφθασεν κατὰ τὸ παρὸν εἰς μεγάλην τελειότητα ἔν τε τῇ Ἀγγλίᾳ, Παρισίοις καὶ Γενεύῃ τῆς Ἑλβετίας· ἡ ἐφεύρεσις τῆς κινήσεως τῶν τροχῶν εἶναι παλαιὰ καὶ τρανῶς τοῦτο ἀποδεικνύει τὸ καλούμενον Παγκράτιον τοῦ Ἀρχιμήδους. Κατὰ πρῶτον τῷ 760 Παῦλος ὁ Α'. ἀπέστειλεν ἐν ὡρολόγιον πρὸς τὸν Φίλιππον τὸν Μικρὸν, βασιλέα τῆς Γαλλίας, καὶ διὰ τὴν σπανιότητα τῆς τοιαύτης μηχανῆς ἐπροξένησε θάμβος καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Γαλλίαν, ἔνθα νῦν κατασκευάζονται τὰ κάλλιστα. Περὶ δὲ τὸ 807 ὁ Χαλίφης Ἀροῦν Ἔλ Ῥασὶδ, περίφημος διὰ τὴν φιλεπιστήμονα διάθεσίν του ἀπέστειλε δῶρον πρὸς τὸν Κάρολον Μάγνον ἐν ὡρολόγιον θαυμάσιον· 12 θυρίδες τῆς ὡροδεικτικῆς πλακός του ἀνοιγόμεναι καθ' ὥραν ἐφανέρωναν αὐτὰς, καὶ ἔπιπτον κατὰ τάξιν τόσα σφαιρίδια εἰς κύμβαλον χάλκινον σημαίνοντα τὰς ὥρας· κατὰ δὲ τὴν 12ην ὥραν ἰσάριθμοι ἱππεῖς διαβαίνοντες ἔκλειον τὰς θυρίδας ἐκείνας. Οἱ Ἰταλοὶ πρῶτοι μιμηθέντες τὰ ῥηθέντα κετεσκεύασαν διάφορα ὡρολόγια μὲ τροχούς· καὶ πρῶτος τεχνίτης ἱστορεῖται ὁ ἀρχιδιάκονος τῆς Βερώνης Πακίφικος (Pacificus) κατὰ τὸ 1846. Ἐν τούτοις τοσοῦτον ἀτελῆ ἦσαν εἰσέτι καὶ σπάνια τὰ τοιαῦτα ὡρολόγια, ὥστε μέχρι τῆς ΙΔ'. 100/ρίδος ἐν ταῖς Μοναῖς ἰδίως τῆς Εὐρώπης ἦσαν ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοι Μοναχοὶ πρὸς καταμέτρησιν τῶν ὡρῶν διὰ τῶν ἀστέρων καὶ προσδιορισμὸν τῆς ὥρας τῆς Ἀκολουθίας· οἱ δὲ λοιποὶ ἄνθρωποι ὡδηγοῦντο ἀπὸ τὸ λάλημα τῶν πετεινῶν. Κατὰ δὲ τὴν ΙΔ' 100/ρίδα κατεσκευάσθη παρὰ τοῦ ἄγγλου Ὀναλιγκβόρδου Μοναχοῦ Βενεδικτίνου ἓν ὡρολόγιον, καὶ παρὰ τοῦ Ἰακώβου Δόνδεως (Giacomo de Dondis) ἄλλο ἀξιόλογον σημαῖνον τὰς ὥρας καὶ τὴν κίνησιν τοῦ ἡλίου εἰς τὸν Ζωδιακὸν καὶ τῶν πλανητῶν αὐτῶν, τὸ ὁποῖον ἐτέθη εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Παταυΐου (Padoua) τῷ 1344· ἀνταμειφθεὶς δὲ πλουσίως ὁ Δόνδης, ὠνομάσθη *ὡρολόγιος* αὐτὸς, καὶ οἱ ἀπόγονοί του.

Ἐν τέλει πρῶτον μικρὸν ἐπικόλπιον ὡρολόγιον μετὰ κώδωνος ἐφάνη εἰς τὴν Γαλλίαν ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΔ', ἀλλὰ μόλις ἐτελειοποιήθησαν τῷ 1676 ὑπὸ τοῦ ἄγγλου Βαρλόου (Barlow). Ἔκτοτε δὲ δυνάμεθα ἀνενδοιάστως εἰπεῖν ὅτι ἡ τέχνη αὕτη ἐτελειοποιήθη καθ' ὅσον ἐνδέχεται, ἀποβαίνουσα μία τῶν κυριωτέρων ἐνασχολήσεων καὶ τῶν ὠφελιμωτέρων ἐπιχειρίσεων πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης. Ἐν Τουρκίᾳ μόνῃ ἐλλείπει παντελῶς ἡ τέχνη αὕτη, ἀναφαινομένη μόνον ἔν τινι γωνίᾳ τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσου ἐν τῷ Ἁγιωνύμῳ Ὄρει, ἔνθα τινὲς τῶν Μοναχῶν μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιτυχίας κατασκευάζουσιν ἐκκρεμῆ στερεὰ, σημαίνοντα τὰς ὥρας, καὶ τὰ καλούμενα *Ἐξυπνητήρια*.

Ἡ ἀρχὴ τοῦ Non Possumus.

Τὴν 7 Φεβρουαρίου 1848, ἐν Ἰταλίᾳ, τὸ πλῆθος, δυσηρεστημένον διὰ τὴν ἐκλογὴν ὑπουργείου φιλοκληρικοῦ, συνεσωρεύθη ἔμπροσθεν τοῦ Κυριναλίου κραυγάζον· Κάτω τὸ ἱερατεῖον, κάτω ὁ κλῆρος!

Πῖος ὁ Θ' τότε ἐνεφανίσθη ἐπὶ τοῦ ἐξώστου καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸ πλῆθος εἶπε·

« Ἐὰν θέλητε ὅπως ἡ εὐλογία τοῦ οὐρανοῦ καταβῇ ἐπὶ τῶν κρατῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἰταλίας ἀπάσης, σᾶς ἐξορκίζω νὰ μὴ ζητῆτε ὅ,τι ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἁγίου θρόνου.

» Ἀκούω κραυγάς τινας, αἵτινες δὲν ἐξέρχονται ἐκ τῆς καρδίας τοῦ λαοῦ μου, ἀλλὰ δὲν δύναμαι δὲν ὀφείλω, δὲν θέλω ποσῶς νὰ τὰς ἀκούσω.» (Non posso, non debbo, non soglo).

Ἔκτοτε ἡ φράσις «non possumus» κατέστη περίφημος, ὡς διαφυγοῦσα τὰ χείλη Πίου τοῦ Θ', βραδύτερον ὅμως πάντοτε εἰς πάσας τὰς περὶ διαλλαγῆς ἀποπείρας ἀπεκρίνετο διὰ τῆς φράσεως «Non possumus».

ΥΓΙΕΙΝΗ.

Τὸ σιγάρον.

Πάντες γινώσκομεν τὰς καπνοσύριγγας ὡς ἐπίσης καὶ τὴν ἐν αὐταῖς ἀποτιθεμένην διὰ τῆς χρήσεως ἰξώδη καὶ ἀηδῆ ὕλην· πάντες ὅμως δὲν γινώσκομεν ὅτι ἐν τῇ ὕλῃ ἐκείνῃ εὑρίσκεται τὸ κύριον συστατικὸν τῆς νικοτιανῆς (Nicotiana Tabacum) ἡ *Νικοτίνη*, ἓν τῶν δριμυτέρων δηλητηρίων δόσις τῆς ὁποίας ἀνεπαίσθητος ἐπιφέρει σπασμοὺς καὶ παραλυσίαν τῶν νεύρων.

Ἡ δραστικὴ ἐνέργεια τοῦ πτητικοῦ τούτου συστατικοῦ τῆς νικοτιανῆς ἐπέφερεν ἐσχάτως τὸν θάνατον εἰς παῖδα, ἐν Γαλλίᾳ, θελήσαντα παιδιᾶς χάριν νὰ ἐμφυσήσῃ δι' ἀκαθάρτου καπνοσύριγγος φυσαλίδας ἐκ διαλύσεως σάπωνος.

Καίτοι ἤδη τὴν ὀχληρὰν καὶ δύσχρηστον συνήθειαν τῶν καπνοσυρίγγων κατήργησε σχεδὸν τὸ κομψὸν τοῦ νέου συρμοῦ καὶ πρόχειρον *σιγάρον*, οὐδόλως ὑστεροῦσι καὶ διὰ τῆς ἁπλῆς τούτου χρήσεως τὰ ἐκ τῆς νικοτιανῆς προερχόμενα ἀπροσδόκητα ἀποτελέσματα.

Οἱ ἐρασταὶ τοῦ *σιγάρου* εἰσπνέοντες τὸν διὰ τῆς καύσεως τούτου παραγόμενον καπνὸν, τοῦθ' ὅπερ εἶνε δι' αὐτοὺς τὸ nec plus ultrà τῆς εὐδαιμονίας, οὐδὲν ἄλλο ποιοῦσιν ἢ πραγματικὴν ἀπόσταξιν ἐν τῷ στήθει αὐτῶν. Ὅτι δὲ ὁ καπνὸς ὃν ἀποχρέμπτουσιν οἱ καπνίζοντες ἀποκαθαίρεται ἐξ ἱκανῆς ποσότητος τῶν ἐξ ὧν συνίσταται βλαπτικῶν στοιχείων ἀποδεικνύει ἡ δημιουργὸς Χημεία ἡ βάσιν ἔχουσα πλέον πράγματα καὶ οὐχὶ ὑποθέσεις· ἀλλὰ καὶ ἐὰν συγκρίνῃ τις καθ' ἣν ὥραν καπνίζει τὴν διαφορὰν τοῦ χρώματος τοῦ ἐν ἀρχῇ ἐκπνεομένου καπνοῦ πρὸς τὴν διαφορὰν καὶ τὰ φυσιολογικὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἐν ἐλευθέρῳ δὲ ἀέρι διαχεομένου, θέλει παρατηρήσει ὅτι ἡ μὲν πρώτη ἐκφορὰ τοῦ εἰσπνεομένου καπνοῦ ἔχει χρῶμα κυανότεφρον καὶ δὲν ἐρεθίζει τόσον τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τε καπνίζοντος καὶ τῶν περὶ αὐτὸν, ἡ δὲ δευτέρα καὶ αἱ μετὰ ταύτην λευκότερον, ἧττον ἀραιὸν καὶ ἐρεθίζουσα ἱκανῶς τὰς βλεννομεμβράνας τῆς ῥινὸς καὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὡς ἐνέχουσαι ἀναλογίαν τῶν δηλητηριωδῶν στοιχείων μεγαλειτέραν.

Συγγράμματα εἰδικὰ περιφήμων ἐπιστημόνων ὡς πρὸς τὴν πάλην κατὰ τῆς νικοτιανῆς, πείθουσιν ἡμᾶς περὶ τῆς εἰς μέγαν βαθμὸν προξενουμένης τῇ ὑγείᾳ βλάβης διὰ τῆς ἐντελοῦς εἰσπνοῆς ἢ τῆς καταχρήσεως τοῦ καπνοῦ τῆς νικοτιανῆς, ἐπιφερούσης τὴν φρενοβλάβειαν, τὴν τρομώδη κατάστασιν τῶν νεύρων, τὸν βρογχίτην, τὴν ἐλάττωσιν τῆς ὁράσεως, τῆς ὀρέξεως κτλ.

Κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ὁ κ. Gréhant ἀπέδειξεν ἐναργῶς τὴν παρουσίαν τοῦ ὀξειδίου τοῦ ἄνθρακος εἰς τὸν καπνὸν τῆς νικοτιανῆς, ἄλλοι δὲ συγκαταλέγουσιν εἰς τὴν σειρὰν τῶν συνθέτων ἐνεργῶν δηλητηρίων *δύο σώματα* ἐπίσης φοβερὰ, τὸ *πυρογαλλικὸν ὀξὺ* καὶ τὸ *πυροξυλικὸν* ἀμφότερα ὑπάρχοντα μὲν ἐν τῷ εἰσπνεομένῳ καπνῷ τῆς νικοτιανῆς πράγματι ὅμως παραγόμενα διὰ τῆς καύσεως τοῦ σιγαροχάρτου.

Ὥστε δῆλον γίνεται ὅτι ἐπίσης ὀλέθριά εἰσι τὰ ἀποτελέσματα καὶ βλάβης πρόξενον καθίσταται κατ' ἐξοχὴν εἰς τοὺς πρωτοπείρους παῖδας τὸ σιγάρον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαρτίου 1879.

ΧΡ. Ι. ΚΟΥΤΟΥΖΗΣ
Φαρμακοποιὸς πτυχιοῦχος.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ.

Μέσον πρὸς προφύλαξιν τῶν ποδῶν ἀπὸ τῶν χειμέθλων.

Οἱ Ῥῶσσοι ἔχουσι θεραπείαν τινὰ τῶν χειμέθλων (*ξεπαγιασμάτων*) τῶν ποδῶν ἁπλουστάτην καὶ πρακτικωτάτην. Καλύπτουσι τὸν πόδα διὰ μεγάλου τεμαχίου χάρτου ἄνω τῆς περικνημίδος καὶ κατόπιν θέτουσι τὸ ὑπόδημα· οὕτως ἐμποδίζεται ἡ εἴσοδος τοῦ ἀέρος καὶ ἀποφεύγεται ἀπολύτως τὸ ψῦχος. Αἱ ὡραῖαι μάλιστα νεάνιδες τῆς Πετρουπόλεως καλύπτουσι τὸν πόδα μέχρι τῆς ἄνω κνήμης καὶ οὕτω ἀποφεύγουσι πᾶσαν ἐνόχλησιν. Εἷς ἰατρὸς τῶν Παρισίων ἀναφέρει ὅτι μεταχειρισθεὶς πολλάκις τὸ προφυλακτικὸν τοῦτο μέσον κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1870—71 ἐπέτυχε πληρέστατα. Τὸ τεμάχιον τοῦ χάρτου ἀλλάσσεται καθ' ἑκάστην ἢ ὁπόταν ὑγραίνηται.

Τὸ αἷμα 42 ἀνθρώπων δύναται νὰ σχηματίσῃ ἀρκετὸν σίδηρον, ὥστε νὰ κατασκευασθῇ ὑννίον ἀρότρου βάρους 24 λιτρῶν.

ΦΥΡΔΗΝ ΜΙΓΔΗΝ.

—

ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Ἐν Ἀμερικῇ ἤρξατο ἡ ἔκδοσις δύο ἐφημερίδων ὑπὸ τὸν τίτλον Gravate καὶ Mouchoir. Ἡ μὲν τυπουμένη ἐπὶ ὡραίου μεταξωτοῦ ὑφάσματος διὰ χρυσῶν χαρακτήρων χρησιμεύει μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὡς λαιμοδέτης· ἡ δὲ ἐπὶ λευκοῦ λινοῦ διὰ μελανῶν χαρακτήρων τυπουμένη, ὡς ῥινόμακτρον.

— Τὸν κ. Σχλῆμαν μεταβάντα ἐσχάτως εἰς Τροίαν χάριν ἀνασκαφῶν ἠκολούθησεν ὁ γνωστὸς γάλλος ἀρχαιολόγος κ. Emile Burnouf συνεταιρισθεὶς μετ' αὐτοῦ.

— Ἐσχάτως ἐγένετο ἐν Βρυξέλλαις συνεδρίασις τῆς Διεθνοῦς ὑπὲρ τοῦ ἐκπολιτισμοῦ τῆς Ἀφρικῆς Ἑταιρίας, ἐν ᾗ παρίστατο καὶ ὁ διάσημος θαλασσοπόρος Στάνλεῦ. Ἐν τῇ συνεδριάσει ταύτῃ γενομένῃ ἐν τοῖς ἀνακτόροις ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ βασιλέως τοῦ Βελγίου, ἀπεφασίσθη νέα εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἐκδρομή, ἧς ἀρχηγὸς ὡρίσθη ὁ κ. Στάνλεῦ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τεσσάρων βέλγων ἀξιωματικῶν· πρόκειται περὶ σχηματισμοῦ νέων σταθμῶν, συνοδευομένων μετὰ τῆς ἀποικίας, ἣν θὰ ἱδρύσωσιν οἱ κκ. Cambier, Dutieux καὶ Wauthier ἐν τοῖς πέριξ τῆς λίμνης Τανγενίκας.

— Ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδριάσει τοῦ ἐν Ἀθήναις ἀρχαιολογικοῦ γερμηνικοῦ Ἰνστιτούτου ὡμίλησεν ὁ ἀρχαιολόγος Π. Καβαδίας περὶ τινων νομισμάτων Δημητρίου τοῦ πολιορκητοῦ.

— Ὁ ἐν Παρισίοις πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων Σύλλογος ἀπένειμε τὰ νενομισμένα βραβεῖα εἰς τὸν Α' τόμον τῶν *ἑλληνικῶν ἀρχαιοτήτων* τῶν κκ. Daremberg καὶ Saglis ἐκ 1000 φρ. καὶ εἰς τὴν *ἑλληνικὴν μυθολογίαν* τοῦ κ. Decharme ἐξ ἰσαρίθμου ποσοῦ.

— Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἐν Ῥώμῃ συνερχόμενον μετεωρολογικὸν συνέδριον διωρίσθη ὁ ἀξιόλογος καθηγητὴς τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου κ. Κοκκίδης.

— Τέσσαρες νέαι ἐφημερίδες ἤρξαντο ἐκδιδόμεναι ἐν Ἑλλάδι· ἡ *Πρωΐα* ὑπὸ τοῦ δικηγόρου Ι. Ἀντωνοπούλου καὶ τὰ *Ἑλληνικὰ Χρονικὰ* ἐν Ἀθήναις, ἡ *Λευκὴ ψῆφος* ἐν Ἑρμουπόλει Σύρου καὶ τὰ *Ἔργα* ἐν Πειραιεῖ ὑπὸ Α. Θεοχάρη. Ἐν Πάτραις ἐξεδόθη περιοδικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον *Ἰατρικὴ Ἐπιθεώρησις* ὑπὸ τῶν ἰατρῶν Ο. Βαχατώρη, Γ. Διαμαντοπούλου, Θ. Ζαῖμη καὶ Σ. Σταθακοπούλου. Ἐν Ἀθήναις ἄρχεται ἡ ἔκδοσις περιοδικοῦ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου *Ἀθηνᾶς*.

— Ἡ κυβέρνησις τῆς Ἀγγλίας προϋπελόγισε τὴν δαπάνην τοῦ κατὰ τῶν Ζουλοῦ πολέμου εἰς 1,500,000 λίρας στερλίνας. Τὸ ἔλλειμμα τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀνελεύσεται ἐφέτος εἰς 4 περίπου ἑκατομ. λιρ. στερλ.

— Τὸ μικρότερον ὅλων τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν εἶνε τὸ τοῦ Monaco, πλησίον τοῦ Nice κειμένου. Ἔχει ἐπιφάνειαν 15 τ. χλμ. καὶ πληθυσμὸν (ἐν ἔτει 1878) 7,049 κατοίκων. Ἡ στρατιωτική του δύναμις συνίσταται ἐκ 4 ἀξιωματικῶν, 5 ἀξιωματικῶν καὶ 63 στρατιωτῶν!

— Τὴν 9 Μαρτίου ἐτελεύτησεν ἐν Ἀθήναις ὁ Νικόλαος Μ. Δραγούμης. Ἐγεννήθη τῷ 1808 ἐν Μακεδονίᾳ, κατὰ δὲ τὸ 1821 καταδιωχθείσης τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως μετέβη εἰς Εὐρώπην πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν του. Ἐλθὼν τῷ 1827 ἐν Ἑλλάδι διωρίσθη ὑπογραμματεὺς πρῶτον μὲν τῆς ἐν Ἑρμιόνι καὶ εἶτα τῆς ἐν Τροιζῆνι ἐθνοσυνελεύσεως, ἔκτοτε δὲ κατέλαβε διαφόρους δημοσίας θέσεις. Τῷ 1850 ἤρξατο τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀξιολόγου περιοδικοῦ *Παρδῶρας* μετὰ συνεργατῶν τοῦ Α. Ῥαγκαβῆ καὶ Κ. Παπαρρηγοπούλου, μετὰ τρία δ' ἔτη τοῦ Spectateur d' Orient. Τῷ 1862 διωρίσθη ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἔκτοτε κατέλαβε ἑτέρας θέσεις, ἀποσυρθεὶς ἐπ' ἐσχάτων τῶν δημοσίων. Συνέγραψεν Ἱστορικὰς ἀναμνήσεις, περὶ ἑλληνικῆς μυθιστοριογραφίας, ἐγχειρίδιον τῆς γαλλικῆς γλώσσης, μετέφρασε δὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ Σκενδέρβεη, τὸν βίον τοῦ Οὐασιγκτῶντος, τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀμερικῆς κτλ. Ὁ Δραγούμης ἦτο εἷς ἐκ τῶν ἐξόχων λογίων τῆς Ἑλλάδος.

— Ὁ διευθυντὴς τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου καὶ διάσημος ἀρχαιολόγος Νεύτων ἀποστέλλεται εἰς Κύπρον, ὅπως ἐπιχειρήσῃ ἀνασκαφάς.

— Ἐπανηγυρίσθη ἀρτίως ἐν Ἰταλίᾳ ἡ ἀνάμνησις δύο ἱστορικῶν γεγονότων ἀδελφῶν ὑπό τινα ἔποψιν· ἡ μάχη τῆς Ναβάρας πρῶτον (23 μαρτίου 1849) καθ' ἣν ὁ Κάρολος Ἀλβέρτος μετὰ ἡρωϊκὴν ἀντίστασιν ἐνέδωκεν εἰς τὸν αὐστριακὸν Ῥαδέσκην, καὶ ἡ ἐπανάστασις τῶν πέντε ἡμερῶν, τοῦτέστιν ἡ κατὰ τῶν αὐστριακῶν κατὰ τὸ 48 ἐξέγερσις τοῦ λαοῦ ἐν Μιλάνῳ.

Τὰ ἐγκαίνια τῆς ὀστεοθήκης ἐν Ναβάρᾳ ἐγένοντο πομποδῶς. Ἡ Βουλή, ἡ Γερουσία καὶ ὁ στρατὸς ἀντεπροσωπεύθησαν εὐρέως κατὰ τὴν πένθημον ταύτην τελετὴν ἧς μετασχὼν αὐστριακὸς συνταγματάρχης ἀντεπροσώπευε τὴν Αὐστρίαν ἥτις ἔχει ἀρκοῦντα τέκνα τεθαμμένα εἰς τὸ ἀξιομνημόνευτον ἐκεῖνο πεδίον.

— Κατὰ τὰς ἐσχάτως γενομένας στατιστικὰς ἐρεύνας ἡ ἐτησία κατανάλωσις τῆς ζακχάρεως ἐν μὲν Ἀγγλίᾳ ἀνέρχεται εἰς 900 ἑκατομ. χιλιόγραμμα, ἐν Γαλλίᾳ εἰς 336 ἑκατομ. ἐν Γερμανίᾳ εἰς 306 ἑκατομ. ἐν Ῥωσσίᾳ εἰς 200 ἑκατομ. ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς εἰς 650 ἑκατομ. Ἡ Ἀλγερία εἰσάγει ἐτησίως ζάκχαριν ἀξίας 10 ἑκατομ. φράγκων.

— Καθὰ πληροφορούμεθα, ὁ ἡμέτερος φιλολογικὸς Σύλλογος ἔλαβεν ἐσχάτως παρὰ τῆς ἐνταῦθα ἰταλικῆς πρεσβείας 40 συγγράμματα εἰς 58 τόμους, ἅτινα ἐδωρήσατο πάνυ εὐγενῶς ἡ ἰταλικὴ κυβέρνησις πρὸς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Συλλόγου.

— Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν Γαλλίᾳ καὶ τῶν ἐν ταῖς ὑπ' αὐτὴν χώραις βιβλιοπωλῶν εἶναι 5,700· τῶν τυπογραφείων 1490, τῶν δὲ λιθογραφείων εἶναι 1638. Τὸ ἓν πέμπτον περίπου τῶν πρώτων, τὸ ἓν ὄγδοον τῶν δευτέρων καὶ τὸ ἓν τέταρτον τῶν τρίτων εὑρίσκονται εἰς Παρισίους.

—Κατὰ τὸ βασιλικὸν θέσπισμα τῶν 8 μαρτίου 1836, ὁ ἀριθμὸς τῶν καταργηθέντων μοναστηρίων. εἰς τὴν Ἱσπανίαν εἶναι 1,937, εἰς τὰ ὁποῖα ἦσαν 3 510 μοναχοί, 283 Ἰησουῖται καὶ 20,149 κανονικοί, οἱ ὁποῖοι ὅλοι ἐλάμβανον συντάξεις κατὰ τὸν 37,923,500 Δίστηλα.

— Ἡ ἐν Ῥωσσίᾳ ὀρθόδοξος ἐκκλησία ἔχει 38,602 ναοὺς, (συμπεριλαμβανομένων τῶν μητροπόλεων) 12,860 ἰδωτικοὺς καὶ παρεκκλήσια, 18,887 ἀρχιμανδρίτας, ἱερεῖς, διακόνους καὶ ἄλλους κληρικοὺς, μέλη δὲ 56,500,000 ἐκ τῶν ὁποίων 29,000,000 εἶναι γυναῖκες, 27,000,000 δὲ ἄρρενες. Τὸ ὅλον τῶν συνεισφορῶν, αἵτινες συνέρχονται εἰς τὸ ταμεῖον αὐτῆς κατ' ἔτος ἀναβαίνει εἰς 54,000,000 περίπου δραχμῶν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ.

20. Χλωρίς. Ἐκδίδοται κατὰ μῆνα. Τόμος Α'. Ἔτος Α'. Τεῦχος Δ'. Μὴν Ἀπρίλιος 1879. Ἐν Κων/πόλει, ἐκ τοῦ τυπογραφείου Α. Κορομηλᾶ, 1879. 4ον, σ. 73—96. Περιεχόμενα: Κωνσταντῖνος Κανάρης ὑπὸ Ἐλευθερίου Θωμᾶ.—Ἡ Πολιτικὴ Εὐρώπη ὑπὸ L. Drapeyron.—Περὶ τῶν φυτῶν καὶ ἀνθέων ἐντὸς τῶν οἰκιῶν ὑπὸ Κ. Χ. Μεταξᾶ.—Ἱστορία τῶν κυρίων ὀνομάτων.—Ἡ παρισιανὴ νεᾶνις.—Ἡ πρώτη Ἀπριλίου.—Ὁ Ἀπόστολος Θωμᾶς ὑπὸ Δ. Πανταζῆ.—Ὁ Ἄγγλος καὶ ὁ Δαζαρόνος.—Θνησιμότης μεγαλουπόλεων ἔν τε Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ.— Τὸ Πάσχα (ἐκ τῶν τοῦ Ἡ. Τανταλίδου) —Ἀλήθειαι.— Πάρεργα. —Σύμμικτα. — Ὑγιεινή. — Πρακτικαὶ γνώσεις.—Φύρδην Μίγδην.

21. Παρνασσός. Ἐν Ἀθήναις. Τόμος Γ'. Τεῦχος Β' φεβρουάριος 1879. Περιεχόμενα: Κ. Παπαρρηγοπούλου, Ὁ ἄγνωστος Κωνσταντῖνος.—Α. Διομήδους Κυριακοῦ, Οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι.—Κωνσταντίνου Σ. Κόντου, Ποικίλα φιλολογικὰ § 29. Ἀντίγραφα πρῶτα, ἀντίγραφα ἀρχαῖα ἢ παλαιά, ἀντίγραφα καλὰ ἢ ἀγαθά, ἀντίγραφα ἀκριβῆ, ἀντίγραφα ἀξιόπιστα κτλ. § 30. Ἀντίγραφα Ἀττικιανά.—Σπ. Κ. Παπαγεωργίου, Ῥιζοπάσται καὶ βελτιώσεις ἐν Ἑπτανήσῳ. — Ἀθανασίου Πετρίδου, Περὶ τοῦ ἐν Θεσπρωτίᾳ τῆς Ἠπείρου μεσαιωνικοῦ φρουρίου τοῦ ἁγίου Δονάτου.—Ἐδμόνδου Ἀμποῦ, Ὁ ἀπεξηραμένος συνταγματάρχης, μυθιστορία.—Ε. Π. Ρ. Ἡ ἐν Νεαπόλει πενία.—Σ. Π. Λ. Αἱ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνασκαφαί.—Κ. Α. Παλαιολόγου, Ὁ ῥῶσσος ποιητὴς Πούσκιν ὡς φιλέλλην ἐξεταζόμενος.—Μιχαὴλ Λελέκου, Δημοτικὰ ᾄσματα.—Ἀρχαιολογικά, Γερμανικὴ σχολή.—Εἰδήσεις.—Φιλολογικὸς Σύλλογος Παρνασσός.—Χρονικά. Γεωγραφία, Περιηγήσεις.

22 Ἑστία. Ἐκδίδοται ἐν Ἀθήναις κατὰ κυριακήν. Ἔτος Δ'. 18 Μαρτίου 1879. Ἀρ. 168. Περιεχόμενα: Σφραγὶς τῆς Γερουσίας τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος ἐν ἔτει 1821.—Ἡ φήμη (ἐκ τῶν τῆς Οὐΐδα).—Ἡ πηγὴ τῆς νεότητος.—Ὁ κῆπος τῶν Ἑσπερίδων.—Ὁ φίλελφος καὶ ἡ γενειὰς τοῦ Τιμοθέου.— Τί ἐστι ἀνατοκισμός.—Γνῶμαι καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς Δε-λα-Ῥοσφουκώ.—Ἀλήθειαι. — Σημειώσεις. — Ὑγιεινή. — Μία συμβουλὴ καθ' ἑβδομάδα.

23 Ἀθηναῖς. Ἐφημερὶς μετ' εἰκονογραφιῶν. Ἔτος Δ'. Ἀθῆναι. 15 Μαρτίου 1879. Ἀριθ. 6 Περιεχόμενα: Ἡ μικρὰ κόρη καὶ τὰ φώσφορα (ἐκ τῶν τοῦ Andersen).—Ὄφις ἐντὸς βιβλιοθήκης.—Ὁ Μιθρᾶς.—Ἡ ἀποικία τῆς Νατάλ καὶ ἡ χώρα τῶν Ζουλοῦ.—Ἡ δημοσία ἐκπαίδευσις ἐν Ἑλλάδι. — Ἐπὶ τῷ θανάτῳ Μάρκου Μοσχοπούλου.—Ποικίλα.—Γρῖφος.

24 Πλάτων. Ἐν Ἀθήναις. Τόμος Α'. Τεῦχος Ε'. Φεβρουάριος 1879. Περιεχόμενα: Διδασκαλία ὑπὸ Σπ. Μωραΐτου.—Περὶ τῆς παρὰ Ῥωμαίοις ἀγωγῆς καὶ παιδείας ὑπὸ Ν. Πετρῆ.—Οὐδὲν τὸ μικροῦ λόγου ἄξιον ἐν τῇ διαγωγῇ τοῦ παιδός, κατὰ τὸν Braun, ὑπὸ Μ. Γκιόλμα.—Ἀνέκδοτοι ἐπιστολαὶ δύο διδασκάλων ὑπὸ Π. Π. Οἰκονόμου. — Ἡ ἐν Ἀγγλίᾳ δημοσία ἐκπαίδευσις ὑπὸ Hippeaux.—Σχέδιον νόμου περὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ δημοτικῶν σχολείων.—Εἰδήσεις.

25 Σωτήρ. Ἐν Ἀθήναις. Ἔτος Ε'. Φεβρουάρ. 1879. Φυλλάδιον 17. Περιεχόμενα: Λόγος περὶ πίστεως ὑπὸ Σεραφεὶμ Δομβοδίτου.—Παράθεσις διαφόρων φιλοσοφικῶν συστημάτων τῶν διαφόρων σοφῶν τῆς Εὐρώπης ὑπὸ Ἀθανασίου Πετρίδου σχολάρχου (συνέχ.)—Διατριβὴ περὶ προκαταρκτικῆς ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ Π. Ῥαζῆ προέδρου τοῦ Συλλόγου «Βύρωνος.»—Κατάλογος ἱστορικὸς τῶν πρώτων Ἐπισκόπων καὶ τῶν ἐφεξῆς Ἀρχιεπισκόπων καὶ Μητροπολιτῶν Ἀθηνῶν, ὑπὸ Παναρέτου Κωνσταντινίδου ὑφηγητοῦ (συνέχ.)—Ὁ χρηστὸς καὶ τίμιος ἄνθρωπος ἐν τῷ κόσμῳ. (Τίμα τοὺς γεννήτορά σου, παρ' ὧν ἔλαβες τὸ ζῆν. Σπουδαιότης τῆς ἀνατροφῆς Ἡ ὀλιγωρία) συνέχεια.

26 Ἑλληνικὸς Σύλλογος Ἑρμῆς. Ἐν Κων/λει. Ἔτος Α'. Φεβρουάριος 1879. Ἀριθ. Ε'. Περιεχόμενα: Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μ. τοῦ Γ. Σχολὴ (συνέχ.)—Φώτιος ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ὑπὸ Σ. Καραγιαννίδου.—Ἱστορία τοῦ Ἀνατολικοῦ πολέμου (συνέχ.)—Οἱ γάμοι τῶν φυτῶν, ὑπὸ Π. Ψαρρᾶ (συνέχ.)—Ῥαδιουργία καὶ ἔρως. Μυθιστορία ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ (συνέχ.) —Αἰμορραγίαι ἀπὸ τῆς ῥινὸς ὑπὸ Π. Ψαρρᾶ.—Ἀνάλεκτα.—Ποικίλα.—Ἀστεῖα καὶ ἀνέκδοτα.—Ποίησις: Τὸ Ἐρημοκλήσιον (Κατὰ τὴν Παρασκευὴν τῶν Παθῶν), ὑπὸ Ε. Γ. Ζαλοκώστα.

27. Γαληνός. Ἰατρικὸν σύγγραμμα κατὰ σάββατον ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῶν ἰατρῶν Α. Γεωργαντᾶ, Σ. Σκιαδαρέση, Ν. Μακκᾶ, Ν. Δελλαπόρτα. Ἔτος Α'. Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Μαρτίου 1879. Ἀριθ. 12. Περιεχόμενα: Γενικὴ κεγχροειδὴς φυματίωσις—Ἔκθεσις περὶ τῶν ἐν Αἰδηψῷ Λουτρῶν (Συνέχ.).—Περὶ προπτώσεως τοῦ ὀμφαλίου λώρου.—Κινίνης μετὰ μορφίνης εὐτυχὴς συνδυασμός.—Ἐξωτερικὴ τῆς χλωριάλης χρῆσις.—Διάλυσις ἀντισυφιλικὴ κατὰ Izard.—Περὶ Ἀττικῆς ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν.—Ὀλίγα εἰσέτι πρὸς συμπλήρωσιν τῶν περὶ τῶν ἐν Κερκύρᾳ ἐπιδημιῶν τοῦ λοιμοῦ.—Βιβλιοκρισία.—Εἰδήσεις.—Δελτίον ἀποδιώσεων.—Βιβλιογραφικὸν δελτίον.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ.

Ἔχων ἡμ. 30. Ἡ ἡμ. ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νὺξ ὥρ. 11.
13 1. Κ. ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ.
Σ. τελ. τέτ. ὥρ. 10, λ. 36. π. μ.
14 2. Δ. Τίτου ὁσίου.
15 3. Τ. Νικήτα ὁσίου καὶ Ἰωάσαφ τοῦ ὑμνογράφου.
16 4. Τ. Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῷ.
17 5. Π. Κλαυδίου Θεοδώρου μαρτύρων.
18 6. Π. Τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ Εὐτυχ. ἀρχ. Ἀρ.
19 7. Σ. Καλλιοπίου μ. καὶ Γεωρ. ἐπισκ. Μιτυλήνης.
20 8. Κ. Τοῦ Θωμᾶ. Ἡρωδίων. κλπ. τῶν ἐκ τῶν Ο'. ἀπ.
21 9. Δ. Εὐψυχίου μάρτυρος τοῦ ἐν Καισαρείᾳ.
Ν. Σ. ὥρ. 3, λ. 39 μ. μ.
22 10. Τ. Τερεντίου καὶ Πομπηΐου μαρτύρων.
23 11. Τ. Ἀντίπα ἐπισκόπου Περγάμου.
24 12. Π. Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου.
25 13. Π. Μαρτίνου ὁμολογητοῦ πάπα Ῥώμης.
26 14. Σ. Ἀριστάρχου κ λ.π. τῶν ἐκ τῶν Ο'. ἀποστ.
27 15. Κ. Τῶν Μυροφόρων. Λεωνίδου ἐπισκ. Ἀθηνῶν.
28 16. Δ. Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας μαρτύρων.
Σ. Πρῶτ. τέτ. ὥρ. 9, λ. 50 π. μ.
29 17. Τ. Συμεὼν ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Περσίδι.
30 18. Τ. Ἀθανασίας ὁσίας.

ΜΑΪΟΣ.

1 19. Π. Παφνουτίου ἱερομάρτυρος.
2 20. Π. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Τριχινᾶ.
3 21. Σ. Ἀλεξάνδρας τῆς βασιλίσσης.
4 22. Κ. Τοῦ Παραλύτου. Νεάρχου μάρτυρος.
5 23. Δ. Γεωργίου μεγαλομάρτυρος. Ἀργ.
6 24. Τ. Δοῦκα νεομάρ τ. Μιτυληναίου κ. Ἐλισάβετ.
Πανσ. ὥρ. 7, λ. 46, μ. μ.
7 25. Τ. Τῆς Μεσοπεντηκοστῆς. Μάρκου τοῦ εὐαγγ.
8 26. Π. Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασείας.
9 27. Π. Συμεὼν ἱερομάρτ. συγγενοῦς τοῦ Κυρίου.
10 28. Σ. Τῶν ἐν Κυζίκῳ 9 μ. Θεόγνιδος Φιλήμ. κλπ.
11 29. Κ. Τῆς Σαμαρείτιδος. Ἰάσωνος κ. Σωσιπάτρου.
12 30. Δ. Ἰακώβου ἀποστ. ἀδελφ. Ἰωάνν. τοῦ θεολ.

Ἀλληλογραφία τῆς Χλωρίδος.

Καν Ε. Κ. Κ/πολιν. Ἐπιστήμων τις Ἄγγλος ὑπελόγισεν ὅτι εἷς ἀνὴρ ὁμιλεῖ τρεῖς ὥρας τοὐλάχιστον καθ' ἡμέραν, ἀνὰ ἑκατὸν λέξεις τὸ λεπτόν, ἤτοι 22 σελίδας ἐντύπους εἰς 8ον καθ' ὥραν. Ἐκ τούτου προκύπτει ὅτι ἕκαστος ὁμιλεῖ 600 περίπου σελίδας καθ' ἑβδομάδα, ἤτοι 52 χονδροὺς τόμους κατ' ἔτος. Τοῦτο ἀκούσας περίεργός τις ἠρώτησε τὸν Ἄγγλον ἐπιστήμονα, ἂν ὁ ὑπολογισμὸς ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς γυναῖκας.—Yes, ἀπήντησεν ὁ Ἄγγλος στατιστικός· φρόντιζε ὅμως πάντοτε νὰ πολλαπλασιάζῃς ἐπὶ δέκα.—κ. Μ. Ι. Σ. Σμύρνην. Δὲν δυνάμεθα κατὰ δυστυχίαν ν' ἀποδεχθῶμεν τὰς προτάσεις σας· οὐδεμία πλέον ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ αἴτησις ἀποστολῆς φυλλαδίου γίνεται δεκτὴ μὴ συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου.—Ἑνὶ φίλῳ τῆς «Χλωρίδος» Κ/πολιν. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν.—κ. Τ. Χ. Λ. Κ/πολιν. Ἀδυνατοῦμεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὴν διατριβήν σας· παρακαλεῖσθε νὰ λάβητε αὐτὴν παρὰ τοῦ διεκπεραιωτοῦ μας.—κ. Χ. Γ. Ἀθήνας. Ἐλήφθησαν.—κ. Δ. Λ. Κ/πολιν. Εἶναι ἀδύνατον ἡ συνδρομὴ τῆς «Χλωρίδος» προπληρώνεται ἅμα τῇ παραλαβῇ τοῦ πρώτου τεύχους.—κ. Ε. * Ῥεδαιστόν. Πρώτη ἀμερικανικὴ ἐφημερὶς ἦν ἡ Mary Flower (Ἄνθος Μαΐου) ἐκδοθεῖσα ἐν ἔτει 1673 ἐν Κανταβριγίᾳ τῆς Μασαχουσέτης.—Τριαστέρῳ κυρίῳ. Κ/πολιν. Σπεύδομεν νὰ σᾶς πληροφορήσωμεν ὅτι 2 καὶ 2 κάμνουν 4.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.

9

Μαθηματικός τις ἔλεγε πρός τινα συνάδελφόν του: «Ὁ υἱός μου εἶναι εἴκοσι ἑπτὰ ἐτῶν, ἕνδεκα μηνῶν καὶ εἴκοσι ὀκτὼ ἡμερῶν, ἀλλὰ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο μόνον ἓξ φορὰς ἑώρτασε τὴν ἐπετηρίδα τῆς γεννήσεώς του. Λοιπὸν αὔριον θὰ ἑορτάσωμεν τὴν ἑβδόμην ἐπετηρίδα· σοὶ προσκαλῶ λοιπὸν εἰς τὸ γεῦμα καὶ θὰ σοὶ λύσω τὸ αἴνιγμα ἐὰν σὺ δὲν τὸ λύσῃς».

Ποία ἡ λύσις τοῦ προβλήματος τοῦ μαθηματικοῦ;

Ι. Δ.

10

Ποῖαι εἶναι αἱ πόλεις τῆς Πορτογαλλίας τῶν ὁποίων τὰ ἀρκτικὰ γράμματα σχηματίζουσι τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Μαγελλάν.

11

Α
Τ
ΑΤΛΑΣ
Α
Σ

Σχημάτισον τρεῖς λέξεις διαφόρους ἐκ τοῦ σταυροῦ τούτου.

12.

Σύ, ὁ λέγων ὅτι ὅλα εἶναι εὔκολον νὰ λύσῃς,
τίς ἡ λέξις, τὴν ὁποίαν ἐὰν ἀποκεφαλίσῃς
καὶ τὴν ἀναγραμματίσῃς,
'ς τοῦ πτωχοῦ καὶ τοῦ πλουσίου τὰς τραπέζας θ' ἀπαντήσῃς

13.

Θηρίον μέγα, τρομερόν, ἄγριον εἶμαι τέρας·
γενναία νῆσος ἐνταῦτῳ τῆς ὑδρογείου σφαῖρας.

14.

Ὅταν μ' ἀκούῃς ἄνθρωπε, γελᾷς κ' εὐχαριστεῖσαι,
διότι ὁμιλῶ ὡς σύ, δὲν εἶμαι πλὴν ὅ,τ' εἶσαι.
Τὴν σύνθετόν μου κεφαλὴν ἐὰν ἀπλοποιήσῃς,
ἀνίσως εἶσαι Λέσβιος, πολὺ θὰ ἀπορήσῃς.
Διότι θ' ἐμφανισθῇ ἐν ἀκαρεῖ ἐμπρός σου
μὲ στέμμα εἰς τὴν κεφαλὴν σοφός τις πρόγονός σου.

15.

Τίς γίγας γεννᾶται, ἀνδροῦται δ' εἰς νάνον,
καὶ πάλιν γηράσκει, εἰς γίγαντ' αὐξάνων;

ΛΥΣΕΙΣ.

3

Μάγος—ἄγος—γάμος.

4

Αἴγ.	80	πρὸς	γρ.	4.
Πρόβ.	1	»	»	1.
Βόδ.	19	»	»	95.

5

Α	Π	Ο	Ρ	Ο	Σ
	Π	Α	Ρ	Ι	Σ
		Ο	Ρ	Ο	Σ
			Ρ	Ι	Σ
				Ο	Σ
					Σ

6 Βικτωρ-ία. 7 Σταφυλή. 8 Νοῦς ἄσκοπος, διπλοῦς ὁ κόπος.

Διευθυντὴς ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.